

รายงานการพิจารณาศึกษา

กรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบ ชาวพม่าในประเทศไทย

คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

LIPT
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา โทร. ๕๑๗๗

ที่ สว(กมธ ๒) ๐๐๑๐/(ร ๑)

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษากรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทย

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. พันโท กมล ประจวบเหมาะ	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. หม่อมราชวงศ์ปรียนันทนา รังสิต	รองประธานคณะกรรมการ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
๔. รองศาสตราจารย์พรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	รองประธานคณะกรรมการ ด้านวิชาการและกิจการพิเศษ
๕. พลตำรวจเอก โกวิท ภักดีภูมิ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายพิเชต สุนทรพิพิธ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลเรือเอก ณรงค์ ยุทธวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายถ้วนยับดุลเสาะ ดาโอะมารีโย	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายมูฮามะรอสดี บอดอ	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	เลขานุการคณะกรรมการ
- อนึ่ง ได้มีสมาชิกวุฒิสภาพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สมุทรักษ์ ได้ลาออกจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ จึงพ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการ
๒. นายถนอม ส่งเสริม ได้ลาออกจากตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

LIRT

๓. นายวิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

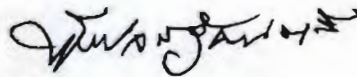
จากการพิจารณาของคณะกรรมการเห็นว่าปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยนั้น มีผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศ จึงอาศัยอำนาจแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๘๗ ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาประเด็นเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะ บัดนี้ คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวและนำเสนอต่อคณะกรรมการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พิกุลแก้ว ไกรฤกษ์
(นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์)

ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายพีระพจน์ รัตนมาลี)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ
สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๗๗

โทรสาร ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๗๔

โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๔๔๔๕ - ๗ (ศูนย์ประสานงานข้อมูลด้านกรรมการ)

เฉลิมชัย พิมพ์

เฉลิมชัย เทอดภูมิ ทาน

LIRT

สารบัญ

- รายชื่อคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร - ๑ -
- รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อย และกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา (๑)
- รายงานการพิจารณาศึกษากรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทย
  - คำนำ ๑
  - ข้อเท็จจริง ๑
  - ความเป็นมา ๑
  - แนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการไทยที่มีต่อผู้หนีภัยการสู้รบ ๒
  - ค่ายพักพิงชั่วคราวและจำนวนผู้ลี้ภัย ๓
  - การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการ ๔
  - การสัมมนาของคณะอนุกรรมการ ๒๓
  - ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ ๒๔
  - ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ๓๓
- ภาคผนวก
  - เอกสารประกอบการบรรยายสรุปพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
  - เอกสารประกอบการบรรยายสรุปพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
  - เอกสารประกอบการบรรยายสรุปพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านใหม่ในสอย หมู่ที่ ๔ ตำบล ปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

LIART

คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

นางพิศุฑแก้ว ไกรฤกษ์
ประธานคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์
รองประธานคณะกรรมการ
ด้านวิชาการและกิจการพิเศษ

หม่อมราชวงศ์ ปรี्यानันทนา รังสิต
รองประธานคณะกรรมการ
ด้านสังคมและวัฒนธรรม

พันโท กมล ประจวบเหมาะ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลตำรวจเอก โกวิท ักดิ์ภูมิ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

นายพิเชต สุนทรพิพิธ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเรือเอก ณรงค์ ยุทธวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายบรรชา พงศ์อายุกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายถวัลย์ อับดุลเลาะห์ ดาโอ๊ะมารีโย
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายมุหามะรอซดี บอดตอ
ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมาธิการ

นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศด้วย โดยเฉพาะปัญหา ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าซึ่งเริ่มมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เมื่อประเทศพม่าได้มีการปราบปรามชนกลุ่มน้อย ภายในประเทศทำให้มีประชาชนชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศพม่าหลบหนีเข้ามาใน ประเทศไทยเป็นจำนวนมากโดยรัฐบาลพม่าถือว่าผู้อพยพเหล่านี้เป็นพวกกบฏ นโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อ ผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้น คือการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ ซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ อาทิ UNHCR และการทำงานเกี่ยวกับ ผู้หนีภัยการสู้รบระหว่างรอการส่งกลับนั้นต้องให้มีความสมดุลระหว่างเรื่องของสิทธิมนุษยชนและความมั่นคง ของประเทศ โดยปัจจุบันมีผู้หนีภัยการสู้รบอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวในประเทศไทยใน ๔ จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี และราชบุรี จำนวน ๔ แห่ง โดยผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าอพยพเข้ามา ครั้งแรกประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันมีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในประเทศไทย ประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน และจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากอัตราการเกิดของเด็กเกิดใหม่ในแต่ละ พื้นที่พักพิงชั่วคราวสูงมาก

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา จึงได้มีมติตั้งคณะ อนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการ การต่างประเทศ วุฒิสภาขึ้น เพื่อพิจารณาประเด็นเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะ โดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจ หน้าที่พิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย และให้รายงานผลการดำเนินงานต่อ คณะกรรมการต่อไป

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติ พันธุ์ในประเทศไทย เห็นว่าปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทยนั้นควรได้รับการแก้ไขเป็นการเร่งด่วน และจากการเชิญหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็น และได้เดินทางไปศึกษาและดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ ในพื้นที่ต่าง ๆ อาทิ บ้านแม่ทะ จังหวัดตาก บ้านถ้ำหิน จังหวัดราชบุรี บ้านใหม่ในสอย จังหวัดแม่ฮ่องสอน นอกจากนั้นคณะอนุกรรมการ ได้ร่วมกับคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา จัดสัมมนาเรื่อง “สถานการณ์ผู้หนีภัยชาวพม่าในประเทศไทย: ปัญหาและทางออก” ขึ้น เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง และมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ของคณะอนุกรรมการดังนี้

ความเห็นของคณะอนุกรรมการ

๑. รัฐบาลไทยได้ยึดเป็นนโยบายมาโดยตลอดว่าผู้อพยพชาวพม่าที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิง ชั่วคราวต่าง ๆ นั้นเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ ซึ่งโดยหลักการจะมีระยะเวลาพักพิงอยู่ในประเทศไทยเป็นการ ชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สาม อย่างไรก็ตามจาก ข้อเท็จจริงที่ปรากฏทำให้ทราบว่าผู้อพยพเหล่านี้ได้อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่อเนื่องกันมาเป็นเวลา ประมาณกว่า ๒๐ ปี แล้ว โดยรัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวได้

๒. ในระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีการจัดส่งผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สามแล้วหลายครั้ง แต่จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงต่าง ๆ ในภาพรวมก็มิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๒ ประการคือ

๒.๑ มีผู้อพยพกลุ่มใหม่ได้ทยอยเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงเป็นระยะ ๆ ซึ่งผู้อพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้อพยพซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจ หรือเป็นผู้หลบหนีข้ามแดนมาโดยผิดกฎหมาย(แรงงานผิดกฎหมาย) ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถสกัดได้

๒.๒ มีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละพื้นที่นั้นมีสูงมาก หลายพื้นที่มีจำนวนเด็กเกิดใหม่ถึงเดือนละ ๖๐ - ๗๐ คน แม้ว่าจะได้มีความพยายามให้ความรู้ทางด้าน การวางแผนครอบครัวแล้วก็ตาม

๓. ผู้อพยพในค่ายต่าง ๆ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็มีเป็นจำนวนถึงกว่า ๑ แสนคน นั้นได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยตลอดรวมถึงการมีผลกระทบต่อชุมชนคนไทยบริเวณรอบ ๆ พื้นที่พักพิงด้วย เป็นต้น

๔. การคัดเลือกผู้หนีภัยการสู้รบเพื่อไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามนั้น เท่าที่ผ่านมาเป็น การกระทำโดยองค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามเอง อีกทั้งกระบวนการในการคัดเลือกนั้นต้องถือว่าเป็นการกระทำในรูปแบบของการเลือกปฏิบัติ กล่าวคือ องค์การระหว่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามจะคัดเลือกเฉพาะคนหนุ่ม สาว ที่มีการศึกษา และผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นอย่างดีเกือบทั้งสิ้น

๕. ด้วยสภาพเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่องบประมาณการสนับสนุนที่ องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้จัดสรรให้แก่การดำเนินงานของพื้นที่พักพิงต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศเหล่านั้นได้เริ่มมีแนวคิดที่จะผลกระทบที่มาจากผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้นให้แก่รัฐบาลไทยมากขึ้น อาทิ การเสนอให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้ผู้อพยพเหล่านี้สามารถออกมาทำงานนอกค่ายเพื่อหารายได้ได้โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย

๖. ข้อเสนอในด้านต่าง ๆ ขององค์การระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ แต่มิได้มีความพยายามที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาคาที่ต้นเหตุอย่างเพียงพอ ทั้ง ๆ ที่องค์การเหล่านี้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและทราบถึงต้นเหตุของปัญหาอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. รัฐบาลจะต้องมีนโยบายเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และต้องถือว่าผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้เป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับยังภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อีกทั้งจะต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบให้ชัดเจนไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และควรมีนโยบายที่จะไม่เปิดพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพิ่มเติมอีกในอนาคต

ในกรณีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการต่างประเทศจะต้องเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้ให้มากกว่าที่เป็นอยู่เนื่องจากจะมีประเด็นเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศหลายองค์การที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

๒. รัฐบาลต้องมีมาตรการสกัดกั้นในเชิงสร้างสรรค์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงจะต้องเข้มงวดในการสกัดกั้นการเข้ามาของผู้อพยพรายใหม่โดยไม่ถูกต้อง เนื่องจากตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีผู้ลักลอบเข้าไปอยู่ในพื้นที่พักพิงอยู่เป็นระยะ ๆ ไม่ว่าจะเป็นการข้ามเข้ามาตามแนวชายแดนหรือที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยเอง ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันไม่ได้มีการสู้รบในระดับเดียวกับสมัยก่อน

๓. กรณีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละค่ายซึ่งมีสถิติที่สูงนั้น รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นงานการวางแผนครอบครัวในแต่ละค่ายโดยสนับสนุนให้หน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะทางเป็นผู้เข้าไปดำเนินงาน ดังเช่น พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งได้สนับสนุนให้สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เข้าไปดำเนินงานและมีผลปรากฏว่าสามารถลดอัตราการเกิดของผู้อพยพในค่ายได้อย่างน่าพอใจ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการลดปัญหาในด้านสุขภาพอนามัยของผู้อพยพโดยรวมแล้วยังเป็นการลดผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวด้วย

๔. การเจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่า เพื่อแก้ไขปัญหาค่ายผู้พลัดถิ่นจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังเป็นระยะ ๆ ทั้งจากองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและจากประเทศไทยเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้เกิดการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมขึ้นโดยถูกต้องตามขั้นตอนสากลและมีหลักประกันในด้านความปลอดภัยเพราะจากการสำรวจพบว่ามีผู้อพยพในค่ายไม่น้อยกว่า ๓๐% ที่ไม่ประสงค์จะเดินทางไปยังประเทศที่สามแต่ประสงค์จะเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม

รัฐบาลได้เคยนำคณะทูตต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมนักผู้พลัดถิ่น เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ และการให้การดูแลเป็นอย่างดีของรัฐบาลไทย จึงเห็นว่ารัฐบาลโดยกระทรวงการต่างประเทศน่าจะได้เจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่า หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากประเทศพม่า เข้าไปรับทราบสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อเป็นการนำทางไปสู่การเจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่าเพื่อหาข้อยุติปัญหาค่ายผู้พลัดถิ่นต่อไป

๕. โดยที่ผู้อพยพเกือบทั้งหมดจะเป็นชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ดังนั้น จึงน่าจะมีแนวทางเพื่อนำสู่การเจรจาทวิภาคีกับผู้นำของชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้รับผู้อพยพกลับไปยังภูมิลำเนาเดิม

๖. ในส่วนของการคัดเลือกผู้อพยพ เพื่อเดินทางไปยังประเทศที่สามนั้น รัฐบาลน่าจะต้องเข้าไปมีบทบาทร่วมด้วย โดยไม่ควรปล่อยให้องค์การระหว่างประเทศและผู้แทนของประเทศที่สาม ดำเนินการกันไปโดยลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะได้มีการกดดันให้การคัดเลือกเน้นที่ผู้อพยพเป็นค่าย ๆ ไป เพื่อให้สามารถเริ่มทยอยปิดค่ายผู้อพยพได้เป็นระยะ ๆ ตามกรอบเวลาในมาตรการระดับชาติที่ได้กำหนดเอาไว้

๗. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่าเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างรัฐในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองตามแนวชายแดนระหว่างไทย-พม่าและส่งเสริมให้ใช้ความสัมพันธ์ในทุกระดับโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาตามแนวชายแดน โดยเฉพาะปัญหาผู้อพยพ

๘. กรณีการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพแก่ผู้หนีภัยการสู้รบนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมเฉพาะอาชีพที่ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเมื่อกลับสู่ภูมิลำเนาเดิมหรือเมื่อไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อาทิ ด้านอาหาร การนวดแผนไทย สปาและการบริการ ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยด้วย

สำหรับการส่งเสริมให้ผู้หนีภัยการสู้รบบมีงานทำนั้น รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราว โดยสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถส่งผลิตผลที่ได้ออกไปจำหน่ายภายนอกพื้นที่พักพิงได้ ส่วนกรณีที่มีองค์กรเอกชนหรือองค์การระหว่างประเทศได้เสนอให้ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถออกไปทำงานนอกพื้นที่พักพิงได้นั้น ในประเด็นนี้รัฐบาลควรศึกษาถึงผลดี-ผลเสียต่อสังคมไทยก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนกำหนดเป็นนโยบายต่อไป

๙. รัฐบาลควรเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่พักพิงให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

๑๐. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำระบบทะเบียนผู้หนีภัยให้เป็นรูปธรรมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและนำข้อมูลเหล่านี้เชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลของกรมการปกครอง เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบจำนวน สถานที่อยู่ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้หนีภัยการสู้รบ โดยเฉพาะกรณีเด็กที่เกิดใหม่ในพื้นที่พักพิง

๑๑. รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน(NGOs) และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ประสงค์จะเข้ามาช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวมากขึ้นโดยให้อยู่ในกรอบและแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนด เพื่อเป็นหนทางหนึ่งในการแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
กรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทย

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานต่อวุฒิสภา โดยคณะกรรมการได้พิจารณาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย และเห็นว่าปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยนั้นมีผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศ จึงอาศัยอำนาจแห่งข้อบังคับ การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๗ ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาประเด็นเรื่องดังกล่าว เป็นการเฉพาะ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการ พิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

๑.๑ คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ประกอบด้วย

๑. นายพิเชต สุนทรพิพิธ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. หม่อมราชวงศ์ปรีynnันทนา รังสิต	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สมุทรักษ์	อนุกรรมการ
๔. นายถนอม ส่งเสริม	อนุกรรมการ
๕. นายสงคราม ชื่นภิบาล	อนุกรรมการ
๖. นางเดือนใจ ดีเทศน์	อนุกรรมการ
๗. นายอภิรัฐ สมะแอ	อนุกรรมการ
๘. นายสุรพงษ์ กองจันทึก	อนุกรรมการ
๙. ว่าที่ร้อยตรี วสุ แสงสิงแก้ว	อนุกรรมการ
๑๐. นายพีระพจน์ รัตนมาลี	เลขานุการคณะอนุกรรมการ

LIRT

๑.๒ คณะกรรมาธิการได้ตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายด่วนอับดุลเลาะห์ ตาโอ๊ะมารียอ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๓. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

๑.๓ คณะอนุกรรมาธิการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- พิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
- ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมาธิการต่อไป

๑.๔ การประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการ ได้มีการประชุมไปแล้ว ๑๓ ครั้ง โดยมีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าและแนวทางการแก้ปัญหาโดยมีการเชิญส่วนราชการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมาธิการ ตลอดจนได้มีการเดินทางไปศึกษาและดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่าง ๆ ร่วมกับคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา

รายชื่อหน่วยงานและบุคคลที่คณะอนุกรรมาธิการเชิญมาร่วมประชุม ได้แก่
กระทรวงกลาโหม

- พันเอก พัฒนา มาตรมงคล	ผู้อำนวยการกองข่าว กองทัพบกที่ ๓
- พันเอก กิตติพงษ์ แจ่มสุวรรณ	หัวหน้าแผนกนโยบายและแผน กองรักษาความมั่นคงภายใน กองทัพบกที่ ๓

กระทรวงมหาดไทย

- นายทรงชนะ วิชัยธนพัฒน์	ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย
- นายบรรลือ ส่างจิตร	ผู้อำนวยการส่วนกิจการชายแดน และผู้อพยพ กรมการปกครอง
- นายชัยวัฒน์ โอธนานนท์	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง

สภาความมั่นคงแห่งชาติ

- นายพรชาติ บุญนาค	ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคง กิจการชายแดน
- นายสิงค์ วิเศษพจนกิจ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘

- นายอุดมเขต ราชฤทธิ์	สำนักกิจการความมั่นคงภายใน
- นายฉัตรชัย บางชวด	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘
กระทรวงการต่างประเทศ	
- นายอิทธิพร บุญประคอง	รองอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ
	กรมองค์การระหว่างประเทศ
- นายพุทธพร อีวตกसान	เจ้าหน้าที่การทูต ๗
	กรมองค์การระหว่างประเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
นางสาวเปรมใจ วังศิริไพศาล	นักวิจัย
	ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย
	สถาบันเอเชียศึกษา

๑.๕. การเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่

- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่หละ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
- การเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในสอย ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

๑.๖ คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ได้ร่วมกับคณะกรรมการต่างประเทศ วุฒิสภา จัดสัมมนาเรื่อง “สถานการณ์ผู้หนีภัยชาวพม่าในประเทศไทย: ปัญหาและทางออก” เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

๒.๑ เหตุผลในการตั้งคณะอนุกรรมการเนื่องจากชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายกลุ่มทั้งที่เป็นกลุ่มคนไทยเองและผู้ที่อยู่อาศัยจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการอพยพเข้ามามีมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิ จากความไม่สงบในบ้านเมืองของตน ปัญหาเชื้อชาติ หรือปัญหาด้านเศรษฐกิจ แต่ไม่ว่าจะเข้ามาด้วยเหตุผลใดก็ตามบุคคลเหล่านี้ก็นำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ตามมาด้วยอีกมากมาย

๒.๒ คณะอนุกรรมการได้มติให้มีการพิจารณาศึกษาปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่านั้นเมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้หนีภัยระยะเวลาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ตลอดจนจนองค์ประกอบด้านอื่นแล้วเห็นว่ามีมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขเป็นการด่วน ปัญหาซึ่งมาพร้อมกับผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าที่สำคัญ

รายงานการพิจารณาศึกษากรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทย

ของ

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

๑. คำนำ

ด้วยคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้มีมติให้มีการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศด้วย

อาศัยอำนาจแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๘๗ คณะกรรมการจึงได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภาขึ้น เพื่อพิจารณาประเด็นเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะโดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย และให้รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการต่อไป

จากการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย เห็นว่าปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทยนั้นควรได้รับการแก้ไขเป็นการเร่งด่วนในการนี้ คณะอนุกรรมการจึงได้มีมติเชิญหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ตลอดจนได้เดินทางไปศึกษาและดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบในจังหวัดตาก จังหวัดราชบุรี และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้ได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังปรากฏในรายงานต่อไปนี้

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ความเป็นมา

ปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าเริ่มมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เมื่อประเทศพม่าได้มีการปราบปรามชนกลุ่มน้อยภายในประเทศทำให้มีประชาชนชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ ในประเทศพม่าหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก นโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้นคือการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ ซึ่งการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบต้องให้มีความสมดุลระหว่างเรื่องของสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของประเทศโดยประเทศไทยได้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ UNHCR ปัจจุบันมีผู้หนีภัยการสู้รบอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวในประเทศไทยใน ๔ จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี และราชบุรี จำนวน ๙ แห่ง โดยผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าอพยพเข้ามาครั้งแรกประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันมีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในประเทศไทยประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน และจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากอัตราการเกิดของเด็กเกิดใหม่ในแต่ละพื้นที่พักพิงชั่วคราวสูงมาก

LIRT

แต่เดิมนั้นรัฐบาลพม่าถือว่าผู้อพยพเหล่านี้เป็นพวกกบฏ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันรัฐบาลพม่าพร้อมที่จะรับคนเหล่านี้กลับประเทศ แต่องค์กรระหว่างประเทศเห็นว่ายังไม่สมควรให้ส่งบุคคลเหล่านี้กลับประเทศพม่าจนกว่าประเทศพม่าจะเป็นประชาธิปไตย สำหรับมุมมองของประเทศไทยเห็นว่าสิ่งที่มาก่อนประชาธิปไตยคือการปรองดองกันของคนในชาติ หากมีการปรองดองกันได้สถานการณ์ต่าง ๆ ก็จะดีขึ้นโดยลำดับ

สถานการณ์ชายแดนในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา การสู้รบส่วนใหญ่เป็นการสู้รบเพื่อป้องกันผลประโยชน์ส่วนตนของกลุ่มชนเท่านั้น มิได้เป็นการทำสงครามเพื่ออุดมการณ์เหมือนในอดีต ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วเห็นว่าน่าจะมีความปลอดภัยเพียงพอที่จะส่งผู้อพยพเหล่านี้กลับประเทศได้

๒.๒ แนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการไทยที่มีต่อผู้หนีภัยการสู้รบ

ในการดำเนินการต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศพม่า นั้น แม้ประเทศไทยจะไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ แต่การดำเนินการของประเทศไทยก็มีระบบการจัดการที่ดีกว่าประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวบางประเทศเสียอีก สำหรับสาเหตุที่ประเทศไทยไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ นั้น เนื่องจากมีเหตุผลที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

ประการที่ ๑ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) มีอนุสัญญาฉบับหนึ่งคืออนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ ซึ่งประกาศใช้หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพื่อใช้ในการรองรับสถานการณ์ผู้ลี้ภัยในทวีปยุโรปเป็นการเฉพาะ ซึ่งรัฐบาลไทยได้พิจารณาเห็นว่าข้อกำหนดในอนุสัญญาฉบับดังกล่าวที่ไม่ตรงกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ยอมรับอนุสัญญาดังกล่าวจึงควรมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อจะหาแนวทางปรับปรุงและอุดช่องว่างของอนุสัญญาฉบับดังกล่าวเสียก่อน

ประการที่ ๒ ในส่วนของประเทศไทยได้พิจารณาอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

๑. ในขณะที่ประเทศไทยยังมีได้เป็นภาคีอนุสัญญาฉบับดังกล่าว ประเทศไทยก็ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพเป็นจำนวนมากอยู่แล้วและมีมาตรฐานการให้ความช่วยเหลือซึ่งน่าจะดีกว่าประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ ด้วย

๒. ที่ตั้งด้านภูมิศาสตร์ของประเทศไทย มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศที่ยังมีการพัฒนาที่ต่ำกว่าประเทศไทย จึงทำให้มีประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมากโดยการอ้างสาเหตุต่าง ๆ ดังนั้น ถ้าประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ นั้น อาจทำให้ประเทศไทยต้องรับภาระหนักขึ้นได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ประเทศไทยจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้หนีภัยการสู้รบขึ้น ๓ ประการ คือ

๑. การควบคุม เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีฐานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แต่ทางการไทยได้ผ่อนผันให้อยู่ได้ชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ หรือไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม

กรณีการส่งไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม เดิมที่ประเทศไทยไม่มีนโยบายให้คนเหล่านี้ไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม แต่เมื่อพิจารณาถึงเด็กที่เกิดใหม่ ซึ่งควรมีสถานภาพทางชีวิตที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ จึงมีการตัดสินใจอนุญาตให้ประเทศที่สามรับไปตั้งถิ่นฐานได้

๒. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของทางการไทยที่มีต่อผู้หนีภัยการสู้รบ ซึ่งทางการไทยต้องรับภาระในด้านต่าง ๆ เช่น

๒.๑ การจัดพื้นที่ให้ผู้หนีภัยการสู้รบอยู่อาศัย

๒.๒ การจัดเจ้าหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่พักพิง

๒.๓ การให้การศึกษา และมีการฝึกอาชีพให้แก่บุคคลเหล่านั้น ซึ่งสาเหตุที่มีการฝึกอาชีพให้ นั่นก็เพื่อให้คนเหล่านั้นมีความรู้ติดตัวในการดำรงชีพเมื่อกลับไปประเทศหรือเมื่อไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม

๒.๔ การให้บริการด้านการสาธารณสุข เป็นต้น

จึงมีการอนุญาตให้องค์กรเอกชน(NGOs) และองค์การระหว่างประเทศสามารถเข้ามาดำเนินกิจการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบในประเทศไทยได้ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลไทย

๓. การพยายามแก้ไขปัญหาคือต้นเหตุ เนื่องจากการช่วยเหลือของประเทศไทยต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า นั้นเป็นการแก้ไขปัญหาคือปลายเหตุ ซึ่งการแก้ปัญหาคือแท้จริงควรแก้ปัญหาคือต้นเหตุ คือการแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งในประเทศพม่า โดยได้เสนอต่อองค์การระหว่างประเทศให้เข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาคือในประเทศพม่าโดยตรง

ยุทธศาสตร์อีกประการหนึ่งที่ประเทศไทยได้พยายามผลักดันความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอันได้แก่ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศพม่า คือปฏิญญาพุกามหรือ Economic Corporation Strategy โดยยุทธศาสตร์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพัฒนาพื้นที่ชายแดนร่วมกัน เช่น การสร้างถนน การส่งเสริมให้มีการลงทุนในพื้นที่ เป็นต้น ยุทธศาสตร์นี้จะแก้ไขปัญหาได้ไม่ใช่เฉพาะปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบแต่รวมถึงปัญหาอื่น ๆ ด้วย อาทิ ปัญหาแรงงานเถื่อน ปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ เป็นต้น

เนื่องจากประเทศไทยยังไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.๑๙๕๑ ประเทศไทยจึงไม่สามารถให้สถานะคนเหล่านี้เป็นผู้ลี้ภัย แต่รัฐบาลไทยเป็นผู้ดูแลคนเหล่านี้ตามหลักมนุษยธรรม และมุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหาในระยะยาวคือให้มีการพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้านและมีการปรองดองกัน อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๒.๓ ค่ายพักพิงชั่วคราวและจำนวนผู้ลี้ภัย

ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ คน อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ตามชายแดนประเทศไทย - พม่า ซึ่งตามรายงานของสำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติ ในปี ๒๕๕๐ มีผู้หนีภัยการสู้รบที่พำนักอยู่ในค่ายเหล่านั้นดังนี้

๑) ค่ายบ้านใหม่ในสอย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๒๐,๐๐๐ คน
๒) ค่ายบ้านแม่สุรินทร์ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓,๗๐๐ คน
๓) ค่ายบ้านแม่ละอูน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๔,๐๐๐ คน

๔) ค่ายบ้านแม่ลมหวง อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๓,๐๐๐ คน
๕) ค่ายบ้านอู๋มเปี้ยมใหม่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๙,๐๐๐ คน
๖) ค่ายบ้านแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก	๔๗,๐๐๐ คน
๗) ค่ายบ้านนุโพ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก	๑๒,๐๐๐ คน
๘) ค่ายบ้านต้นยาง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	๓,๗๐๐ คน
๙) ค่ายถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	๗,๕๐๐ คน

นอกจากนี้ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานเพื่อผู้ลี้ภัยหลายองค์กร ยังเชื่อว่ายังมีผู้ลี้ภัยอื่น ๆ จากพม่าอีกมากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คน อาศัยอยู่นอกศูนย์อพยพในประเทศไทย จำนวนนี้ รวมถึงชาวไทยใหญ่ที่หลบหนีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ลี้ภัยเข้ามาอยู่ในบริเวณจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

๒.๕ การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการ

นอกจากข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะอนุกรรมการยังได้เดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่าง ๆ ร่วมกับคณะกรรมการการต่างประเทศวุฒิสภา รายละเอียดปรากฏตามสรุปการเดินทางดังต่อไปนี้

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่หละ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

(๑) ความเป็นมา

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบจากประเทศพม่า สืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย-พม่า ทางด้านจังหวัดตาก - แม่ฮ่องสอน ซึ่งกำลังทหารพม่าได้เข้าโจมตีที่ตั้งของกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า คือ กองกำลังทหารกะเหรี่ยง จนถึงปลายปี ๒๕๓๗ และต้นปี ๒๕๓๘ ทหารพม่าสามารถยึดที่ตั้งสำคัญของกองกำลังทหารกะเหรี่ยง ได้เกือบทั้งหมด เป็นเหตุให้ประชาชนราษฎรกะเหรี่ยงซึ่งอยู่บริเวณชายแดนอพยพหลบหนีภัยจากการสู้รบเข้ามาอยู่ในประเทศไทยบริเวณชายแดน ในเขตอำเภอท่าสองยาง หน่วยงานที่รับผิดชอบได้จัดพื้นที่รองรับผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศพม่าขึ้นทั้งหมด ๖ แห่งด้วยกันคือ

- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ บ้านแม่ออกผารู หมู่ที่ ๓ ตำบลแม่หละ
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านกามอเรโค๊ะ บ้านแม่อู่หู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่दान
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านเคลอโค๊ะ บ้านทีโน๊ะโค๊ะ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่อุสุ
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านโซโกร บ้านแม่สอง หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่สอง
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่สลิด บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สอง
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ตะวอ บ้านแม่ตีน หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าสองยาง

จากการที่มีพื้นที่รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบจำนวนหลายแห่ง และที่ตั้งอยู่ใกล้และติดชายแดนมากเกินไป ก่อให้เกิดการลักลอบเข้ามาของกำลังต่างชาติเพื่อทำการเข้าโจมตีเผาทำลายบ้านเรือน ปล้นทรัพย์สิน รวมทั้งจับตัวผู้นำของผู้หนีภัย และยากแก่การให้ความช่วยเหลือและการควบคุม

ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงและกระทรวงมหาดไทย จึงได้เลือกบริเวณพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละเป็นพื้นที่รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบทั้ง ๖ แห่ง ทำการขนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบทั้ง ๖ แห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

(๒) ที่ตั้ง

ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่บ้านแม่อกฮู หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก บริเวณพิกัด MU 3393 - 3692 ติดกับถนนหมายเลข ๑๐๘ อำเภอแม่สอด - อำเภอแม่สะเรียง ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕๗ - ๖๐ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๑๕๘ ไร่ สภาพพื้นที่ภายในทั่วไปเป็นเนินเขาสูงต่ำสลับกันไป มีสวนป่าสักของเอกชนที่ได้รับสัมปทาน ในฤดูแล้งน้ำแห้ง แต่ใช้บริเวณใกล้ ๆ ลำห้วย ขุดบ่อน้ำตื้นไว้ใช้ในการอุปโภค - บริโภค ปัจจุบันมี ๖๐ บ่อ

(๓) ประชากรในพื้นที่พักพิง

ประชากรของราษฎรพม่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ ประกอบด้วยกลุ่มที่คณะกรรมการของอำเภอและจังหวัด มีมติรับสถานะเป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบ และได้จัดทำทะเบียนร่วมกับ UNHCR จำนวน ๔,๐๗๐ ครอบครัว จำนวนประชากร ๒๒,๑๑๔ คน และกลุ่มผู้พลัดถิ่น จำนวน ๓,๓๔๖ ครอบครัว รวมประชากรทั้งหมด จำนวน ๗,๔๑๖ ครอบครัว ๓๔,๖๗๖ คน

(๔) การบริหารงานและการปกครองในพื้นที่พักพิง

กรมการปกครอง ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติงานให้กับอำเภอดำเนินการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ และการจัดระเบียบ ดังนี้

๑) การจัดทำทะเบียน

- ปัจจุบันได้จัดทำทะเบียนผู้หนีภัยจากการสู้รบร่วมกับ UNHCR โดยทำการสำรวจทุกเดือนให้ทราบถึงการเกิด การตาย และการหลบหนี

- กลุ่มบุคคลพม่าที่มีมติให้ส่งกลับ แต่ยังไม่ส่งกลับไม่ได้ ให้แยกทำทะเบียนไว้ต่างหาก

๒) การประสานงานองค์การระหว่างประเทศ และองค์การกุศลเอกชน

- ทำความเข้าใจกับองค์การ NGOs ว่าประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบด้วยหลักมนุษยชน และจัดระเบียบพื้นที่พักพิงให้สอดคล้อง และเป็นไปตามกฎหมายไทย

- การให้ความช่วยเหลือจากองค์การ NGOs ก็ให้ความช่วยเหลือเพื่อยังชีพและสมควรแก่อัตภาพ โดยไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองไทย

๓) การควบคุมตรวจสอบและระวังป้องกันมิให้ผู้หนีภัยกระทำความผิดกฎหมายไทย

- การลักลอบนำญาติพี่น้องเข้ามาพักอาศัยในพื้นที่พักพิงฯ

- การลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ

- การช่อกุศลผู้คนของผู้หนีภัยฯ ซึ่งได้ทำการตรวจค้นอยู่เป็นประจำ

- การค้า และการเสพยาเสพติด

LIRT

- การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
- การเล่นการพนันทุกชนิด
- การกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ

๔) การปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการข่าว

- จัดให้มีการนัดหมายการด้านกีฬาเพื่อลดความกดดันและความเครียดของผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยมีการแข่งขันกีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอล และตะกร้อ
- จัดให้มีการรักษาวัฒนธรรมและประเพณี ของผู้หนีภัยการสู้รบ
- ทำความเข้าใจกับผู้หนีภัยการสู้รบให้เข้าใจถึงภาระหน้าที่ของประเทศไทยที่ให้ความคุ้มครอง อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยและเข้าใจถึงวัฒนธรรมประเพณีของประเทศไทยเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ วันขึ้นปีใหม่ และกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น
- ดำเนินการด้านการข่าวเพื่อให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของผู้หนีภัยฯ ทุกระยะ โดยประสานหน่วยงานการข่าวทหารในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๕) การประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานทหาร ตำรวจ

- โดยมีการประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้หนีภัยการสู้รบร่วมกันอยู่ตลอดเวลา

๖) การแบ่งการปกครองภายในพื้นที่ของผู้หนีภัยจากการสู้รบ

การบริหารภายในพื้นที่พักพิงฯ จัดผู้แทนของผู้หนีภัยมาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการกลางของพื้นที่พักพิงฯ คณะกรรมการของโซน และคณะกรรมการของกลุ่มบ้าน เป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในเรื่องการปกครองควบคุมดูแลการจัดทำทะเบียน การให้ความช่วยเหลือจากองค์การเอกชน และการรักษาความปลอดภัย โดยแบ่งการปกครองออกเป็นดังนี้

- คณะกรรมการกลางของพื้นที่ จำนวน ๑๕ ตำแหน่ง ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ รองเลขานุการ เภรัญญิก หัวหน้าฝ่ายบัญชี หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย หัวหน้าฝ่ายเสบียงอาหาร ผู้ช่วยฝ่ายเสบียงอาหาร หัวหน้าฝ่ายสาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน หัวหน้าฝ่ายการศึกษา หัวหน้ากลุ่มเยาวชน และหัวหน้ากลุ่มสตรี

- เขตการปกครอง แบ่งออกเป็น ๓ โซน ๑๗ กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย

โซน A จำนวน ๕ กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย A1, A2, A3, A4 และ A5

โซน B จำนวน ๕ กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย B1, B2, B3, B4 และ B5

โซน C จำนวน ๗ กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย C1A, C1B, C2, C3A,

C3B, C4 และ C5

(๕) หน่วยงานระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบ

๑) สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ให้ความช่วยเหลือ

- การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์เมื่อมีผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้ามาใหม่

LIRT

- การย้ายพื้นที่พักพิงฯ ให้อยู่ในพื้นที่ปลอดภัย
 - การสนับสนุนงบประมาณให้กับรัฐบาลไทย และองค์การเอกชนในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบ

อย่างแท้จริง

- การดูแลเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้หนีภัยจากการสู้รบ
- การส่งกลับผู้หนีภัย กลับภูมิลำเนา เมื่อสถานการณ์ปลอดภัย

๒) คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC)

- การให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน
- การช่วยเหลือการส่งจดหมายกาชาดถึงครอบครัวที่ถูกกลบโงนในเรือนจำประเทศพม่า

๓) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านเครื่องอุปโภค-บริโภค และสร้างที่อยู่อาศัย

- T.B.B.C (THAILAND BURMESE BORDER CONSORTIUM) จากประเทศ

อังกฤษ

๔) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งแวดลอม และด้านสังคมสงเคราะห์

- COERR (CATHOLIC OFFICE FOR EMERGENCY RELIEF REFUGEE)

๕) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ การรักษาพยาบาลและการสาธารณสุข

- AMI (AIDE MEDECINE INTERNATIONAL) จากประเทศฝรั่งเศสด้านการแพทย์
- HI (HANDICAP INTERNATIONAL) จากประเทศฝรั่งเศสช่วยเหลือผู้พิการ

ทางร่างกาย

- SMRU (SOKLO MALARIA RESARCH UNIT) หน่วยวิจัยมาลาเรีย

คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ศึกษาวิจัยป้องกันรักษาโรคมมาลาเรีย

- PPAT (THE PLANNED PARENTHOOD ASSOCIATION OF THAILAND)

สมาคมวางแผนครอบครัวในพระบรมราชูปถัมภ์ วางแผนควบคุมการเกิดของประชากร

- IRC (INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE) ประเทศสหรัฐอเมริกา ดูแลเรื่องตา
- SOLIDARITES ประเทศฝรั่งเศส ดูแลด้านสุขภาพ

๖) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา

- ZOA (ZOA REFUGEE CARE) ประเทศเนเธอร์แลนด์
- WE/C (WORLD EDUCATION CONSORTIUM) ประเทศสหรัฐอเมริกา
- TOPS (TAIPEI OVERSEAS PEACE SERVICE) ประเทศไต้หวัน
- ICS (INTERNATIONAL CHRISTELIK STEUFONDS ASIA) ประเทศเนเธอร์แลนด์
- ADRA (ADVENTIST DEVELOPMENT AND RELIEF AGENCY) ประเทศ

ออสเตรเลีย

LIRT

- SVA (SHANTI VOLUNTEER ASSOCIATION) ประเทศญี่ปุ่น ดูแลกิจกรรมห้องสมุด
ซึ่งปัจจุบันมีห้องสมุด จำนวน ๕ ห้อง อยู่ที่ A1, A4, B1, B4 และ C3

๗) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านศูนย์ข้อมูลและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

- LEGAL ASSISTANCE CENTRE (LAC) ประเทศสหรัฐอเมริกา

๘) องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านการโยกย้ายถิ่นฐาน

- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (IOM)

(๖) ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่พักพิง

๑) ปัญหาการเพิ่มของประชากรจากอัตราการเกิด เฉลี่ยเดือนละ ๗๐-๘๐ คน

แนวทางแก้ไขปัญหา

- รมรณรงค์ให้ผู้หนีภัยได้ทราบถึงปัญหาการที่มีบุตรจำนวนมาก

- ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนและเยาวชน ให้แต่งงานในวัยที่เหมาะสม

- ประสานกับหน่วยงาน ส.ว.ท. ในเรื่องการวางแผนการคุมกำเนิด เช่น ทำหมัน

แจกจ่ายถุงยางอนามัย และกินยาคุมกำเนิด

๒) ปัญหาการลักลอบเข้ามาของราษฎรพม่า และพักอาศัยอยู่กับญาติภายในพื้นที่พักพิงฯ โดยอ้างการหนีมาเนื่องจากผลกระทบจากการสู้รบ เช่น การเกณฑ์การใช้แรงงาน การเก็บภาษี การศาสนา มวลชนของกองกำลังชนกลุ่มน้อย ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาการจัดระเบียบชายแดนของพม่า เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ชี้แจงราษฎรผู้หนีภัยการสู้รบไม่ให้รับราษฎรพม่าที่ลักลอบเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่

พักพิงฯ

- จัดเจ้าหน้าที่ควบคุมตรวจสอบราษฎรพม่าไม่ให้พักอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ

- จัดกำลังพล อ.สร่วมกับหน่วยงานทหารและตำรวจในพื้นที่ ในการเข้มงวดการผ่านด่านตรวจ

๓) ปัญหาสภาพแวดล้อม ในเรื่องขยะมูลฝอย และมลภาวะน้ำเสีย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- รมรณรงค์ให้ผู้หนีภัยได้ช่วยกันรักษาความสะอาด ให้ทั้งขยะมูลฝอยในภาชนะที่จัดเตรียมไว้

- ชุดหลุมรองรับขยะในส่วนที่ย่อยสลายได้ และนำขยะที่สามารถนำมาใช้ได้อีก

ไปขายโดยประสานกับองค์กรเอกชน และเผาขยะในส่วนที่เผาได้

- ให้แต่ละบ้านเรือนชุดหลุมรองรับน้ำเสียที่เกิดจากบ้านเรือน

- ทำฝายน้ำล้นโดยกระสอบทรายในการชะลอการไหลของน้ำ และทำตาข่ายดักขยะ

- โครงการระยะยาว ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่หละ เพื่อหาพื้นที่

จัดที่รองรับขยะ

๔) ปัญหาของผู้หนีภัยและราษฎรพม่าที่ลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ ก่อให้เกิด

ปัญหาตามมาคือ

- ปัญหาการตัดไม้และทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

LIART

- ปัญหาการลักขโมยและก่ออาชญากรรมตามแนวชายแดน
- ปัญหาการค้าขายแรงงาน และการเคลื่อนย้ายแรงงานสู่เขตเมือง
- ปัญหาการนำมาสซึ่งโรคติดต่อ
- ปัญหาการค้าขายยาเสพติด
- ปัญหาการเสียค่าใช้จ่ายในภาครัฐของไทย

แนวทางแก้ไขปัญห

- พื้นที่พักพิงฯ
- ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้หนีภัยทราบในการสูญเสียสถานะ เมื่อลี้ภัยออกนอกพื้นที่พักพิงฯ
  - เข้มงวดในการผ่านเข้า-ออก ตามช่องทางที่กำหนด และกำหนดมาตรการลงโทษ
  - สนธิกำลังร่วม ระหว่าง อส. หน่วยทหาร ณ จุดตรวจบนถนนหลัก เพื่อทำการตรวจสิ่งของที่ผิดกฎหมาย และทำการลาดตระเวนปราบปรามผู้กระทำความผิดว่าด้วยกฎหมายป่าไม้เป็นห้วงเวลา
  - ปัญหายาเสพติด ทำการรณรงค์ไม่ให้ผู้หนีภัยเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สืบจรรยาชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และทำการลงโทษตามกฎหมายเมื่อจับผู้กระทำความผิดได้
  - จัดเจ้าหน้าที่หาข่าวและตรวจสอบเกี่ยวกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำสิ่งผิดกฎหมาย

๕) ปัญหาผลกระทบกับราษฎรไทยที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่พักพิงฯ ที่มองดูว่า ส่วนราชการต่าง ๆ ให้ความสำคัญผู้หนีภัยมากกว่าราษฎรไทย

แนวทางการแก้ไขปัญห

- ประชุมชี้แจงราษฎรไทยให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยในเรื่องมนุษยธรรม
  - สืบจข้อมูลหมู่บ้านไทย, จัดทำโครงการเพื่อเสนอความต้องการต่อองค์การเอกชน และให้ความช่วยเหลือราษฎรไทย เช่น โครงการส่งเสริมอาหารกลางวัน โครงการแจกจ่ายเครื่องนุ่งห่มกันหนาว โครงการสร้างโรงเรียน และบ้านพักนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร เป็นต้น
  - นำผู้หนีภัยจากการสู้รบไปพัฒนาหมู่บ้าน สถานที่สำคัญ และทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น พัฒนาวัด ถนน โรงเรียน และกิจกรรมลงแขกเกี่ยวข้าว เป็นต้น
  - อนุญาตให้ราษฎรไทย นำสินค้าทางการเกษตรมาแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้หนีภัย
- การสู้รบ
- จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างราษฎรไทยกับผู้หนีภัยการสู้รบ
  - ขอความร่วมมือองค์การเอกชนให้ออกไปให้ความช่วยเหลือราษฎรไทยให้มากขึ้น

(๗) ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำข้อมูลพื้นฐานทางทะเบียนของผู้หนีภัยการสู้รบให้เป็นรูปธรรม และมีความเชื่อมโยงกับข้อมูลทางทะเบียนของกรมการปกครอง เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

LIRT

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานงานกับผู้ในระดับสูงของประเทศพม่า ทูตหรือทูตทหาร ให้เข้าไปดูงาน หรือสังเกตการณ์ผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิง เพื่อให้ได้รับทราบถึงเหตุผลที่แท้จริงของการอพยพเข้ามาในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การส่งกลับประเทศต้นทางต่อไป

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานกับชุมชนกะเหรี่ยงในพม่า เพื่อให้รับผู้หนีภัยการสู้รบซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นชาวกะเหรี่ยงและมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ต้องการไปประเทศที่สามได้กลับไปยังชุมชนดังกล่าว

๔) เรียกร้องให้องค์กรระหว่างประเทศเข้าไปแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในประเทศพม่าซึ่งเป็นสาเหตุของการอพยพเข้ามาในประเทศไทย และน่าจะดีกว่าที่องค์กรระหว่างประเทศเข้ามาแก้ไขปัญหานี้ในประเทศไทย ซึ่งประเทศปลายทางรับผู้หนีภัยการสู้รบ

๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งประสานงานกับประเทศที่สาม ที่มีความประสงค์จะรับผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐาน เพื่อให้ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถเดินทางไปตั้งถิ่นฐานและมีวิถีชีวิตตามที่ต้องการได้เร็วขึ้น

๖) ควรส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพ ซึ่งผู้หนีภัยการสู้รบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในประเทศที่สาม หรือเมื่อกลับไปสู่ประเทศต้นทาง

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราว ฯ บ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑

(๑) ความเป็นมา

ได้มีการสู้รบระหว่างกองกำลังทหารพม่า กับกองกำลังชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยง ตามแนวชายแดนไทย-พม่า ด้านอำเภอสวนผึ้ง ตั้งแต่ต้นเดือน มีนาคม ๒๕๕๐ ทำให้มีผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวกะเหรี่ยงหนีภัยเข้ามาอยู่ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งเป็นจำนวนมาก อำเภอสวนผึ้งร่วมกับ ฉก.ร. ๒๙ กองร้อย ตชด. ที่ ๑๓๗ และ กองร้อย อส.อ. สวนผึ้งที่ ๕ ได้กำหนดพื้นที่พักพิงชั่วคราวให้กับผู้หนีภัยจากการสู้รบในเบื้องต้น จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑) พื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยสุต หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนผึ้ง มีผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน ๒,๖๔๔ คน

๒) พื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยคอกหมู บ้านบ่อหวี หมู่ที่ ๔ ตำบลตำนาวศรี มีผู้หนีภัยการสู้รบจำนวน ๒,๑๑๖ คน

รวมผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวทั้ง ๒ แห่ง จำนวน ๔,๘๐๐ คน

ต่อมากองกำลังสุรสีห์ ได้มีนโยบายเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงชั่วคราวทั้งสองแห่งโดยจัดตั้งพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินขึ้น โดยอนุมัติของผู้บัญชาการทหารบก เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และได้เริ่มเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบมายังพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ดังนี้

- ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงฯ ห้วยคอกหมู
- ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงฯ ห้วยสุต
- ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงฯ บ้านพุ่มม่วง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๒,๔๐๒

LIRT

- ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากห้วยสะตือ จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑๒๒ คน
- ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงฯ ห้วยคอกหมู
(ครั้งที่ ๒) จำนวน ๕๗๙ คน
- ๒๗ เมษายน ๒๕๕๓ เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากบ้านป่าเต็ง จังหวัด
เพชรบุรี จำนวน ๑๒๐ คน
- ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ เคลื่อนย้ายนักศึกษาพม่า (POC), Border Case จากศูนย์มณี
ลอย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำนวน ๓๙๓ คน
- ๒๒ มีนาคม-๑ เมษายน ๒๕๕๔ รับ POC จากกระทรวงมหาดไทย และ UNHCR
จำนวน ๔๑๔ คน

(๒) ที่ตั้ง

เนื่องจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน มีเนื้อที่ ๕๐ ไร่เศษ ซึ่งตามมาตรฐานของสำนัก
ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (UNHCR) (๔๕ ตรม. / คน) ควรเป็นพื้นที่ ซึ่งใช้สำหรับรองรับผู้หนี
ภัยจากการสู้รบได้เพียงประมาณ ๒,๐๐๐ คน แต่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินมีผู้หนีภัยจากการสู้รบ
พักอาศัยจำนวนมาก ทำให้เกิดสภาพแออัด ก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อระบาดขึ้นในพื้นที่พักพิงชั่วคราว
ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ได้เกิดโรคต่างๆ เช่น โรคเท้าช้าง โรคกาฬหลังแอ่น
โรคไข้เลือดออก โรคไทฟอยด์ เป็นต้น

(๓) ประชากรในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

ยอดผู้หนีภัยจากการสู้รบ, POC และ Border Case ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

- ผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน ๕,๐๗๙ คน / ๑,๐๐๒ ครอบครัว
  - นักศึกษาพม่า (Person of Concern-POC) ๓๐ คน / ๑๕ ครอบครัว
- รวม ๕,๑๐๙ คน / ๑,๐๑๗ ครอบครัว

(๔) การบริหารงานและการปกครอง

หลังจากเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ เข้าสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินแล้ว
อำเภอสวนผึ้ง ได้รับมอบภารกิจในการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้าน
ถ้ำหิน จึงได้เริ่มดำเนินการ ดังนี้

๑) การจัดระเบียบประชากร

- การจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยแยกเป็น ครอบครัว หมู่บ้าน เพศ
กลุ่มอายุ เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ และควบคุมผู้หนีภัยจากการสู้รบ และเพื่อเป็นหลักฐาน
ประกอบการเดินทางกลับประเทศพม่าในอนาคต การดำเนินการจัดทำทะเบียนได้ดำเนินการร่วมกัน
ระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับ UNHCR ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นมา

LIRT

จัดระบบการอยู่อาศัย โดยแยกเป็นหมู่บ้านตามหมู่บ้านเดิมที่ผู้หนีภัยจากการสู้รบ เคยอาศัยอยู่ ๔๗ หมู่บ้าน ปัจจุบันในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินแบ่งเป็น ๔ Zone ๑๖ Section ดังนี้

Zone ๑ ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยคอกหมู

Zone ๒ ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยสุด

Zone ๓ ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านพุ่มวง

Zone ๔ ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากศูนย์นักศึกษาพม่าบ้านมณีสลอย

อำเภอปากท่อและ POC ที่รับใหม่

- คัดเลือกคณะกรรมการบริหารผู้หนีภัยจากการสู้รบ(Camp Committee) เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือชุดควบคุมฯ ในการจัดระเบียบชุมชน และประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ และองค์กรเอกชนที่เข้าไปดำเนินการให้ความช่วยเหลือภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน และในปัจจุบันจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการผู้หนีภัยจากการสู้รบ ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

- แต่งตั้งชุดรักษาความปลอดภัยประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน (Beeber) จำนวน ๕๐ คน ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือชุดควบคุมฯ

- จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารผู้หนีภัยจากการสู้รบ เดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อรับทราบปัญหาความต้องการต่างๆ ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เพื่อพิจารณาหาทางแก้ไข และช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบ ต่อไป

๒) การจัดระบบสุขาภิบาล

- จัดทำส้วมซึมทุกหลังคาเรือน

- จัดระบบน้ำ ควบคุมการใช้น้ำในลำห้วยน้ำซุ่น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาโรคติดต่อต่างๆ ร่วมกับองค์กรเอกชน จัดตั้งระบบประปาเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค (ผ่านการฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน) โดยมีสาธารณสุขอำเภอควบคุมดูแล ให้เป็นไปอย่างถูกสุขอนามัย ปริมาณน้ำที่ใช้วันละ ๒๕ ลิตร/คน

- จัดสร้างที่ซึกล้าง จำนวน ๘ แห่ง เพื่อให้ผู้หนีภัยจากการสู้รบ ใช้เป็นที่ซึกล้างอาบน้ำ และมีระบบการกรองน้ำก่อนที่จะลงไปสู่ลำห้วย เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเสียไหลลงสู่ลำห้วย ก่อให้เกิดปัญหาแก่ราษฎรไทยโดยรอบพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

๓) การรักษาพยาบาล

อำเภอสวนผึ้ง ร่วมกับสาธารณสุขอำเภอสวนผึ้ง และองค์กร IRC จัดตั้งโรงพยาบาล สำหรับให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วย โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ แพทย์ขององค์กร IRC รวมทั้งผู้หนีภัยจากการสู้รบ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการรักษาพยาบาล ปฏิบัติหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ หากเกินขีดความสามารถ จะดำเนินการขออนุมัติ นำผู้หนีภัยจากการสู้รบ ไปรักษาต่อยังโรงพยาบาลสวนผึ้ง และโรงพยาบาลราชบุรี ตามลำดับ

๔) การรักษาความสงบเรียบร้อย

จัดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัย เป็น ๒ ชั้น คือ

LIRT

- ชั้นใน อำเภอสวนผึ้งจัดกำลังสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) จำนวน ๖๐ นาย เป็นชุดรักษาความปลอดภัย

- ชั้นนอก จก.ทัพพระยาเสือ และกองร้อย ทชต. ที่ ๑๓๗ ควบคุมพื้นที่ตามแนวชายแดน

๕) การดำเนินงานด้านการศึกษาแก่ผู้หนีภัยจากการสู้รบ

กระทรวงมหาดไทย อนุมัติให้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เมื่อต้นปี ๒๕๔๒ และโรงเรียนได้เปิดทำการสอนในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๓

๖) การนับถือศาสนาของผู้หนีภัยจากการสู้รบ ซึ่งจำแนกได้ ๓ ศาสนา คือ

- ศาสนาพุทธ
- ศาสนาอิสลาม
- ศาสนาคริสต์

(๔) หน่วยงานระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ กับความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบ

๑) องค์กร Thailand Burmese Border Consortium – TBBC

องค์กร TBBC เป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจการตามโครงการแจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย ข้าวสาร กะปิ เกลือ น้ำมันพืช พริก เชื้อเพลิงหุงต้ม ผ้าห่ม มุ้ง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างที่พักอาศัย เช่น ฝาเตนท์ ไม้ไผ่ เป็นต้น และให้การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินอื่นๆ สำหรับความต้องการด้านอาหารในรอบ ๑ เดือน

ปริมาณแจกจ่ายกำหนดไว้ดังนี้

- ข้าวสาร : ผู้ใหญ่ ๑๖ กิโลกรัม/คน/เดือน : เด็ก ๘ กิโลกรัม/คน/เดือน
- ปลากระป๋องและกะปิ : ๑ กิโลกรัม/คน/เดือน
- พริก : ๒๕๐ กรัม/คน/เดือน
- เกลือ : ๑ กิโลกรัม/๓ คน/เดือน
- ถั่วเหลือง : ผู้ใหญ่ ๑.๕ กิโลกรัม/คน/เดือน : เด็ก ๗๕๐ กรัม/คน/เดือน
- น้ำมันพืช : ผู้ใหญ่ ๑ ลิตร/คน/เดือน : เด็ก ลิตร/คน/เดือน
- ถ่านสังเคราะห์ : ๗ กิโลกรัม/คน/เดือน
- มุ้ง : ๑ หลัง/๓ คน
- ผ้าห่ม : ๑ ผืน/๒ คน

๒) องค์กร International Rescue Committee – IRC

องค์กร IRC เป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการด้านการแพทย์ โดยมีหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือด้านการสาธารณสุข และสาธารณสุขมูลฐาน ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสวนผึ้ง และโรงพยาบาลสวนผึ้งในการดูแลรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และจัดระบบประปา เพื่อให้มีน้ำในการอุปโภคบริโภค รวมทั้งจัดทำระบบกรองน้ำให้ถูกสุขอนามัย นอกจากนี้องค์กร IRC ยังดำเนินกิจกรรมตามโครงการรักษาสุขภาพตาเบื้องต้น จัดและสนับสนุนการฝึกอบรมด้านสุขภาพตาสนับสนุน thailand

และแจกจ่ายแว่นตา เผยแพร่การป้องกันความบอดมืดโดยการพัฒนาข้อมูล ด้านการศึกษาชุมชน การขาดแคลนวิตามินเอ และการดูแลรักษาความสะอาด เพื่อควบคุมโรคเกี่ยวกับดวงตา

๓) องค์กร Aide Medicale International - AMI

องค์กร AMI ดำเนินกิจกรรม ตามโครงการ Health Messenger (Distance Learning Health Magazine) นิตยสารสุขภาพเพื่อการศึกษาทางไกล

๔) องค์กร Handicap International - HI

องค์กร HI ดำเนินกิจกรรม ด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ โดยจัดหา สนับสนุนอุปกรณ์แขน ขาเทียม และให้ความรู้เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากทุ่นระเบิด

๕) องค์กร ZOA Refugee Care - ZOA

องค์กรโซอาร์ เป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการด้านการศึกษา การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับหลักการสอนการวิเคราะห์และประเมิน พัฒนาสื่อการสอน แนะนำการใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการสอนและฝึกอบรมวิชาชีพ ได้แก่ งานเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การเย็บผ้า และการทอผ้า

๖) องค์กร Catholic Office for Emergency Relief and Refugees - COERR

สำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ แจกจ่ายอุปกรณ์การศึกษา และการกีฬา มีหน้าที่ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ให้กับผู้หนีภัยจากการสู้รบ ดำเนินการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ ผู้สูงอายุ หญิงหม้าย, ผู้พิการ และเด็กกำพร้า

๗) องค์กร Burma Distance Education Project Thailand - Phase II - BDEPT- II

องค์กร BDEPT - II ดำเนินกิจกรรมตามโครงการศึกษาทางไปรษณีย์ ประกอบด้วย หลักสูตรการจัดการชุมชน หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ

๘) องค์กร Right To Play

องค์กร Right to Play ดำเนินกิจกรรมตามโครงการฝึกสอนกีฬา เพื่อฝึกสอนกีฬา ให้กับเยาวชนผู้หนีภัยจากการสู้รบ และเยาวชนไทยบริเวณโดยรอบพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อหวังผล ด้านสุขภาพพลานามัย และความสัมพันธ์อันดีระหว่างราษฎรไทยกับผู้หนีภัยจากการสู้รบ

๙) องค์กร Shanti Volunteer Association - SVA

องค์กร SVA ดำเนินกิจกรรมตามโครงการกิจกรรมห้องสมุด โดยให้การสนับสนุน ห้องสมุดในพื้นที่พักพิงชั่วคราว กิจกรรมหลักได้แก่ ก่อสร้างห้องสมุด, แปลหนังสือสำหรับเด็ก ภาษา กระเหรี่ยง พม่า และอบรมบรรณารักษ์ เป็นต้น

(๖) ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบในพื้นที่พักพิง

๑) เนื่องจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน มีเนื้อที่ ๔๐ ไร่เศษ ซึ่งตามมาตรฐาน ของสำนักข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (UNHCR) (๔๔ ตรม. / คน) ควรเป็นพื้นที่ ซึ่งใช้สำหรับ รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบได้เพียงประมาณ ๒,๐๐๐ คน แต่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินมีผู้หนีภัย

จากการสู้รบ พักอาศัยจำนวนมาก ทำให้เกิดสภาพแออัดก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อระบาดขึ้นในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ได้เกิดโรคต่างๆ เช่น โรคเท้าช้าง โรคกาฬหลังแอ่น โรคไขเลือดออก โรคไทฟอยด์ เป็นต้น

๒) ในการปฏิบัติหน้าที่ของอำเภอสวนผึ้ง ในการควบคุมผู้หนีภัยจากการสู้รบ ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด อำเภอสวนผึ้งต้องเสียกำลังพล ข้าราชการฝ่ายปกครอง รวมถึงสมาชิก อส. ในการปฏิบัติภารกิจ โดยใช้งบประมาณปกติของทางราชการเช่นเดียวกับอำเภอปกติอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในปัจจุบันมีกำลังสมาชิก อส. อยู่เพียง ๖๐ นาย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจในการควบคุมกำกับดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ

๓) การลักลอบหลบหนีออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เพื่อไปทำงานทำ

๔) การคุมกำเนิดยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจาก

- เหตุผลทางศาสนา
- ต้องการเพิ่มจำนวนประชากร

๕) ผู้ที่อาศัยอยู่ในโซน ๔ มีความคาดหวังว่าจะได้เดินทางไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สามโดยเร็ว แต่ต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินเกิน ๑ ปี ทำให้เกิดความเครียด

(๗) ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

๑) จากกรณีที่มีการคุมกำเนิดผู้หนีภัยจากการสู้รบยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทำให้มีอัตราการเกิดของเด็กในพื้นที่พักพิงชั่วคราวสูงไม่ว่าจะมาจากเหตุผลทางศาสนาหรือความต้องการเพิ่มประชากรนั้น คณะกรรมการเห็นว่าพื้นที่พักพิงแห่งนี้ไม่มีหน่วยงานที่มีความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการวางแผนครอบครัวโดยเฉพาะเข้ามาร่วมทำงาน ดังเช่นพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีสวท.ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก UNHCR ให้เข้าไปร่วมดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่ควบคุม ดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าวกับพื้นที่พักพิงชั่วคราวอื่นๆ ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเรื่องนี้

๒) กรณีที่พื้นที่พักพิงชั่วคราวตั้งอยู่ในภูมิประเทศซึ่งเป็นหุบเขา มีช่องทางการเข้าออกพื้นที่พักพิงชั่วคราวโดยเฉพาะตามช่องทางธรรมชาติมากมาย อาจทำให้เกิดการลักลอบหลบหนีออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อไปทำงานทำ ซึ่งจะเป็นปัญหาในการควบคุมดูแล และปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราว ฯ บ้านใหม่ในสอย หมู่ที่ ๔ ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

(๑) ความเป็นมาของพื้นที่พักพิงชั่วคราว ฯ บ้านใหม่ในสอย (SITE 1)

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕ เกิดการสู้รบในฝั่งพม่า เป็นสาเหตุให้มีผู้หนีภัยการสู้รบอพยพจากฝั่งพม่าเข้ามาอยู่อาศัยบริเวณบ้านใหม่ปางผึ่งในเขตดินแดนไทย

เดือนมิถุนายน ๒๕๓๘ เริ่มเกิดเหตุการณ์สู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า ทำให้ผู้หนีภัยการสู้รบกลุ่มข้างต้น อพยพเคลื่อนย้ายมาอยู่ที่บริเวณบ้านใหม่ในสอย (นาปางแย)

วันที่ ๒๐ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๙ จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยการสู้รบที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านห้วยบุก หมู่ที่ ๙ ตำบลปางหมู มาจัดตั้งพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบบ้านปางควาย ปางแทรกเตอร์

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๑ เกิดเหตุการณ์สู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า ทำให้มีผู้หนีภัยการสู้รบเพิ่มเติม ประกอบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยการสู้รบที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านปางโยน ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มารวมอยู่ที่พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ้านใหม่ในสอย

ระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๔๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยการสู้รบที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านนางปางแย มารวมอยู่ที่พื้นที่พักพิงชั่วคราว ณ บ้านใหม่ในสอย

(๒) ที่ตั้ง

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ จำนวน ๑ พื้นที่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่บ้านในสอย หมู่ที่ ๔ ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยพื้นที่ภายใน ๒ ส่วน ได้แก่ บ้านปางควาย และบ้านปางแทรกเตอร์ รวมกันเรียกได้อีกชื่อว่า SITE 1 (บ้านใหม่ในสอย) มีระยะทางห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ ๔๐ กิโลเมตร การเดินทางเข้าสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราว จากเมืองแม่ฮ่องสอนโดยทางรถยนต์ใช้ระยะเวลาการเดินทางประมาณ ๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที

(๓) ประชากรในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

ปัจจุบัน(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑) พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ้านใหม่ในสอย มีจำนวนประชากรทั้งที่ได้รับการพิจารณาให้สถานะผู้หนีภัยการสู้รบ และที่ยังมิได้รับการพิจารณาให้สถานะผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ จำนวน ๔,๕๖๘ ครอบครัว มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๙,๕๐๙ คน

(๔) การบริหารงานและการปกครอง

๑) ด้านการจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยการสู้รบ

การดำเนินการจัดทำทะเบียนเป็นการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับUNHCR ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา โดยได้ร่วมกันจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยการสู้รบ โดยระบุรายละเอียดชื่อผู้หนีภัยการสู้รบ สมาชิกในครอบครัว เพศ อายุ ศาสนา บ้านเลขที่ ปีกอก และหมู่บ้านที่เป็นภูมิลำเนาเดิมเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบและควบคุม ผู้หนีภัยการสู้รบดำเนินการปรับปรุงทะเบียนให้เป็นปัจจุบันเป็นประจำทุกเดือนในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน เช่น รับแจ้งเกิด ตาย ย้ายที่อยู่ เปลี่ยนแปลงแก้ไข แยกครอบครัว และรายงานให้จังหวัดทราบภายในวันที่ ๒๕ เป็นประจำ

ทุกเดือน อีกทั้งเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับประกอบการตรวจสอบบุคคลไปประเทศที่สามตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ตรวจสอบและการพิจารณาส่งกลับภูมิลำเนาเดิม ในอนาคต

สำหรับทารกที่คลอดใหม่ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ อนุญาตให้แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขององค์การกุตระหว่างประเทศ ที่กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้เข้าไปช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล (IRC) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ สามารถเป็นผู้รับรองในฐานะผู้ทำคลอดในแบบพิมพ์ ท.ร. ๑/๑ แล้วรวบรวมเสนอให้อำเภอสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อออกหนังสือรับรองการเกิดให้แก่บุตร ผู้หนีภัยการสู้รบที่อยู่อาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ต่อไป ซึ่งบุตรผู้หนีภัยการสู้รบ จะมีได้รับสัญชาติไทยตามหลักดินแดน ด้วยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง) เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เริ่มมีการผลิตบัตรประจำตัวผู้หนีภัยการสู้รบแจกให้กับผู้หนีภัยการสู้รบที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ตามทะเบียน เพื่ออำนวยความสะดวกตรวจสอบและเมื่อผู้หนีภัยการสู้รบติดต่อกับทางราชการจะต้องนำบัตรประจำตัวผู้หนีภัย และทะเบียน MOI-UNHCR มาแสดงประกอบด้วยทุกครั้ง

๒) ด้านการควบคุมการเดินทางเข้า-ออกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ผู้หนีภัยการสู้รบ

- กรณีเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ

ห้ามผู้หนีภัยการสู้รบออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ผู้หนีภัยการสู้รบที่ตนเองอาศัยและมีชื่อในทะเบียนควบคุมผู้หนีภัยการสู้รบ ยกเว้นกรณีเจ็บป่วยหนัก ทั้งนี้ให้มีการรับรองและนำส่งจากแพทย์ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เป็นผู้นำไปรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ครั้งละ ๗ วัน ไม่เกิน ๑๕ วัน หากมีความจำเป็นต้องรักษาต่อ ให้แพทย์ที่ทำการรักษาออกไปรับรองเพื่อแสดงให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ หรือผู้ได้รับมอบหมายทราบ และกรณีที่ออกนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เพื่อการฝึกอบรม และการศึกษา ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุญาตกรณีออกนอกเขตจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดอนุญาตกรณีออกนอกเขตอำเภอ

การออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ของผู้หนีภัยการสู้รบโดยการถาวร หากเป็นกรณีที่ผู้หนีภัยการสู้รบประสงค์จะกลับภูมิลำเนาเดิม ให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้เดินทางกลับในช่องทางที่ปลอดภัย เพื่ออำนวยการส่งกลับภูมิลำเนาอย่างสมเกียรติ หากเป็นกรณีไปตั้งถิ่นฐาน ณ ประเทศที่สาม กระทรวงมหาดไทยและสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา

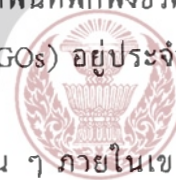
- กรณีเป็นเจ้าของที่องค์กรเอกชน (NGOs)

เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน (NGOs) จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑) แสดงบัตรปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ (CAMP PASS) ที่กระทรวงมหาดไทยออกให้ต่อชุดปฏิบัติการควบคุมที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณเข้า - ออกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ทุกครั้ง

๒) ไม่ให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน (NGOs) อยู่ประจำในพื้นที่ที่อยู่อาศัยของผู้หนีภัยการสู้รบ

๓) ให้ช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบหรืออื่น ๆ ภายในเขตพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ยกเว้นการร้องขอจากจังหวัดหรือหัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ

๔) การขนส่งเครื่องอุปโภค - บริโภค หรือเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ที่นำเข้าไปช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จะต้องมียุทธศาสตร์จากกระทรวงมหาดไทยก่อนทุกครั้ง

๕) ห้ามมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางการเมือง และการปฏิบัติจะต้องไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖) หากเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน (NGOs) ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ดำเนินการตามขั้นตอน คือ ดักเตือน ดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติและรายงานให้จังหวัดทราบเพื่อจะได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมืองต่อไป

- กรณีเป็นผู้แทนองค์กรหรือเจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) สมาคมยุโรป (EU) สถานทูตหรือกงสุลของประเทศต่าง ๆ เป็นต้น หากประสงค์จะเข้าเยี่ยมชมสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จะต้องมียุทธศาสตร์เข้าเยี่ยมชมพื้นที่ฯ จากกระทรวงมหาดไทยก่อนทุกครั้ง และอำเภอจะจัดเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแล ให้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๓) ด้านการควบคุมดูแลความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจัดระบบการปกครองเป็น ๒ ระดับ กล่าวคือ

การปกครองระดับบังคับบัญชา และการปกครองภายใน โดยให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรเอกชน (NGOs) ที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ รวมถึงผู้หนีภัยการสู้รบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการปกครองภายใน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจะเน้นให้ผู้หนีภัยการสู้รบบมีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และเสริมศักยภาพผู้หนีภัยการสู้รบในการบริหารจัดการชุมชนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

- ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้หนีภัยการสู้รบ (Camp Committee) ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เพื่อทำหน้าที่จัดการกิจการภายในทุกด้าน ตลอดจนประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรกุศลเอกชนต่าง ๆ ที่เข้ามาดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือ

- จัดระบบการควบคุม โดยให้จัดแบ่งพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ออกเป็น ๒๐ ป๊อ กให้แต่ละป๊อ ก มีหัวหน้าป๊อ ก ๑ คนเป็นผู้ดูแล สำหรับในแต่ละป๊อ ก ให้แบ่งย่อยออกเป็นกลุ่มบ้าน กล่าวคือทุก ๆ ๑๐ หลังคาเรือน ถือเป็น ๑ กลุ่มบ้าน และกำหนดให้มีหัวหน้ากลุ่มบ้าน ๑ คน เป็นผู้ดูแลควบคุมสมาชิกในกลุ่มบ้านของตน

(๕) หน่วยงานระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ กับความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบ

๑) องค์กร THAI BURMESE BORDER CONSORTIUM - TBBC

องค์กร TBBC ดำเนินกิจกรรมตามโครงการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค - บริโภค ประกอบด้วย ข้าวสาร เกลือ น้ำมันพืช พริก ถั่วเน่าแผ่น น้ำตาลทราย เชื้อเพลิงหุงต้ม รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างที่พักอาศัย ผ้าห่ม มุ้ง สปู๊ ผงซักฟอก และให้การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินอื่น ๆ

ปริมาณการแจกจ่ายกำหนดไว้ดังนี้

- ข้าวสาร : ผู้ใหญ่ ๑๕ กก./คน/เดือน : เด็ก ๗.๕ กก./คน/เดือน
- พริก : ๑๒๕ กรัม/คน/เดือน
- เกลือ : ๕๕๐ กรัม/คน/เดือน
- ถั่วเขียวซีก : ผู้ใหญ่ ๑ กก./เดือน : เด็ก ๕๐๐ กรัม/เดือน
- น้ำมันพืช : ผู้ใหญ่ ๑ ลิตร : เด็ก ๐.๕ ลิตร/เดือน
- อาหารเสริม ๑ กิโลกรัม/คน/เดือน
- ถ่านสังเคราะห์ ๗.๙ กก./คน/เดือน
- มุ้ง : ๑ หลัง/๓ คน/๑ ปี
- ผ้าห่ม : ๑ ผืน/๒ คน/๑ ปี
- ตรวจสอบและควบคุมการจัดส่ง และแจกจ่ายเครื่องอุปโภค - บริโภค
- ช่วยเหลือโครงการเกษตรชุมชนและโภชนาการ (CAN) โดยใช้วิธีการเสริม

อาหารที่ได้รับแจกจ่ายจาก TBBC และแก้ปัญหาการขาดสาร

- สนับสนุนโครงการทอผ้าโสร่ง ที่จัดทำโดยองค์กรสตรี TBBC จัดหาเส้นด้าย และค่าแรงให้แก่กลุ่มสตรีที่ทอโสร่ง โดยโสร่งที่ได้เหล่านี้ทางองค์การจะทำการแจกจ่ายแก่ผู้อพยพที่มีอายุมากกว่า ๑๒ ปีขึ้นไป ในอัตรา ๑ ผืน/๑ คน สลับกันระหว่างหญิงชาย

๒) องค์กร INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE - IRC

มีภารกิจหลักในการให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพและการสาธารณสุขเบื้องต้น IRC มีสถานพยาบาลเบื้องต้น จำนวน ๒ แห่ง (กลุ่มบ้านละ ๑ แห่ง) มีอาสาสมัคร โครงการที่ดำเนินงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ดังนี้

- โครงการด้านสาธารณสุข ได้แก่ ด้านการรักษา งานอนามัยแม่และเด็ก
- งานสาธารณสุขชุมชน
- โครงการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- โครงการสร้างเสริมศักยภาพให้แก่ชุมชน
- โครงการลดความรุนแรงและการล่วงละเมิดทางเพศแก่สตรีและเด็ก
- โครงการงานผลิตสื่อ
- โครงการการดูแลดวงตาในชุมชนผู้พลัดถิ่นจากประเทศพม่า
- โครงการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย LAC อยู่ภายใต้การควบคุมของอำเภอ

๓) องค์กร JESUIT REFUGEE SERVICE - JRS

องค์กร JRS ดำเนินกิจกรรมด้านให้การสนับสนุนด้านการศึกษา การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับหลักการสอน การวิเคราะห์และประเมิน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน แนะนำการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการสอน การจัดการเรียนภาษาไทยร่วมกับการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.) และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้หนีภัยการสู้รบได้มีงานทำและเมื่อกลับประเทศสามารถประกอบอาชีพได้ มีโรงเรียนทั้งหมด ๑๖ แห่ง แบ่งเป็น

๑. ระดับประถม (Primary)

จำนวน ๘ แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๓,๓๕๘ คน ครู ๒๐๙ คน

๒. ระดับมัธยม (Middle)

จำนวน ๗ แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๒,๑๑๒ คน ครู ๖๙ คน

๓. ระดับ High School

จำนวน ๑ แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๓๙๕ คน ครู ๑๗ คน

- การศึกษาพิเศษ ดำเนินการเกี่ยวกับเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ นักเรียนพิเศษได้รับการพัฒนาจนสามารถเข้าเรียนร่วมชั้นปกติตามความเป็นไปได้ของนักเรียนแต่ละคน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยเฉพาะเด็กตาบอด และมีความพิการซ้ำซ้อน อบรมผู้ช่วยการศึกษาพิเศษ ฝึกภาษามือเพื่อทำงานกับผู้พิการ ทางหู หรือมีปัญหาในการฟัง

- สนับสนุนด้านบุคลากรผู้สอน การพัฒนาระบบการศึกษาโดยผ่านทาง การฝึกอบรมให้ครู การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ช่วยเพิ่มพูนศักยภาพ ติดตามผลการบริหารจัดการและสนับสนุนด้านกีฬา การศึกษาพิเศษ การอบรมทักษะพื้นฐานอาชีพ และการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยผ่านทางโปรแกรม ผู้ประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนและช่วยเหลือสนับสนุนระบบการศึกษาของ KnED

- โครงการแรงงานพื้นฐานอาชีพ หลักสูตรนอกโรงเรียน(VT-NFE) อบรมภาษาพม่า เกษตรโภชนาการ การทำขนม อาหารว่าง การทำมุ้ง การทำเทียน การทอผ้า การตัดผม

๔) องค์กร WOMENS' EDUCATION FOR ADVANCEMENT AND EMPOWERMENT - WEAVE

มีภารกิจหลักในการให้การสนับสนุนการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๕ แห่ง มีเด็กในโครงการศูนย์พัฒนาเด็กทั้งหมด จำนวน ๑,๗๙๓ คน และมีอาสาสมัครผู้หนีภัยการสู้รบขององค์กร ๑๓๓ คน และโครงการสตรีศึกษา เพื่ออบรมให้แก่กลุ่มสตรี เรื่องจิตสังคม และเรื่องทักษะพื้นฐานในการให้คำปรึกษา

๕) องค์กร CATHOLIC OFFICE FOR EMERGENCY RELIEF AND REFUGEES - COERR

สำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย ดำเนินกิจการตามโครงการแจกจ่ายอุปกรณ์การศึกษาและกีฬา มีหน้าที่ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้หนีภัยการสู้รบ และดำเนินการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยเน้นที่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

- โครงการฝึกอบรมด้านการเกษตร และผลผลิต
- โครงการป้องกันรักษาสมภาวะแวดล้อม โดยปลูกต้นไม้เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำ แจกต้นไม้กินได้
- โครงการบริการชุมชนแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส (EVI) และกิจกรรมการพึ่งพา

ตนเอง ได้แก่ ทำเทียน ทำสบู่ แชมพู ตัดเย็บเสื้อผ้า ผลิตและซ่อมแซมเครื่องมือทางการเกษตร การติดตามให้ความช่วยเหลือเด็กที่พลัดพราก (SC)

- โครงการบำบัดความทรงจำนำสู่ความคืนดี (HOM)

- โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- โครงการช่วยเหลือเด็กด้านจิตสังคม
- กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งสิ้น ๒,๒๓๘ คน

๖) องค์กร HANDICAP INTERNATIONAL - HI

องค์กร HI ดำเนินกิจกรรมด้านให้ความช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ โดยจัดหาสนับสนุนอุปกรณ์แขน ขาเทียม และให้ความรู้ภัยจากทุ่นระเบิด

- โครงการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ได้แก่ กิจกรรม การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดแบบบ้านต่อบ้าน กิจกรรมละครเวทีเรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด กิจกรรมรณรงค์โดยใช้สื่อต่าง ๆ
- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ ได้แก่ การทำกายภาพบำบัด การให้บริการขาเทียม และอุปกรณ์

๗) องค์กร ZOA REFUGEE CARE

องค์กร ZOA ดำเนินกิจกรรมให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนแก่เด็กนักเรียนทั้งหมดในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ

(๖) ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๑) ด้านการลงทะเบียน

- อำเภอแม่ฮ่องสอน ในฐานะศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ มิได้รับมอบโปรแกรมฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของผู้หนีภัยการสู้รบที่อาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในสอย จาก UNHCR จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงการทะเบียนผู้หนีภัยการสู้รบให้เป็นปัจจุบันได้ด้วยตนเอง

- ทะเบียนผู้หนีภัยการสู้รบระบบออนไลน์ ไม่มีความเป็นปัจจุบัน ทำให้การตรวจสอบไม่เป็นปัจจุบัน

- คู่มือปฏิบัติการกระบวนการพิจารณาให้สถานะผู้หนีภัยการสู้รบเป็นเหตุให้ต้องชะลอการส่งกลับไปโดยไม่มีกำหนด

๒) ด้านการควบคุม

- การควบคุมให้ผู้หนีภัยการสู้รบอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ด้วยเหตุว่า พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ มีขนาดกว้างใหญ่ และมีภูมิประเทศเป็นป่าเขา ที่ไม่อาจสร้างรั้วรอบเพื่อการควบคุมได้อย่างชัดเจน ประกอบกับผู้หนีภัยการสู้รบอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ มาเป็นระยะเวลากว่า ๑๐ ปี จึงเป็นธรรมดาที่ผู้หนีภัยการสู้รบจะดิ้นรนออกไปรับจ้างทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ รอบพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เพื่อนำเงินมาซื้อหาอาหาร และปัจจัยการดำรงชีพที่หลากหลายไปจากที่ได้รับจากการบริจาค การนำญาติหรือคนรู้จักมาพักอาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ซึ่งยากต่อการตรวจสอบและผลักดัน

LIRT

- ปัญหาการควบคุมวัยรุ่นในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ด้วยเหตุว่า มีวัยรุ่นเป็นจำนวนมาก ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ซึ่งจบการศึกษาแล้วไม่มีกิจกรรมอื่นรองรับ และมักเสพแอลกอฮอล์จนครองสติไม่ได้ จึงมักก่อเหตุวิวาทในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๓) ด้านความเป็นอยู่ของผู้หนีภัยการสู้รบ

- อาหารที่ผู้หนีภัยการสู้รบได้รับการแบ่งส่วนเพื่อยังชีพมีคุณภาพไม่ดี ไม่มีความหลากหลาย และปัจจุบันได้รับการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค-บริโภคไม่เพียงพออันเนื่องมาจากงบประมาณที่จำกัดขององค์กร NGOs เป็นเหตุให้ผู้หนีภัยการสู้รบมักลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อหาพืชผักอาหารจากป่า หรือจากไร่สวนของชาวบ้านใกล้เคียง

- การวางแผนครอบครัวยังไม่ประสบความสำเร็จ เป็นเหตุให้อัตราการเพิ่มประชากรมีสัดส่วนที่สูงมาก

- ผู้หนีภัยการสู้รบยังได้รับการให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ-ดำรงชีพในระดับต่ำเป็นเหตุให้ขาดความหวังสำหรับอนาคตเมื่อกลับไปสู่ภูมิลำเนา

- ผู้หนีภัยการสู้รบอาสาสมัครวิชาชีพครูได้รับค่าตอบแทนน้อย เป็นเหตุให้ขาดแคลนผู้ปฏิบัติงาน ด้วยผู้หนีภัยการสู้รบไม่ประสงค์จะเป็นครู และผู้ปฏิบัติงานอยู่เดิมก็รวมตัวเรียกร้องให้เพิ่มค่าตอบแทน ในขณะที่เดียวกันองค์กร JRS ก็มีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่จะช่วยเหลือ

- มีผู้หนีภัยการสู้รบจำนวนมากประสงค์ที่จะเดินทางไปประเทศที่สามเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรมีจำนวนน้อยลง และอาจทำให้การฝึกเจ้าหน้าที่ขึ้นมาใหม่ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

๔) ด้านการปฏิบัติการกิจของเจ้าหน้าที่

- อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิง และเบี้ยเลี้ยงแก่สมาชิกอส. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการผู้หนีภัยการสู้รบ

- เจ้าหน้าที่และสมาชิกอส. บางส่วนไม่สามารถพูดสื่อสารภาษาพม่าหรือภาษากะเหรี่ยงแดงได้

- เจ้าหน้าที่และสมาชิกอส. ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ขาดอุปกรณ์การสื่อสารที่เหมาะสมที่จะสื่อสารโดยตรงเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้หนีภัยการสู้รบ

- เจ้าหน้าที่ไม่มียานพาหนะสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๕) ด้านผลกระทบต่อคนไทย และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง

- การที่ผู้หนีภัยการสู้รบได้รับการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค-บริโภคอยู่เสมอ ขณะที่คนไทยที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงไม่ได้รับ สร้างผลกระทบทางจิตวิทยาให้คนไทยเกิดความรู้สึกไม่พอใจผู้หนีภัยการสู้รบ

- ผู้หนีภัยการสู้รบบางส่วนลักลอบตัดไม้ทำลายป่าบริเวณพื้นที่พักพิงชั่วคราว และชุมชนรอบข้าง ทำให้ป่าไม้ถูกทำลายเป็นจำนวนมาก โดยเห็นได้จากภาพถ่ายทางอากาศที่แสดงพื้นที่ป่า

ที่ถูกทำลายรอบพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ และเมื่อสมาชิก อส. เข้มงวดปราบปรามผู้กระทำผิดก็มักนำไปสู่ความตึงเครียดระหว่างผู้หนีภัยการสู้รบกับเจ้าหน้าที่

- สาเหตุจากการอยู่อาศัยของผู้หนีภัยการสู้รบจำนวนนับ ๒๐,๐๐๐ คนมาตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปี ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านมลภาวะทั้งน้ำเสียจากการอุปโภค-บริโภค และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

(๗) ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

๑) ด้วยสภาพเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่องบประมาณการสนับสนุนที่องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้จัดสรรให้แก่การดำเนินงานของพื้นที่พักพิงต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศเหล่านั้นได้เริ่มมีแนวคิดที่จะผลกระทบที่มาจากผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้นให้แก่รัฐบาลไทยมากขึ้น อาทิ การเสนอให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้ผู้อพยพเหล่านี้สามารถออกมาทำงานนอกค่ายเพื่อหารายได้ได้โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรมีนโยบายเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาในส่วนนี้

๒) รัฐบาลจะต้องมีนโยบายเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และต้องถือว่าผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้เป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับยังภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อีกทั้งจะต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบให้ชัดเจนไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

๓) กรณีที่มีองค์การระหว่างประเทศหรือประเทศที่สามมีความประสงค์ที่จะรับผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐานนั้น คณะกรรมการสิทธิการเห็นว่าควรคัดเลือกผู้หนีภัยการสู้รบเพื่อไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามนั้น เท่าที่ผ่านมาเป็นการกระทำโดยองค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามเอง อีกทั้งกระบวนการในการคัดเลือกนั้นต้องถือว่าเป็นการกระทำในรูปแบบของการเลือกปฏิบัติ กล่าวคือ องค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามจะคัดเลือกเฉพาะคนหนุ่ม สาว ที่มีการศึกษา และผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นอย่างดีเกือบทั้งสิ้น

๔) เรียกร้องให้องค์การระหว่างประเทศเข้าไปแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในประเทศพม่า อันเป็นสาเหตุของการอพยพเข้ามาในประเทศไทยของผู้หนีภัยการสู้รบและน่าจะดีกว่าที่องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ จะเข้ามาแก้ไขปัญหาในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศปลายทางที่รับผู้หนีภัยการสู้รบ อีกทั้งควรส่งเสริมให้เกิดความปรองดองขึ้นในประเทศพม่า เพื่อนำไปสู่การส่งผู้หนีภัยการสู้รบกลับไปยังถิ่นฐานหรือชนเผ่าของตนในประเทศพม่า

๕) ควรส่งเสริมให้ผู้หนีภัยการสู้รบได้เรียนรู้วัฒนธรรม และภาษาไทย รวมทั้งให้บุคคลเหล่านั้นตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และแผ่นดินไทย

๒.๕ การสัมมนาของคณะอนุกรรมการ

นอกจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้วคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย วุฒิสภา ได้ร่วมกับคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้จัดสัมมนาเรื่อง "สถานการณ์ผู้หนีภัยชาวพม่าในประเทศไทย: ปัญหาและทางออก" เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐

เมษายน ๒๕๕๒ ณ ห้องบงกชรัตน์ เอ ชั้น ๒ โรงแรมรอยัลริเวอร์ ถนนเจริญสนิทวงศ์ กรุงเทพฯ เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสรุปการสัมมนาดังต่อไปนี้

ปาฐกถานำ เรื่อง “สถานการณ์ผู้หนีภัยชาวพม่าในประเทศไทย” โดย นายพิเชตสุนทรพิพิธ ประธานคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เป็นการนำเสนอข้อมูลการเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวของผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าของคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย วุฒิสภา ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านใหม่ในสอย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก พื้นที่พักพิงชั่วคราวถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สาเหตุที่คณะกรรมการได้พิจารณาในเรื่องนี้เนื่องจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่างๆ ได้มีการตั้งมานานโดยในระยะแรกเพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม แต่จากข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการเดินทางไปศึกษาดูงานพื้นที่พักพิงชั่วคราว และจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ความเห็นของคณะกรรมการ

๑.๑ รัฐบาลไทยได้ยึดเป็นนโยบายมาโดยตลอดว่าผู้อพยพชาวพม่าที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่างๆ นั้นเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ ซึ่งโดยหลักการจะมีระยะเวลาพักพิงอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สาม อย่างไรก็ตาม จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏทำให้ทราบว่าผู้อพยพเหล่านี้ได้อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาประมาณกว่า ๒๐ ปี แล้ว โดยรัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวได้

๑.๒ ในระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีการจัดส่งผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สามแล้วหลายครั้ง แต่จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงต่างๆ ในภาพรวมก็มิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๒ ประการคือ

๑) มีผู้อพยพกลุ่มใหม่ได้ทยอยเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงเป็นระยะ ๆ ซึ่งผู้อพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้อพยพซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจ หรือเป็นผู้หลบหนีข้ามแดนมาโดยผิดกฎหมาย(แรงงานผิดกฎหมาย) ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถสกัดได้

๒) มีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละพื้นที่นั้นมีสูงมาก หลายพื้นที่มีจำนวนเด็กเกิดใหม่ถึงเดือนละ ๖๐ - ๗๐ คน แม้ว่าจะได้มีความพยายามให้ความรู้ทางด้านการวางแผนครอบครัวแล้วก็ตาม

๑.๓ ผู้อพยพในค่ายต่างๆ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็มีเป็นจำนวนถึงกว่า ๑ แสนคนนั้นได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยตลอดรวมถึงการมีผลกระทบต่อชุมชนคนไทยบริเวณรอบๆ พื้นที่พักพิงด้วย เป็นต้น

๑.๔ การคัดเลือกผู้หนีภัยการสู้รบเพื่อไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามนั้น เท่าที่ผ่านมาเป็นการกระทำโดยองค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามเอง อีกทั้งกระบวนการใน

การคัดเลือกนั้นต้องถือว่าเป็นการกระทำในรูปแบบของการเลือกปฏิบัติ กล่าวคือ องค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามจะคัดเลือกเฉพาะคนหนุ่มสาว ที่มีการศึกษา และผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นอย่างดีเกือบทั้งสิ้น

๑.๕ ด้วยสภาพเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่องบประมาณการสนับสนุนที่องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้จัดสรรให้แก่การดำเนินงานของพื้นที่พักพิงต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศเหล่านั้นได้เริ่มมีแนวคิดที่จะผลกระทบที่มาจากผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้นให้แก่รัฐบาลไทยมากขึ้น อาทิ การเสนอให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้ผู้อพยพเหล่านี้สามารถออกมาทำงานนอกค่ายเพื่อหารายได้ได้โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย

๑.๖ ข้อเสนอในด้านต่าง ๆ ขององค์การระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ แต่มิได้มีความพยายามที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาคาใจที่ต้นเหตุอย่างเพียงพอ ทั้ง ๆ ที่องค์การเหล่านี้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและทราบถึงต้นเหตุของปัญหาอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัย

๒. ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๒.๑ รัฐบาลจะต้องมีนโยบายเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และต้องถือว่าผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้เป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับยังภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อีกทั้งจะต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบให้ชัดเจนไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และควรมีนโยบายที่จะไม่เปิดพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพิ่มเติมอีกในอนาคต

ในกรณีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการต่างประเทศจะต้องเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เนื่องจากจะมีประเด็นเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศหลายองค์การที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

๒.๒ รัฐบาลต้องมีมาตรการสกัดกั้นในเชิงสร้างสรรค์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงจะต้องเข้มงวดในการสกัดกั้นการเข้ามาของผู้อพยพรายใหม่โดยไม่ถูกต้อง เนื่องจากตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีผู้ลักลอบเข้าไปอยู่ในพื้นที่พักพิงอยู่เป็นระยะ ๆ ไม่ว่าจะเป็นการข้ามเข้ามาตามแนวชายแดนหรือที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยเอง ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันไม่ได้มีการสู้รบในระดับเดียวกับสมัยก่อน

๒.๓ กรณีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละค่ายซึ่งมีสถิติที่สูงนั้น รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นงานการวางแผนครอบครัวในแต่ละค่ายโดยสนับสนุนให้หน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะทางเป็นผู้เข้าไปดำเนินงาน ดังเช่น พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งได้สนับสนุนให้สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เข้าไปดำเนินงานและมีผลปรากฏว่าสามารถลดอัตราการเกิดของผู้อพยพในค่ายได้

อย่างน่าพอใจ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการลดปัญหาในด้านสุขภาพอนามัยของผู้อพยพโดยรวมแล้ว ยังเป็นการลดผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวด้วย

๒.๔ การเจรจาหรือกับรัฐบาลพม่า เพื่อแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังเป็นระยะ ๆ ทั้งจากองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและจากประเทศไทยเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้เกิดการส่งกลับภูมิสำเนาเดิมขึ้นโดยถูกต้องตามขั้นตอนสากลและมีหลักประกันในด้านความปลอดภัยเพราะจากการสำรวจพบว่ามีผู้อพยพในค่ายไม่น้อยกว่า ๓๐% ที่ไม่ประสงค์จะเดินทางไปยังประเทศที่สามแต่ประสงค์จะเดินทางกลับภูมิสำเนาเดิม

รัฐบาลได้เคยนำคณะทูตต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมนักขังผู้อพยพ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ และการให้การดูแลเป็นอย่างดีของรัฐบาลไทย จึงเห็นว่ารัฐบาลโดยกระทรวงการต่างประเทศน่าจะได้เจรจาหรือนำคณะทูตหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากประเทศพม่า เข้าไปปรับทราบสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อเป็นการนำทางไปสู่การเจรจากับรัฐบาลพม่าเพื่อหาข้อยุติปัญหาที่ต้นเหตุต่อไป

๒.๕ โดยที่ผู้อพยพเกือบทั้งหมดจะเป็นชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ดังนั้น จึงน่าจะ มีแนวทางเพื่อนำสู่การเจรจาหรือกับผู้นำของชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้รับผู้อพยพกลับไปยังภูมิสำเนาเดิม

๒.๖ ในส่วนของการคัดเลือกผู้อพยพ เพื่อเดินทางไปยังประเทศที่สามนั้น รัฐบาลน่าจะ ต้องเข้าไปมีบทบาทพร้อมด้วย โดยไม่ควรปล่อยให้องค์กรระหว่างประเทศและผู้แทนของประเทศที่สาม ดำเนินการกันไปโดยลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะได้มีการกดดันให้การคัดเลือกเน้นที่ผู้อพยพเป็น ค่าย ๆ ไป เพื่อให้สามารถเริ่มทยอยปิดค่ายผู้อพยพได้เป็นระยะ ๆ ตามกรอบเวลาในมาตรการระดับชาติ ที่ได้กำหนดเอาไว้

๒.๗ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเจรจากับรัฐบาลพม่าเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างรัฐในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองตามแนวชายแดนระหว่างไทย-พม่า และส่งเสริมให้ใช้ความสัมพันธ์ในทุกระดับโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาด้านแนว ชายแดน โดยเฉพาะปัญหาผู้อพยพ

๒.๘ กรณีการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพแก่ผู้หนีภัยการสู้รบนั้น หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมเฉพาะอาชีพที่ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเมื่อกลับสู่ ภูมิสำเนาเดิมหรือเมื่อไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อาทิ ด้านอาหาร การนวดแผนไทย สปาและ การบริการ ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยด้วย

สำหรับการส่งเสริมให้ผู้หนีภัยการสู้รรมีงานทำนั้น รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการ ทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราว โดยสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถส่งผลิตผลที่ได้ออกไปจำหน่ายภายนอก พื้นที่พักพิงได้ ส่วนกรณีที่มีองค์กรเอกชนหรือองค์กรระหว่างประเทศได้เสนอให้ผู้หนีภัยการสู้รบ สามารถออกไปทำงานนอกพื้นที่พักพิงได้นั้น ในประเด็นนี้รัฐบาลควรศึกษาถึงผลดี-ผลเสียต่อสังคมไทย ก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนกำหนดเป็นนโยบายต่อไป

LIRT

๒.๙ รัฐบาลควรเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ของกรมการปกครองที่รับผิดชอบในพื้นที่ พักพิงให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพ และจัดระบบการศึกษา รวมทั้งการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ของรัฐในพื้นที่พักพิง

๒.๑๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำระบบทะเบียนผู้หนีภัยให้เป็นรูปธรรมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและนำข้อมูลเหล่านี้เชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลของกรมการปกครอง เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบจำนวน สถานที่อยู่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้หนีภัยการสู้รบ โดยเฉพาะกรณีเด็กที่เกิดใหม่ในพื้นที่พักพิง

๒.๑๑ รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน(NGOs) และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ประสงค์จะเข้ามาช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวมากขึ้นโดยให้อยู่ในกรอบและแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนด เพื่อเป็นหนทางหนึ่งในการแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการนำเสนอเพื่อนำไปสู่การระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การอภิปรายในหัวข้อ “สถานการณ์ผู้หนีภัยชาวพม่าในประเทศไทย : ปัญหาและทางออก” โดย

๑. นายถวิล เปลี่ยนศรี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒. นายอภิรัฐ สมะมะเอ ผู้อำนวยการส่วนประสานราชการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. นายสุรพงษ์ กองจันทึก รองประธานอนุกรรมการสิทธิมนุษยชน ด้านชนชาติ ผู้ไร้สัญชาติ แรงงานข้ามชาติและผู้พลัดถิ่น สภานายความ

๔. พันเอก จุลภพ ศรีวัลย์ นายทหารแผนและโครงการ ฝ่ายยุทธการ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก

ดำเนินรายการโดย ว่าที่ร้อยตรี วสุ แสงสิงแก้ว อนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

สรุปได้ดังนี้

ผู้หนีภัยการสู้รบเป็นปัญหาหนึ่งของปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขเป็นการด่วน

ในปัจจุบันมีผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายประมาณ ๒-๓ ล้านคน โดยเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ ประมาณ ๑.๕ แสนคน

ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมีอยู่หลายกลุ่มด้วยกันได้แก่

๑. กลุ่มที่รัฐบาลมีนโยบายให้อาศัยอยู่อย่างถาวร เช่น อดีต ทจช. และเงินช่วยเหลืออพยพพลเรือนเวียดนามอพยพ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เป็นต้น

๒. กลุ่มที่รัฐบาลมีนโยบายให้อาศัยอยู่ชั่วคราว เช่น ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า ชาวเขาหรือบุคคลบนพื้นที่สูงเข้ามาหลัง ๓ ตุลาคม ๒๕๒๘ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ เป็นต้น

๓. กลุ่มที่รัฐบาลมีนโยบายเป็นการเฉพาะเป็นกรณีพิเศษ เช่น แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ผู้หนีภัยการสู้รบ (ผกร.) ชาวม้งลาวอพยพ ที่ จ.เพชรบูรณ์ ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวเกาหลีเหนือ เป็นต้น

๔. กลุ่มที่ไม่มียุทธศาสตร์ใด ๆ เช่น คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองทั่ว ๆ ไป คนต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมายแต่ไม่กลับ คนต่างด้าวที่มีการปลอมแปลงเอกสาร เป็นต้น

โดยกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดคือ แรงงานผิดกฎหมาย

ปัญหาที่มาพร้อมกับคนเหล่านี้มีมากมาย มาว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพเสพติด ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

การแก้ปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบนั้นมีความยากลำบาก เนื่องจากมีความสลับซับซ้อนของปัญหา

ปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบเริ่มขึ้นในปี ๒๕๒๗ โดยในระยะแรกนั้นจะมีกองกำลังทหารเข้าไปดูแล มีการจัดพื้นที่ให้อยู่เป็นการชั่วคราว ให้ความช่วยเหลือตามสมควร และในระยะเวลาต่อมาได้มอบให้กระทรวงมหาดไทยเข้าไปดูแลต่อจนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันมีพื้นที่พักพิงชั่วคราว จำนวน ๙ แห่งใน ๔ จังหวัด

นโยบายที่ดำเนินการต่อผู้หนีภัยการสู้รบ คือ

๑. การควบคุมในพื้นที่พักพิงเพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนาเดิม

๒. การจัดมาตรการสกัดกั้นผู้หนีภัยการสู้รบ

๓. การควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-พม่า ในระหว่างการรอการส่งกลับ

๔. การดูแลผู้หนีภัยการสู้รบนั้นต้องให้สวัสดิการตามหลักสิทธิมนุษยชน

๕. การดำเนินการตามนโยบายนั้นต้องก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความมั่นคงของประเทศกับหลักมนุษยธรรม

การนำนโยบายมาสู่แนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องคือ

๑. การควบคุมในพื้นที่พักพิงชั่วคราวโดยมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแล

๒. การจัดทำทะเบียนโดยกระทรวงมหาดไทยร่วมกับ UNHCR

๓. การป้องกันการเข้า-ออก นอกพื้นที่

๔. การเตรียมความพร้อมโดยมีการฝึกอาชีพให้ก่อนการส่งกลับ

๕. การร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบ

๖. การหามาตรการแก้ไขปัญหาที่ต้นทาง โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ความเกี่ยวข้องของกองทัพกเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบคือ การป้องกัน และสกัดกั้นการอพยพเข้ามาตามแนวชายแดน การรुक้าอธิปไตย แต่เมื่อมีการอพยพเข้ามาแล้วก็ต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป และการเข้ามาในปัจจุบันมีปัจจัยอื่น ๆ ด้วยซึ่งมีความแตกต่างจากในอดีต

กรณีในประเทศไทยเรียกคนกลุ่มนี้ว่า “ผู้หนีภัยการสู้รบ” โดยหลีกเลี่ยงการเรียกคนกลุ่มนี้ว่า “ผู้ลี้ภัย” เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ.

๑๙๕๑ แต่จากการปฏิบัติของรัฐบาลไทยต่อผู้หนีภัยการสู้รบในปัจจุบันนั้น พบว่ารัฐบาลไทยได้ปฏิบัติตามแนวทางของอนุสัญญาดังกล่าวอยู่แล้ว จึงเห็นควรให้มีการศึกษาและทบทวนนโยบายในเรื่องนี้ต่อไป

ในการสัมมนาในครั้งนี้ผู้เข้าร่วมในการสัมมนาได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย อาทิ

๑. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การระหว่างประเทศหรือองค์กรเอกชน ในภาวะของเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันอาจส่งผลกระทบต่องบประมาณในการดำเนินการก็ได้ รัฐบาลไทยจะมีมาตรการใดบ้างเพื่อออกมารองรับในเรื่องนี้ ประการหนึ่งที่มีการเสนอคือการอนุญาตให้คนกลุ่มนี้สามารถประกอบอาชีพเป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายได้

๒. การบริหารจัดการคนกลุ่มนี้ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน มีความเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ควรใช้แต่นโยบายเพียงอย่างเดียว

๓. ประเทศไทยควรมีการจัดประเภทของผู้หลบหนีเข้าเมืองให้มีความชัดเจนว่าเป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบ หรือเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย

๔. นโยบายที่จะส่งกลับผู้หนีภัยจากการสู้รบนั้น เห็นว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากมากในทางปฏิบัติ รัฐบาลไทยควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการแก้ไขในอนาคตต่อคนกลุ่มนี้

สรุปและปิดการสัมมนา โดย นายพิเชต สุนทรพิพิธ ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา สรุปได้ดังนี้

กรณีปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบนี้คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา เห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขเป็นการด่วน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อประเทศในหลายด้าน เช่น ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือภาพพจน์ด้านมนุษยธรรมของประเทศไทย เป็นต้น

จากการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการพบว่าแม้ประเทศจะมีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบ มากมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ แต่รัฐบาลไทยก็ได้ใช้นโยบายผ่อนผันความเคร่งครัดในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายเพื่อผดุงไว้ซึ่งมนุษยธรรม จนมีข้อเสนอจากหลายฝ่ายให้รัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมต่อไป

คณะอนุกรรมการร่วมกับคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้พบว่าประเทศไทยได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ดีในระดับหนึ่ง เมื่อเทียบกับสถานะที่ประเทศไทยต้องรับภาระอยู่ในขณะนี้

จากข้อสรุปที่ได้จากการสัมมนาในครั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะได้นำเสนอวุฒิสภาผ่านไปยังรัฐบาลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการเดินทางไปศึกษาดูงานพื้นที่พักพิงชั่วคราวทั้ง ๓ จังหวัด และจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วจึงได้

ประมวลความเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบในความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ดังนี้

๑. ความเห็น

๑.๑ รัฐบาลไทยได้ยึดเป็นนโยบายมาโดยตลอดว่าผู้อพยพชาวพม่าที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่าง ๆ นั้นเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ ซึ่งโดยหลักการจะมีระยะเวลาพักพิงอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สาม อย่างไรก็ตาม จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏทำให้ทราบว่าผู้อพยพเหล่านี้ได้อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาประมาณกว่า ๒๐ ปี แล้ว โดยรัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวได้

๑.๒ ในระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีการจัดส่งผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สามแล้วหลายครั้ง แต่จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงต่าง ๆ ในภาพรวมก็มิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๒ ประการคือ

๑) มีผู้อพยพกลุ่มใหม่ได้ทยอยเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงเป็นระยะ ๆ ซึ่งผู้อพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้อพยพซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจ หรือเป็นผู้หลบหนีข้ามแดนมาโดยผิดกฎหมาย(แรงงานผิดกฎหมาย) ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถสกัดได้

๒) มีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละพื้นที่นั้นมีสูงมาก หลายพื้นที่มีจำนวนเด็กเกิดใหม่ถึงเดือนละ ๖๐ - ๗๐ คน แม้ว่าจะได้มีการให้ความรู้ทางด้านการวางแผนครอบครัวแล้วก็ตาม

๑.๓ ผู้อพยพในค่ายต่าง ๆ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็มีเป็นจำนวนถึงกว่า ๑ แสนคน นั้นได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยตลอดรวมถึงการมีผลกระทบต่อชุมชนคนไทยบริเวณรอบ ๆ พื้นที่พักพิงด้วย เป็นต้น

๑.๔ การคัดเลือกผู้หนีภัยการสู้รบเพื่อไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามนั้น เท่าที่ผ่านมาเป็นการกระทำโดยองค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามเอง อีกทั้งกระบวนการในการคัดเลือกนั้นต้องถือว่าเป็นการกระทำในรูปแบบของการเลือกปฏิบัติ กล่าวคือ องค์การระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของประเทศที่สามจะคัดเลือกเฉพาะคนหนุ่ม สาว ที่มีการศึกษา และผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นอย่างดีเกือบทั้งสิ้น

๑.๕ ด้วยสภาพเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่องบประมาณการสนับสนุนที่องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้จัดสรรให้แก่การดำเนินงานของพื้นที่พักพิงต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศเหล่านั้นได้เริ่มมีแนวคิดที่จะผลกระทบที่มาจากผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านั้นให้แก่รัฐบาลไทยมากขึ้น อาทิ การเสนอให้รัฐบาลไทยอนุญาตให้ผู้อพยพเหล่านี้สามารถออกมาทำงานนอกค่ายเพื่อหารายได้โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย

๑.๖ ข้อเสนอในด้านต่าง ๆ ขององค์การระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ แต่มิได้มีความพยายามที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาคauseที่ต้นเหตุอย่างเพียงพอ ทั้ง ๆ ที่องค์การเหล่านี้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและทราบถึงต้นเหตุของปัญหาอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัย

LIRT

๒. ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๒.๑ รัฐบาลจะต้องมีนโยบายเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และต้องถือว่าผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้เป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับยังภูมิลำเนาเดิมหรือส่งไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อีกทั้งจะต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบให้ชัดเจนไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และควรมีนโยบายที่จะไม่เปิดพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพิ่มเติมอีกในอนาคต

ในกรณีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลผู้หนีภัยการสู้รบเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการต่างประเทศจะต้องเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้ให้มากกว่าที่เป็นอยู่เนื่องจากจะมีประเด็นเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศหลายองค์การที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

๒.๒ รัฐบาลต้องมีมาตรการสกัดกั้นในเชิงสร้างสรรค์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงจะต้องเข้มงวดในการสกัดกั้นการเข้ามาของผู้อพยพรายใหม่โดยไม่ถูกต้อง เนื่องจากตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีผู้ลักลอบเข้าไปอยู่ในพื้นที่พักพิงอยู่เป็นระยะ ๆ ไม่ว่าจะเป็นการข้ามเข้ามาตามแนวชายแดนหรือที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยเอง ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันไม่ได้มีการสู้รบในระดับเดียวกับสมัยก่อน

๒.๓ กรณีอัตราการเกิดของเด็กในแต่ละค่ายซึ่งมีสถิติที่สูงนั้น รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นงานการวางแผนครอบครัวในแต่ละค่ายโดยสนับสนุนให้หน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะทางเป็นผู้เข้าไปดำเนินงาน ดังเช่น พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งได้สนับสนุนให้สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เข้าไปดำเนินงานและมีผลปรากฏว่าสามารถลดอัตราการเกิดของผู้อพยพในค่ายได้อย่างน่าพอใจ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการลดปัญหาในด้านสุขภาพอนามัยของผู้อพยพโดยรวมแล้วยังเป็นการลดผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวด้วย

๒.๔ การเจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่า เพื่อแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังเป็นระยะ ๆ ทั้งจากองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและจากประเทศไทยเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้เกิดการส่งกลับภูมิลำเนาเดิมขึ้นโดยถูกต้องตามขั้นตอนสากลและมีหลักประกันในด้านความปลอดภัยเพราะจากการสำรวจพบว่ามีผู้อพยพในค่ายไม่น้อยกว่า ๓๐% ที่ไม่ประสงค์จะเดินทางไปยังประเทศที่สามแต่ประสงค์จะเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม

รัฐบาลได้เคยนำคณะทูตต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมค่ายผู้อพยพ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ และการให้การดูแลเป็นอย่างดีของรัฐบาลไทย จึงเห็นว่ารัฐบาลโดยกระทรวงการต่างประเทศน่าจะได้เจรจาทวิภาคีหรือนำคณะทูตหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากประเทศพม่า เข้าไปปรับทราบสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อเป็นการนำทางไปสู่การเจรจาทวิภาคีกับรัฐบาลพม่าเพื่อหาข้อยุติปัญหาที่ต้นเหตุต่อไป

๒.๕ โดยที่ผู้อพยพเกือบทั้งหมดจะเป็นชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ดังนั้น จึงน่าจะมีแนวทางเพื่อนำสู่การเจรจาทวิภาคีกับผู้นำของชนกลุ่มน้อยจากกลุ่มต่าง ๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้รับผู้อพยพกลับไปยังภูมิลำเนาเดิม

๒.๖ ในส่วนของการคัดเลือกผู้อพยพ เพื่อเดินทางไปยังประเทศที่สามนั้น รัฐบาลน่าจะต้องเข้าไปมีบทบาทร่วมด้วย โดยไม่ควรปล่อยให้องค์การระหว่างประเทศและผู้แทนของประเทศที่สาม ดำเนินการกันไปโดยลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะได้มีการกดดันให้การคัดเลือกเน้นที่ผู้อพยพเป็นค่าๆ ไป เพื่อให้สามารถเริ่มทยอยปิดค่ายผู้อพยพได้เป็นระยะๆ ตามกรอบเวลาในมาตรการระดับชาติที่ได้กำหนดเอาไว้

๒.๗ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเจรจากับรัฐบาลพม่าเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างรัฐในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองตามแนวชายแดนระหว่างไทย-พม่าและส่งเสริมให้ใช้ความสัมพันธ์ในทุกระดับโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาตามแนวชายแดน โดยเฉพาะปัญหาผู้อพยพ

๒.๘ กรณีการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพแก่ผู้หนีภัยการสู้รบนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมเฉพาะอาชีพที่ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเมื่อกลับสู่ภูมิสำเนาเดิมหรือเมื่อไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม อาทิ ด้านอาหาร การวางแผนไทย สป่าและการบริการ ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยด้วย

สำหรับการส่งเสริมให้ผู้หนีภัยการสู้รรมีงานทำนั้น รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราว โดยสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถส่งผลิตผลที่ได้ออกไปจำหน่ายภายนอกพื้นที่พักพิงได้ ส่วนกรณีที่มีองค์กรเอกชนหรือองค์การระหว่างประเทศได้เสนอให้ผู้หนีภัยการสู้รบสามารถออกไปทำงานนอกพื้นที่พักพิงได้นั้น ในประเด็นนี้รัฐบาลควรศึกษาถึงผลดี-ผลเสียต่อสังคมไทยก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนกำหนดเป็นนโยบายต่อไป

๒.๙ รัฐบาลควรเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่พักพิงให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

๒.๑๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำระบบทะเบียนผู้หนีภัยให้เป็นรูปธรรมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและนำข้อมูลเหล่านี้เชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลของกรมการปกครอง เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบจำนวน สถานที่อยู่ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้หนีภัยการสู้รบ โดยเฉพาะกรณีเด็กที่เกิดใหม่ในพื้นที่พักพิง

๒.๑๑ รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน(NGOs) และองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ ที่ประสงค์จะเข้ามาช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวมากขึ้นโดยให้อยู่ในกรอบและแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนด เพื่อเป็นหนทางหนึ่งในการแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ

LI RT

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

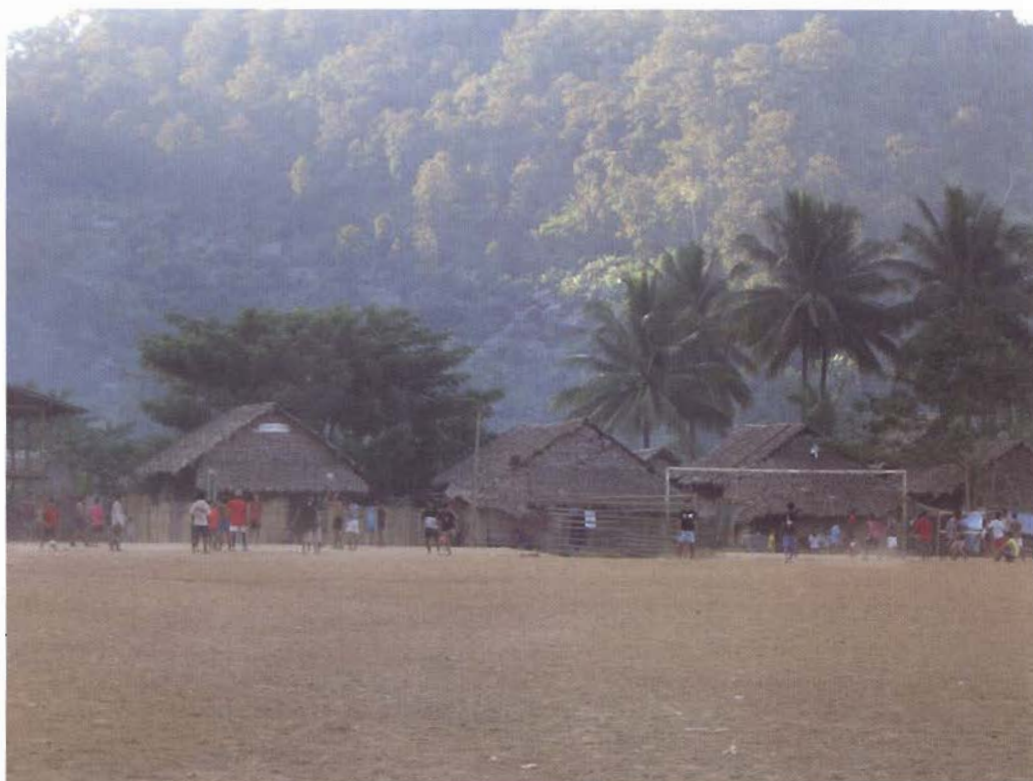
การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในสอย อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

Legislative Institutional Repository of Thailand

เอกสารประกอบการบรรยายสรุป

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ
อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

LIRT

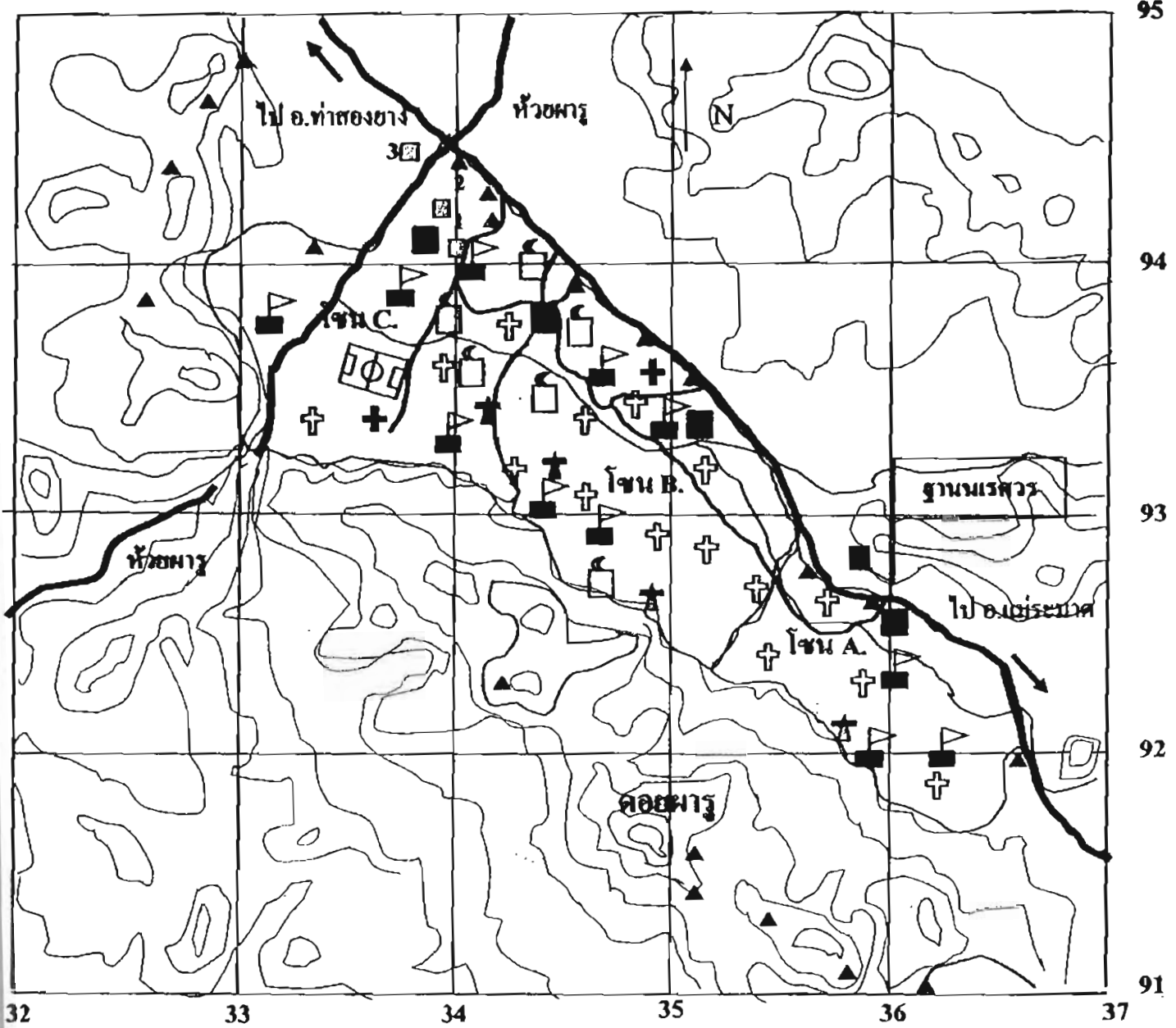
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

	หน้า
แผนผังแสดงที่ตั้งสำคัญ พื้นที่พักพิงฯ บ.แม่หละ	1
สภาพทั่วไป / ประวัติความเป็นมา	2
ที่ตั้ง อาณาเขต สิ่งสาธารณูปโภค	3
สถานที่สำคัญ	4
ประชากร	6
การบริหารงานและการปกครอง	7
การแบ่งการปกครองภายในพื้นที่ของผู้หนีภัยการสู้รบ	8
การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานระหว่างประเทศ	9
การบริหารจัดการขององค์การเอกชนและเกณฑ์การแจกจ่าย	11
อัตราการแจกจ่ายเสบียงอาหาร	11
โครงการส่งเสริมอาชีพ	12
ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบที่เกิดขึ้น	12
การดำเนินการนำผู้หนีภัยฯ เดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่ 3	15

แผนผังแสดงที่ตั้งสำคัญ พื้นที่พักพิงฯ บ.แม่หอละ

สัญลักษณ์

- 1 สนง.พท.พักพิงฯ
- 2 ขป.สมช.
- 3 ดก.20 (ป่าไม้)
- ▲ จุดตรวจ อส.
- ▲ รปก.รอบนอก
- โรงเรียน
- ⚓ วัด (พุทธ)

- ⊕ โบสถ์ (คริสต์)
- ◻ สุเหร่า(อิสลาม)
- โกดัง(เก็บอาหาร)
- ⊕ โรงพยาบาล
- ~ ถนนหลวงหมายเลข 105
- ~ ลำห้วย

บรรยายสรุปพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ประวัติความเป็นมา

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบจากประเทศพม่า สืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย - พม่า ทางด้านจังหวัดตาก - แม่ฮ่องสอน ซึ่งกำลังทหารพม่าได้เข้าโจมตีที่ตั้งของกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า คือ กองกำลังทหารกะเหรี่ยง จนถึงปลายปี 2537 และต้นปี 2538 ทหารพม่าสามารถยึดที่ตั้งสำคัญของกองกำลังกะเหรี่ยง ได้เกือบทั้งหมด เป็นเหตุให้ประชาชนราษฎรกะเหรี่ยงซึ่งอยู่บริเวณชายแดน อพยพหลบหนีภัยจากการสู้รบเข้ามาอยู่ในประเทศไทย บริเวณชายแดน ในเขตอำเภอท่าสองยาง หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้จัดพื้นที่รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบจากประเทศพม่าขึ้นทั้งหมด 6 แห่งด้วยกันคือ

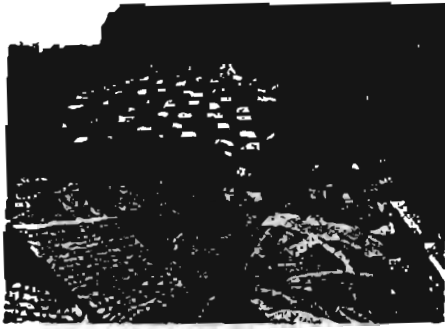
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ บ้านแม่ออกผารู หมู่ที่ 3 ตำบลแม่หละ
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านกามอเร โค๊ะ บ้านแม่อู่หนู หมู่ที่ 6 ตำบลแม่दान
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านเคลอ โค๊ะ บ้านทีโน๊ะ โค๊ะ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่จตุ
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านโซโกร บ้านแม่สอง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สอง
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่สลิด บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สอง
- พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ตะวอ บ้านแม่ต้น หมู่ที่ 2 ตำบลท่าสองยาง

จากการที่มีพื้นที่รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบจำนวนหลายแห่ง และที่ตั้งอยู่ใกล้และติดชายแดนมากเกินไป ก่อให้เกิดการลักลอบเข้ามาของกองกำลังต่างชาติ เพื่อทำการเข้าโจมตีเผาทำลายบ้านเรือน ปล้นทรัพย์สิน รวมทั้งจับตัวผู้นำของผู้หนีภัย และยากแก่การให้ความช่วยเหลือและการควบคุม

ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคง และกระทรวงมหาดไทย จึงได้เลือกบริเวณพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ เป็นพื้นที่รองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบทั้ง 6 แห่ง ทำการขนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบทั้ง 6 แห่ง ตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา

1.2 ที่ตั้ง

ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่บ้านแม่ออกฮู หมู่ที่ 9 ตำบลแม่หตะ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก บริเวณพิกัด MU 3393 - 3692 ติดกับถนนหมายเลข 105 อ.แม่สอด - อ.แม่สะเรียง ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 57 - 60 มีพื้นที่ประมาณ 1,148 ไร่ สภาพพื้นที่ภายในทั่วไปเป็นเนินเขาสูงต่ำสลับกันไป มีสวนป่าสักของเอกชนที่ได้รับสัมปทาน ในฤดูแล้งน้ำแห้ง แต่ใช้บริเวณใกล้ๆ ลำห้วยขุดบ่อน้ำตื้นไว้ใช้ในการอุปโภค - บริโภค ปัจจุบันมี 60 บ่อ

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดลำห้วยผา และแนวเขาดอยผา ความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดกับเขตติดต่อ อ.แม่ระมาด - อ.ท่าสองยาง แนวสวนป่าเอกชน

ทิศตะวันตก ติดกับเขาดอยเลาและดอยผา ซึ่งถือเป็นสิ่งกีดขวาง ที่กำบังทางธรรมชาติ

ทิศตะวันออก ติดกับถนนหมายเลข 105 อ.แม่สอด - อ.แม่สะเรียง ความยาวประมาณ 3.7 กิโลเมตร

1.3 สิ่งสาธารณูปโภค

1. ถนน ใช้ถนนหมายเลข 105 แม่สอด - แม่สะเรียง เป็นเส้นทางหลัก และมีถนนลูกรังเข้าพื้นที่พักพิง จากถนนหมายเลข 105 บริเวณจุดตรวจสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ผ่านบริเวณสำนักงานพื้นที่พักพิง ไปสิ้นสุดที่โรงพยาบาล บริเวณสนามฟุตบอล ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร และมีถนนที่ใช้สัญจรไปมาภายในพื้นที่ 1 เส้น รถยนต์ไม่สามารถวิ่งไปมาได้ เนื่องจากมีลำห้วยขिमอกูไหลผ่านหลายแห่ง มีเพียงสะพานคนเดินข้ามเท่านั้น

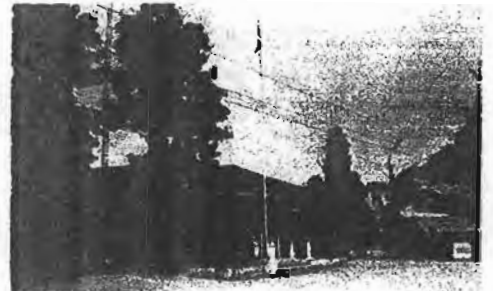
2. แหล่งน้ำ ใช้น้ำจากลำห้วยผา เป็นหลักในการอุปโภค - บริโภค โดยสูบน้ำมาเก็บไว้ในแท็งก์บริเวณที่สูงภายในพื้นที่ แล้วปล่อยน้ำให้กับราษฎรเป็นเวลาคือช่วงเช้า และเย็น และกำหนดจุดรับน้ำไว้ ตามกลุ่มบ้านต่าง ๆ และทางด้านทิศใต้ของพื้นที่ใช้น้ำจากประปาภูเขาจากดอยเลา และมีบ่อน้ำตื้นซึ่งขุดขึ้นบริเวณใกล้ลำห้วยขिमอกู กระจายทั่วบริเวณพื้นที่จำนวน 60 บ่อ

3. ไฟฟ้า ใช้พลังงานไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยกำหนดให้เฉพาะ สำนักงานพื้นที่พักพิง และหน่วยงานทางด้านการรักษาพยาบาล และการศึกษาเท่านั้นใช้ไฟฟ้า ส่วนบ้านเรือนราษฎรใช้แสงสว่างจากแบตเตอรี่ เทียนไข และตะเกียง

4. หอกระจายข่าว มีหอกระจายข่าวจำนวน 8 แห่ง โดยใช้บริเวณสำนักงาน พื้นที่เป็นที่ควบคุมเสียงตามสาย ในการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารต่าง ๆ

1.4 สถานที่สำคัญ

1. สำนักงานพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ เป็นสถานที่ในการติดต่อประสานงานของส่วนราชการ , หน่วยงานระหว่างประเทศ , องค์การระหว่างประเทศ และคณะกรรมการผู้หนีภัยจากการสู้รบ

2. สถานรักษาพยาบาล มีโรงพยาบาล รักษาโรคทั่วไป 2 แห่ง อยู่ที่โซน B จำนวน 1 แห่งและที่โซน C จำนวน 1 แห่ง

3. หน่วยวิจัยป้องกันมาลาเรีย จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่บริเวณ โซน B

4. สมาคมวางแผนครอบครัวในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการวางแผนการคุมกำเนิด ตั้งอยู่บริเวณ โซน A , โซน B และ โซน C

LIRT

5. สถานศึกษา

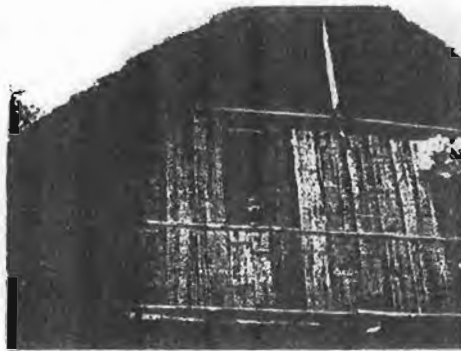
มีการเรียนการสอนภาษา 4 ภาษา คือ ภาษาพม่า, ภาษากะเหรี่ยง, ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย และมีสถานศึกษา ดังนี้

- โรงเรียนสอนภาษาไทย	จำนวน 8 แห่ง	สอนโดยครูจากศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียน อ.ท่าสองยาง	จำนวน 7 แห่ง	และสอนโดยสมาชิก อส. จำนวน 1 แห่ง
- โรงเรียนอนุบาล	จำนวน 22 แห่ง	
- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน 15 แห่ง	
- โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 6 แห่ง	
- โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 5 แห่ง	
- โรงเรียนระดับชั้นพิเศษ	จำนวน 6 แห่ง	
- โรงเรียนสอนศาสนาคริสต์	จำนวน 1 แห่ง	

6. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา

- ศาสนาพุทธ มีวัด 4 แห่ง มีผู้นับถือประมาณ 35% ประมาณ 12,000 คน
- ศาสนาอิสลาม มีสุเหร่า 5 แห่ง มีผู้นับถือประมาณ 15% ประมาณ 5,000 คน
- ศาสนาคริสต์ มีผู้นับถือประมาณ 50% ประมาณ 17,000 คน แบ่งออกเป็น 3 นิกาย คือ นิกายโปแตสแตนต์ หรือ BAPTISH มีโบสถ์ 15 แห่ง เข้าโบสถ์วันอาทิตย์, นิกาย S.D.A. เข้าโบสถ์วันเสาร์ มีโบสถ์ 6 แห่ง และนิกายแองกลิคัน มีโบสถ์ 2 แห่ง

1.5 ประชากร

ประชากรของราษฎรพม่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละสามารถแยกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่คณะกรรมการของอำเภอและจังหวัด มีมติรับสถานะเป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบ และได้จดทะเบียนร่วมกับ UNHCR. จำนวน 4070 ครอบครัว
จำนวนประชากร 22114 คน
2. กลุ่มผู้พลัดถิ่น จำนวน จำนวน 3346 ครอบครัว
จำนวนประชากร 12,562 คน
3. รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 7416 ครอบครัว 34,676 คน

1.6 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงฯ

- ปลัดอำเภอทำสองยาง จำนวน 1 นาย คือ นายอัครพันธุ์ พูลศิริ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๙) เป็นหัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ
- สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งจัดจากกองร้อยบังคับการและบริการ กองบังคับการกองอาสารักษาดินแดนจังหวัดตาก จำนวน 65 นาย
- พนักงานราชการ จำนวน 2 คน
- ลูกจ้างเงินนอกงบประมาณ จำนวน 4 คน
- ลูกจ้างเหมาบริการ จำนวน 7 คน

LIRT

2. การบริหารงานและการปกครอง

2.1 การบริหารงานของเจ้าหน้าที่

กรมการปกครอง ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติงานให้กับอำเภอดำเนินการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ และการจัดระเบียบ ดังนี้

1. การจัดทำทะเบียน

- ปัจจุบัน ได้จัดทำทะเบียนผู้หนีภัยจากการสู้รบร่วมกับ UNHCR โดยทำการสำรวจทุกเดือนให้ทราบถึงการเกิด , การตาย และการหลบหนี
- กลุ่มบุคคลพม่าที่มีมติให้ส่งกลับ แต่ยังไม่ส่งกลับไม่ได้ ให้แยกทำทะเบียนไว้ต่างหาก

2. การประสานงานองค์การระหว่างประเทศ และองค์การกุศลเอกชน

- ทำความเข้าใจกับองค์การ NGOs ว่าประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบด้วยหลักมนุษยชน และจัดระเบียบพื้นที่พักพิงให้สอดคล้อง และเป็นไปตามกฎหมายไทย
- การให้ความช่วยเหลือจากองค์การ NGOs ก็ให้ความช่วยเหลือเพื่อยังชีพและสมควรแก่สภาพ โดยไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองไทย

3. การควบคุมตรวจสอบและระวังป้องกันมิให้ผู้หนีภัยกระทำความผิดกฎหมายไทย

- การลักลอบนำญาติพี่น้องเข้ามาพักอาศัยในพื้นที่พักพิงฯ
- การลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ
- การข่มขู่ผู้คนของผู้หนีภัยฯ ซึ่งได้ทำการตรวจค้นอยู่เป็นประจำ
- การค้า และการเสพยาเสพติด
- การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
- การเล่นการพนันทุกชนิด
- การกระทำความผิดกฎหมายอื่นๆ

LIRT

4. การปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการข่าว

- จัดให้มีการนันทนาการด้านกีฬาเพื่อลดความกดดันและความเครียดของผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยมีการแข่งขันกีฬาฟุตบอล , วอลเลย์บอล และตะกร้อ
  - จัดให้มีการรักษาวัฒนธรรมและประเพณี ของผู้หนีภัยฯ
  - ทำความเข้าใจกับผู้หนีภัยฯ ให้เข้าใจถึงภาระหน้าที่ของประเทศไทยที่ให้ความคุ้มครอง อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยและเข้าใจถึงวัฒนธรรมประเพณีของประเทศไทย เนื่องในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันพ่อแห่งชาติ , วันแม่แห่งชาติ , วันขึ้นปีใหม่ และกิจกรรมอื่นๆ
  - ดำเนินการด้านการข่าวเพื่อให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของผู้หนีภัยฯ
- ทุกระยะ โดยประสานหน่วยงานการข่าวทหารในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

5. การประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานทหาร , ตำรวจ

- โดยมีการประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือแนวทางการแก้ไข ปัญหาของผู้หนีภัยฯ ร่วมกันอยู่ตลอดเวลา

2.2 การแบ่งการปกครองภายในพื้นที่ของผู้หนีภัยจากการสู้รบ

การบริหารภายในพื้นที่พักพิงฯ จัดผู้แทนของผู้หนีภัยมาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการกลางของพื้นที่พักพิงฯ , คณะกรรมการของโซน และ คณะกรรมการของกลุ่มบ้านเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ในเรื่องการปกครองควบคุมดูแลการจัดทำทะเบียน , การให้ความช่วยเหลือจากองค์การเอกชน และการรักษาความปลอดภัย โดยแบ่งการปกครองออกเป็น ดังนี้

1. คณะกรรมการกลางของพื้นที่ จำนวน 15 ตำแหน่ง ประกอบด้วย ประธาน , รองประธาน , เลขานุการ , รองเลขานุการ , เภรัญญิก , หัวหน้าฝ่ายบัญชี , หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย , หัวหน้าฝ่ายเสบียงอาหาร , ผู้ช่วยฝ่ายเสบียงอาหาร , หัวหน้าฝ่ายสาธารณสุข , หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน , ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน , หัวหน้าฝ่ายการศึกษา , หัวหน้ากลุ่มเยาวชน และหัวหน้ากลุ่มสตรี

LIRT

2. เขตการปกครอง แบ่งออกเป็น 3 โชน 17 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย

- โชน A จำนวน 5 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย A1 , A2 , A3 , A4 และ A5
- โชน B จำนวน 5 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย B1 , B2 , B3 , B4 และ B5
- โชน C จำนวน 7 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย C1A , C1B , C2 , C3A , C3B , C4 และ C5

2.3 การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานระหว่างประเทศ และองค์การเอกชนระหว่างประเทศ

1. สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ให้ความช่วยเหลือ

- การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์เมื่อมีผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้ามาใหม่
- การย้ายพื้นที่พักพิงฯ ให้อยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย
- การสนับสนุนงบประมาณให้กับรัฐบาลไทย และองค์การเอกชนในการ

ให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยฯ

- การจัดทำทะเบียนร่วมกับเจ้าหน้าที่ไทยเพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้หนีภัยฯ

อย่างแท้จริง

- การดูแลเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้หนีภัยจากการสู้รบ
- การส่งกลับผู้หนีภัย กลับภูมิตำเนา เมื่อสถานการณ์ปลอดภัย

2. คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC)

- การให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน
- การช่วยเหลือการส่งจดหมายกาชาดถึงครอบครัวที่ถูกกลบโหมใน

เรือนจำประเทศพม่า

3. องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านเครื่องอุปโภค-บริโภค และสร้างที่อยู่อาศัย

- T.B.B.C. (THAILAND BURMESE BORDER CONSORTIUM)

จากประเทศอังกฤษ

4. องค์การที่ให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมสงเคราะห์

- COERR (CATHOLIC OFFICE FOR EMERGENCY RELIEF

REFUGEE)

5. องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ การรักษาพยาบาลและการสาธารณสุข

- AMI (AIDE MEDECINE INTERNATIONAL) จากประเทศฝรั่งเศส ด้านการแพทย์
- HI (HANDICAP INTERNATIONAL) จากประเทศฝรั่งเศส ช่วยเหลือผู้พิการทางร่างกาย
- SMRU (SOKLO MALARIA RESEARCH UNIT) หน่วยวิจัยมาลาเรีย คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ศึกษาวิจัยป้องกันรักษาโรคมมาลาเรีย
- PPAT (THE PLANNED PARENTHOOD ASSOCIATION OF THAILAND) สมาคมวางแผนครอบครัวในพระบรมราชูปถัมภ์ วางแผนควบคุมการเกิดของประชากร
- IRC (INTERNATION RESUUE COMMITTEE) ประเทศสหรัฐอเมริกา ดูแลเรื่องตา
- SOLIDARIT'ES ประเทศฝรั่งเศส ดูแลด้านสุขภาพ

6. องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา

- ZOA (ZOA REFUGEE CARE) ประเทศเนเธอร์แลนด์
  - WE / C (WORLD EDICATION CONSORTIUM) ประเทศสหรัฐอเมริกา
  - TOPS (TAIPEI OVERSEAS PEACE SERVICE) ประเทศไต้หวัน
  - ICS (INTERNATIONAL CHRISTELIK STEUFONDS ASIA) ประเทศเนเธอร์แลนด์
  - ADRA (ADVENTIST DEVELOPMENT AND RELIEF AGENCY) ประเทศออสเตรเลีย
  - SVA (SHANTI VOLUNTEER ASSOCIATION) ประเทศญี่ปุ่น
- ดูแลกิจกรรมห้องสมุด ซึ่งปัจจุบันมีห้องสมุด จำนวน 5 ห้อง อยู่ที่ A1 , A4 , B1 , B4 และ C3

7. องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านศูนย์ข้อมูลและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

- INTERNATION RESUUE COMMITTEE (LAC) ประเทศสหรัฐอเมริกา

8. องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการโยกย้ายถิ่นฐาน

- IOM (INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION)

2.4 การบริหารจัดการขององค์การเอกชนและเกณฑ์การแจกจ่ายอาหาร

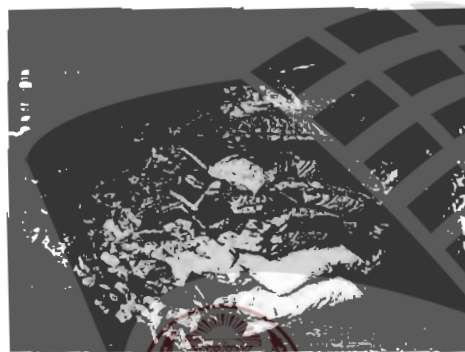
การดำเนินการบริหารจัดการในเรื่องการให้ความช่วยเหลือจากองค์การเอกชนระหว่างประเทศ องค์การเอกชนเป็นผู้ดำเนินการเอง ในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลการให้ความช่วยเหลือให้เป็นไปตามปริมาณที่กระทรวงมหาดไทยอนุมัติโดยอาสาสมัครขององค์การเอกชนจะเข้ามาดำเนินการกิจกรรมทุกวันมีสำนักงานอยู่ภายในพื้นที่พักพิงฯ โดยไปเช้า - เย็นกลับ และเป็นผู้ประสานงานกับตัวแทนผู้หนีภัยในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่างๆ

อัตราการแจกจ่ายเสบียงอาหาร

รายการแจกจ่าย (คน/เดือน)										
	ข้าวสาร (กก.)	ถั่วเหลือง (กก.)	ปลาร้า (กก.)	พริก (กรัม)	น้ำมันพืช (ลิตร)	เกลือ (กก.)	ถ่านหุงต้ม (กก.)	ผ้าห่ม	มุ้ง	เสื้อผ้า
ผู้ใหญ่	16	1	1	125	1	1	15	2 คน/ผืน	3 คน/หลัง	คนละ
เด็ก	8	0.5	1	125	0.5	0.5	-	/ปี	/ปี	1 ผืน

หมายเหตุ ผู้ใหญ่ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 5 ปีขึ้นไป

เด็ก หมายถึง ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปีลงมา

LIRT

2.5 โครงการส่งเสริมอาชีพ พื้นที่พักพิงฯ ได้ประสานกับองค์กรเอกชน เพื่อฝึกฝนวิชาชีพให้กับผู้หนีภัยเพื่อให้ผู้หนีภัยได้มีวิชาความรู้และสามารถนำกลับไปประกอบอาชีพได้เมื่อกลับมาตุภูมิ และเป็นการแก้ปัญหาให้ผู้หนีภัยได้มีงานทำไม่ให้เกิดลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ โดยมีโครงการดำเนินการ ดังนี้

- โครงการทอผ้า เช่น ผ้าถุง/ขำม เสื้อผ้า
- โครงการทำเทียนไข
- โครงการซ่อมเครื่องยนต์ขนาดเล็ก
- โครงการซ่อมวิทยุ
- โครงการทำเครื่องมือทางการแพทย์ และโครงการการทำเกษตรกรรม
- โครงการเพาะเห็ดนางฟ้า และเลี้ยงปลา

3. ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบที่เกิดขึ้น

3.1 ปัญหาการเพิ่มของประชากรจากอัตราการเกิด เฉลี่ยเดือนละ 70 - 80 คน

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- รณรงค์ให้ผู้หนีภัยได้ทราบถึงปัญหาการที่มีบุตรจำนวนมาก
- ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนและเยาวชน ให้แต่งงานในวัยที่เหมาะสม
- ประสานกับหน่วยงาน ส.ว.ท.ในเรื่องการวางแผนการคุมกำเนิด เช่น ทำหมัน ,

แจกจ่ายถุงยางอนามัย และกินยาคุมกำเนิด

LIRT

3.2 ปัญหาการลักลอบเข้ามาของราษฎรพม่า และพักอาศัยอยู่กับญาติภายในพื้นที่พักพิงฯ โดยอ้างการหนีมา เนื่องจากผลกระทบจากการสู้รบ เช่น การเกณฑ์การใช้แรงงาน , การเก็บภาษี , การศาสนา , มวลชนของกองกำลังชนกลุ่มน้อย , ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาการจัดระเบียบชายแดนของพม่า

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ชี้แจงราษฎรผู้หนีภัยไม่ให้รับราษฎรพม่าที่ลักลอบเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ
- จัดเจ้าหน้าที่ควบคุมตรวจสอบราษฎรพม่าไม่ให้พักอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ
- จัดกำลังพล อส.ร่วมกับหน่วยงานทหาร และตำรวจในพื้นที่ ในการเข้มงวดการ

ผ่านด่านตรวจ

3.3 ปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อม ในเรื่องขยะมูลฝอย และมลภาวะน้ำเสีย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- รมรณรงค์ให้ผู้หนีภัยได้ช่วยกันรักษาความสะอาด ให้ทิ้งขยะมูลฝอยในภาชนะที่จัดเตรียมไว้
- ขุดหลุมรองรับขยะในส่วนที่ย่อยสลายได้ และนำขยะที่สามารถนำมาใช้อีกได้ ไปขายโดยประสานกับองค์การเอกชน และเผาขยะในส่วนที่เผาได้
- ให้แต่ละบ้านเรือนขุดหลุมรองรับน้ำเสียที่เกิดจากบ้านเรือน
- จัดอาสาสมัครในการรับผิดชอบดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม
- ทำฝายน้ำล้นโดยกระสอบทรายในการชะลอการไหลของน้ำ และทำตาข่ายดักขยะ
- โครงการระยะยาว ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่หละ เพื่อหา

พื้นที่จัดที่รองรับขยะ

3.4 ปัญหาของผู้หนีภัยและราษฎรพม่าที่ลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ ก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ

- ปัญหาการตัดไม้และทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- ปัญหาการลักขโมยและก่ออาชญากรรมตามแนวชายแดน
- ปัญหาการค้าขายแรงงาน และการเคลื่อนย้ายแรงงานสู่เขตเมือง
- ปัญหาการนำมาซึ่งโรคติดต่อ
- ปัญหาการค้าขายยาเสพติด
- ปัญหาการเสียดำใช้จ่ายในภาครัฐของไทย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

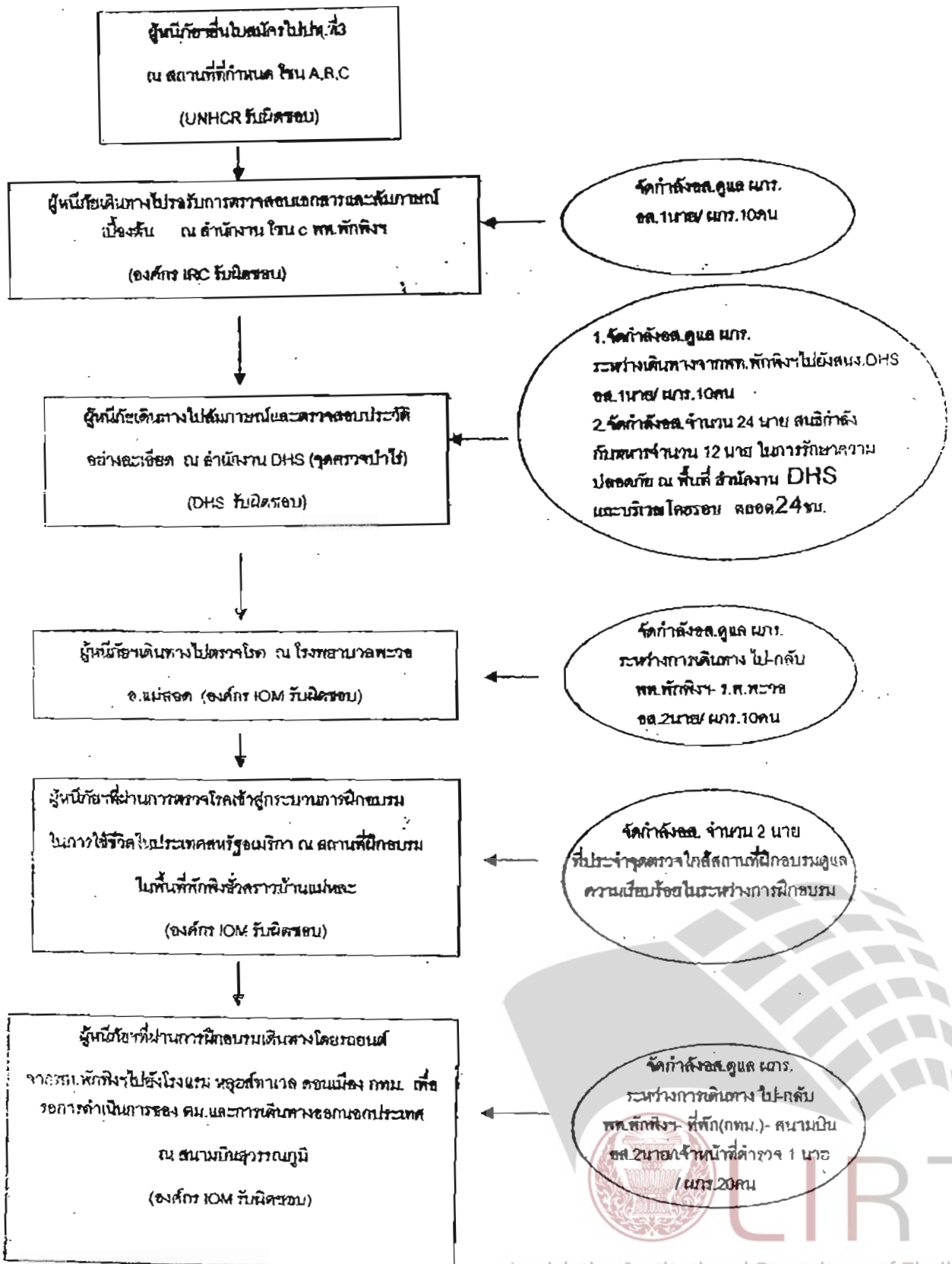
- ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้หนีภัยทราบในการสูญเสียสถานะ เมื่อลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ
- เข้มงวดในการผ่านเข้า-ออก ตามช่องทางที่กำหนด และกำหนดมาตรการลงโทษ
- สนธิกำลังร่วม ระหว่าง อส. , หน่วยทหาร ณ จุดตรวจบนถนนหลัก เพื่อทำการตรวจสิ่งของที่ผิดกฎหมาย และทำการลาดตระเวนปราบปรามผู้กระทำความผิดว่าด้วยกฎหมายป่าไม้เป็นห้วงเวลา
- ปัญหายาเสพติด ทำการณรงค์ไม่ให้ผู้หนีภัยเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด , จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สืบจรรยาชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และทำการลงโทษตามกฎหมายเมื่อจับผู้กระทำความผิดได้
- จัดเจ้าหน้าที่หาข่าวและตรวจสอบเกี่ยวกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำสิ่งผิดกฎหมาย

3.5 ปัญหาผลกระทบกับราษฎรไทยที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่พักพิงฯ ที่มองว่าส่วนราชการต่าง ๆ ให้ความสำคัญผู้หนีภัยมากกว่าราษฎรไทย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ประชุมชี้แจงราษฎรไทยให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยในเรื่องมนุษยธรรม
- สืบหาข้อมูลหมู่บ้านไทย , จัดทำโครงการเพื่อเสนอความต้องการต่อองค์การเอกชน และให้ความช่วยเหลือราษฎรไทย เช่น โครงการส่งเสริมอาหารกลางวัน , โครงการแจกจ่ายเครื่องนุ่งห่มกันหนาว , โครงการสร้างโรงเรียน และบ้านพักนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร
- นำผู้หนีภัยจากการสู้รบไปพัฒนาหมู่บ้าน , สถานที่สำคัญ และทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น พัฒนาวัด , ถนน , โรงเรียน และกิจกรรมลงแขกเกี่ยวข้าว
- อนุญาตให้ราษฎรไทย นำสินค้าทางการเกษตรมาแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้หนีภัย
- จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างราษฎรไทยกับผู้หนีภัย
- ขอความร่วมมือองค์การเอกชนให้ออกไปให้ความช่วยเหลือราษฎรไทยให้มากขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการการนำผู้หนีภัยทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา และการจัดกำลังพลสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนดูแลรักษาความปลอดภัย

ขั้นตอนการดำเนินการกับผู้หนีภัยฯในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ทะ และ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

เดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา

และการจัดทำส่งพลสมาชิกกองอาสารักษาคืนแคว้นคุณวรัทษาความปลอดภัย

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียดการปฏิบัติ	สถานที่ปฏิบัติ	หน่วยงานรับผิดชอบ การปฏิบัติงาน	แนวทางการควบคุมดูแล และการรักษาความปลอดภัย
1	การยื่นใบสมัคร	ผู้หนีภัยฯในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ทะ ยื่นเอกสารใบสมัครไปประเทศสหรัฐฯ	สถานที่ยื่นใบสมัคร โซน a,b,c	UNHCR IRC	จัดทำส่งอส. 2 นาย/สถานที่รับสมัคร 1 แห่ง ดูแล ความเรียบร้อย ณ สถานที่รับสมัคร
2.	ตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์เบื้องต้น	ผู้หนีภัยที่ยื่นใบสมัคร เข้ารับการตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ซิงคัลกร IRC	สำนักงานชั่วคราวบริเวณโซน c (Holding centre)	OPE(IRC)	จัดทำส่งอส.ดูแล แปรอส. 1 นาย/ ผกร. 10 คน ในระหว่างการเดินทางโดยรถยนต์โดยสาร จากโซน A,E ไปยัง สำนักงาน
3	การสัมภาษณ์และตรวจสอบประวัติอย่างละเอียด	ผู้หนีภัยเดินทางไปสัมภาษณ์และตรวจสอบประวัติอย่างละเอียด	ณ สำนักงาน DHS (จุดตรวจป่าไร่) บริเวณ กม.56 ถนนสายแม่สอด - แม่ละวียง	DHS	1.จัดทำส่งอส.ดูแล แปรระหว่างเดินทางจากทท.พักพิงไปส่ง DHS อส. 1 นาย/ ผกร. 10 คน 2.จัดทำส่งอส.จำนวน 24 นาย สนับสนุนกำลังกับ ทหารจำนวน 12 นาย ในพื้นที่รักษาความปลอดภัย ณ พื้นที่สำนักงาน DHS และบริเวณโดยรอบตลอด 24 ชม.
4	การตรวจโรค	ผู้หนีภัยเดินทางไปรับการตรวจโรค เพื่อการควบคุมโรคติดต่อร้ายแรงในการเดินทางไปประเทศสหรัฐฯ	โรงพยาบาลทหารอำเภอแม่สอด ระยะทางห่างจากทท.พักพิง 56 กม.	IOM	จัดทำส่งอส.ดูแล แปร. ระหว่างการเดินทาง ไป-กลับ ทท.พักพิงฯ- ร.พ. พะวอ อส. 2 นาย/ ผกร. 10 คน
5	การฝึกอบรม	ผู้หนีภัยที่ผ่านการตรวจโรคเข้าสู่กระบวนการฝึกอบรม เรียนรู้ในการใช้ชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น การเรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม อาหาร กฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติ	๕ สถานที่ฝึกอบรมในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ทะ บริเวณ โซน C	IOM	จัดทำส่งอส. จำนวน 2 นาย ที่ประจำจุดตรวจใกล้สถานที่ฝึกอบรมดูแลความเรียบร้อยในระหว่างการฝึกอบรม

6	<p>การเดินทางไป ประเภท สหรัฐอเมริกา</p>	<p>สถานทูตฯ รัฐจิ้งนัคทาม วัน เวลาให้แก่มูลนิธิฯ ที่ผ่าน การฝึกอบรม เมื่อถึงวันนัด หมาย เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ตรวจสอบเอกสาร อุปกรณ์ใน การเดินทางและเดินทางโดย รถยนต์จากพื้นที่พักพิงฯ ไปยัง ที่จัด ในกรุงเทพฯ เพื่อรอ ดำเนินการกระบวนการออกนอก ประเทศและเที่ยวบินไป ประเทศสหรัฐฯ</p>	<p>เดินทางจากพื้นที่พัก พิงชั่วคราวมา นนทบุรีไปอัสสัมชัญ กทม - สนามบิน สุวรรณภูมิ - ประเทศ สหรัฐฯ</p>	<p>IOM</p>	<p>จัดกำลังอส.ดูแล ผกร. ระหว่างการเดินทาง ไป-กลับ ทท.พักพิงฯ-ที่พัก(กทม.)- สนามบิน อส.2นาย/เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 นาย / ผกร. 20คน</p>
---	---	---	---	------------	---

หมายเหตุ

UNHCR - UNITED NATIONS HIGH COMMITTEE FOR REFUGEE

DHS - DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY

IRC - INTERNATIONAL RESCUES COMMITTEE

OPE - OVERSEA PROCESSING ENTITY

IOM - INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION

ขั้นตอนการดำเนินการนำผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ
อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา (Resettlement)

ลำดับ ที่	ขั้นตอน	รายละเอียดการปฏิบัติ	สถานที่ปฏิบัติ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	การดูแลรักษาความปลอดภัย	หมายเหตุ
1	การยื่นใบสมัคร	มกร. ยื่นใบสมัครไปประเทศสหรัฐ อเมริกา พ. ๒๕๕๐. ๐. ๔๕	พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ โซน A, B, C	เจ้าหน้าที่ UNHCR และ IRC	พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ จัดทำล้งพล อส. จำนวน 2 นาย ต่อสถานที่รับสมัคร 1 แห่ง ดูแลรักษาความเรียบร้อย ณ สถานที่รับสมัคร	
2	การตรวจจุด เอกสารใบสมัครและเอกสารใบสมัครและสัมภาษณ์ภาษา สมัครเบื้องต้น	มกร. ยื่นใบสมัครรับการตรวจจุด เอกสารใบสมัครและเอกสารใบสมัครและสัมภาษณ์ เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ OPE (IRC) ๕๕๕.๐.๕๐ - ปัจจุบัน	สำนักงาน OPE ชั่วคราว (Holding Center) ซึ่งอยู่ใน พื้นที่พักพิงชั่วคราวใกล้กับ บริเวณโซน C	OPE (IRC)	พื้นที่พักพิงฯ จัดกำลังพล อส. จำนวน 1 นาย/มกร. 10 คน ในระหว่างการเดินทางเคลื่อนย้ายจาก โซน A, B ไปยังสำนักงาน OPE	๕๐
3	การสัมภาษณ์และ ตรวจสอบประวัติ ของมกร. อยู่ระยะเดียว	มกร. ที่ยื่นใบสมัครจะผ่านการตรวจจุด เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ OPE (IRC) แล้ว จะต้องเข้ารับการสัมภาษณ์และตรวจสอบ ประวัติอย่างละเอียดจากเจ้าหน้าที่ DHS	สำนักงาน DHS (จุดตรวจป่าไร่) บริเวณ กม. 56 ถนนสายแม่สอด แม่ตะเริง (นอกพื้นที่พักพิง ชั่วคราวบ้านแม่หละ)	DHS	1) พื้นที่พักพิงฯ จัดกำลังพล อส. จำนวน 1 นาย/มกร. 10 คน ในระหว่างเดินทาง โดยรถยนต์โดยสารจาก ตม.ง. ชั่วคราว OPE ไปยังสำนักงาน DHS 2) พื้นที่พักพิงฯ จัดกำลังพล อส. จำนวน 24 นาย สนธิกำลังกับเจ้าหน้าที่ทหาร จก. ร.17 จำนวน 12 นาย ทำหน้าที่รักษาความ ปลอดภัย ณ พื้นที่สำนักงาน DHS และ บริเวณโดยรอบตลอด 24 ชั่วโมง	

<p>5</p> <p>การฝึกอบรม</p>	<p>โครงการอบรมของบรรพต้อยาง</p> <p>ละเอียดจากเจ้าหน้าที่ DHS แล้ว</p> <p>เดินทางไปเข้ารับการศึกษาโรคเพื่อควบคุมโรคติดต่อร้ายแรงในการเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา</p>	<p>โรงพยาบาลพระวอ อำเภอแม่สอด</p> <p>ระยะทางห่างจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ ประมาณ 56 กม.</p>	<p>IOM</p>	<p>1) พื้นที่พักพิงฯ จัดกำลังพล อส. 2 นายและเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 นาย (สท.อ.ท่าสองยาง) ในระหว่างเดินทางโดยรถยนต์โดยสาร ต่อ ผภ. 30 คนจ้างเหมา ไป-กลับ ระหว่างพื้นที่พักพิงฯ บ.แม่หละ - รพ.พระวอ</p> <p>2) อำเภอแม่สอด จัดกำลังพล อส. จำนวน 12 นาย/วัน ดูแลรักษาความปลอดภัย ผภ. ณ รพ.พระวอ และจัดรถนำขบวนจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ไป - กลับ รพ.พระวอ</p> <p>3) ประสาน สท.อ.แม่สอด ดูแลด้าน การจราจรในเขตพื้นที่ของ อ.แม่สอด</p> <p>4) ประสานการปฏิบัติหน่วยงานกองกำลัง ที่ตั้งจุดตรวจระหว่างเส้นทางจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ - รพ.พระวอ</p> <p>เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย</p>	<p>5</p>
<p>6</p> <p>การเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา</p>	<p>ผ่านการตรวจโรคแล้วจะต้องเข้าสู่กระบวนการฝึกอบรม เรียนรู้การใช้ชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น การเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม อาหาร กฎ ระเบียบที่ต้องปฏิบัติ ระยะเวลา 5 วัน</p> <p>สถานทูตสหรัฐอเมริกา แจ้งนัดหมายวัน เวลา ในการเดินทางให้แก่ ผภ.ที่ผ่านการฝึกอบรมเมื่อถึงวันนัดหมาย เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบเอกสาร อุปกรณ์ในการเดินทาง</p>	<p>สถานที่ฝึกอบรมในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ บริเวณ โชน C</p> <p>1. พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ</p> <p>2. ที่พักในกรุงเทพฯ</p> <p>3. สนามบินสุวรรณภูมิ</p> <p>4. ประเทศสหรัฐอเมริกา</p>	<p>IOM</p>	<p>พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ</p> <p>จัดกำลังพล อส. จำนวน 2 นาย</p> <p>ดูแลรักษาความเรียบร้อยในระหว่าง การฝึกอบรม</p> <p>พท.พักพิงฯ จัดกำลังพล อส.จำนวน 2 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 นาย (สท.อ.ท่าสองยาง) /ผภ. 30 คน</p> <p>ดูแลการเดินทาง โดยรถยนต์</p>	<p>6</p>

	และเดินทางโดยรถยนต์โดยสารจ้างเหมา จากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่ทะ ไปยัง ที่พักในกรุงเทพฯ เพื่อรอดำเนินการ กระบวนการออกนอกประเทศโดยเครื่องบิน ไปซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกา			โดยสารระหว่าง พท.พักพิงฯ บ้านแม่ทะ ถึง ที่พักในกรุงเทพฯ ถึง สนามบินสุวรรณภูมิ	

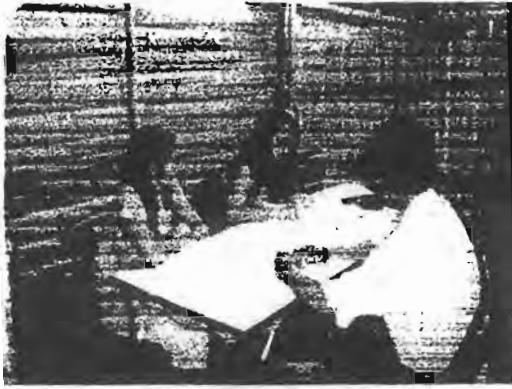
หมายเหตุ

- UNHCR = UNITED NATIONS HIGH COMMITTEE FOR REFUGEE
- DHS = DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY
- IRC = INTERNATIONAL RESCUES COMMITTEE
- OPE = OVERSEA PROCESSING ENTITY
- IOM = INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION

LIRT

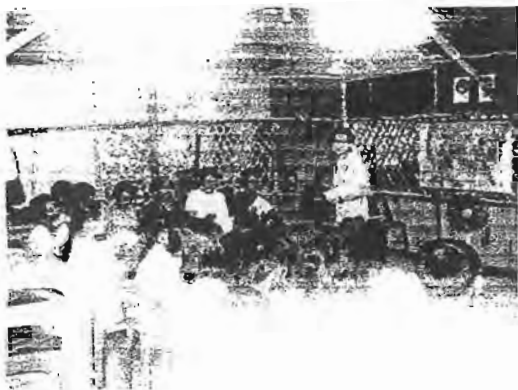
การดำเนินการนำผู้หนีภัยฯ เดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่ 3

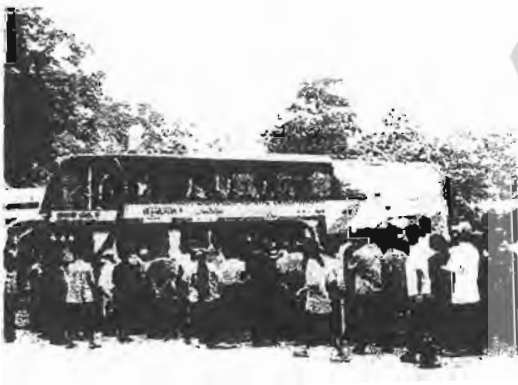
- การยื่นใบสมัคร
- การตรวจสอบเอกสารใบสมัคร
และสัมภาษณ์เบื้องต้น
(ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ UNHCR
และ OPE)

- การสัมภาษณ์และตรวจสอบประวัติ
(ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ OPE และ
เจ้าหน้าที่ DSH)

- การฝึกอบรมวัฒนธรรม และ
การใช้ชีวิตในประเทศที่ 3
(ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ IOM)

- การเดินทางไปสนามบินสุวรรณภูมิ
เพื่อเดินทางต่อไปยังประเทศสหรัฐ
อเมริกา
(ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ IOM)

พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบบ้านแม่หละ
สถิติโครงการ OPE ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2550 - ปัจจุบัน

ประเภท	จำนวนคน
จำนวนบุคคลที่แสดงความจำนงในการโยกย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศที่ 3 กับทางสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ	23,387
จำนวนที่สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่ OPE	19,565
จำนวนผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิของประเทศสหรัฐอเมริกา (DHS)	19,306
จำนวนผู้ที่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิของประเทศสหรัฐอเมริกา	87%
จำนวนผู้ที่ได้เดินทางไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาเรียบร้อยแล้ว	14,628

LIART

จำนวนผู้หนีภัยฯ ที่เดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่ 3
พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่หละ
ตั้งแต่ปี 2549 - ปัจจุบัน

ประเทศที่เดินทางไปตั้งถิ่นฐาน	จำนวน (คน)
สหรัฐอเมริกา	14,648
ออสเตรเลีย	1,761
นอร์เวย์	130
แคนาดา	50
อังกฤษ	70
นิวซีแลนด์	51
เบลเยียม	1
ฟินแลนด์	1
สวีเดน	23
รวม	16,735

LIRT

บรรยายสรุป
พื้นที่พิทักษ์ชั่วคราวบ้านถ้ำหิน
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ประวัติความเป็นมา

อำเภอสวนผึ้ง เดิมเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอจอมบึง มีพื้นที่กว้างขวางและทุรกันดาร ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศตั้ง "ตำบลสวนผึ้ง" ขึ้นเป็น "กิ่งอำเภอสวนผึ้ง" เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2517 และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น "อำเภอสวนผึ้ง" เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2526

คำว่า "สวนผึ้ง" มีที่มาจากสภาพแวดล้อมอันเป็นป่าเขาสวยงาม และมีต้นไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอ คือ "ต้นผึ้ง" ซึ่งมีลำต้นสีขาวนวลไม่มีเปลือกกะเทาะหรือลอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็นที่ทำรังของผึ้งนับล้าน ๆ ตัวประกอบเป็นรังผึ้งนับหมื่นรัง

ต้นผึ้ง ที่ป่าของชื่ออำเภอสวนผึ้ง

ที่ตั้ง

อำเภอสวนผึ้ง ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรี ห่างจากจังหวัด 53 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 1,073 ตารางกิโลเมตร (628,175 ไร่) มีอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดกับ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
- ทิศใต้ ติดกับ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- ทิศตะวันออก ติดกับ อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
- ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลบางคาญ อำเภอเมตตา จังหวัดทวาย
ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า

LIART

ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบสูง มีภูเขาจำนวนมาก พื้นที่ทั้งหมดสูงกว่าระดับน้ำทะเล ตั้งแต่ 300 – 1,279 เมตร โดยเฉพาะทางทิศตะวันตก มีเทือกเขาตะนาวศรี อันเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทย กับประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า ยอดเขาสูงที่สุดในอำเภอสวนผึ้ง คือ ยอดเขากระโจม

ภูมิอากาศ

เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่สูงมีสภาพเป็นป่าเขากว้างขวาง ทำให้อำเภอสวนผึ้งมีสภาพอากาศเย็น และชื้น ในทุกฤดูกาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 10-15 องศาเซลเซียส ในฤดูฝนเนื่องจากอิทธิพลของเทือกเขาตะนาวศรี ทำให้พื้นที่อำเภอสวนผึ้ง มีฝนตกชุกในช่วงเดือน กันยายน ตุลาคม ของทุกปี ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 70 มิลลิเมตร

ประชากร

ราษฎรส่วนใหญ่ในอำเภอสวนผึ้ง มีเชื้อสายของชาวไทยตะนาวศรี (กะเหรี่ยง) โดยมากอาศัยอยู่บริเวณชายแดน และในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการอพยพชาวมอญ ชาวลาว เข้าอาศัยในเขตอำเภอสวนผึ้ง

การปกครอง

อำเภอสวนผึ้ง แบ่งการปกครองออกเป็น 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน ได้แก่

ตำบลสวนผึ้ง	แบ่งเป็น	8 หมู่บ้าน
ตำบลท่าเคย	แบ่งเป็น	13 หมู่บ้าน
ตำบลป่าหวาย	แบ่งเป็น	9 หมู่บ้าน
ตำบลตะนาวศรี	แบ่งเป็น	7 หมู่บ้าน

(19 หมู่บ้าน อพป., 3 หมู่บ้าน ปชด., 4 อบต., 2 เทศบาลตำบล)

ชายแดน

อำเภอสวนผึ้ง มีชายแดนยาวประมาณ 53 กิโลเมตร มีหมู่บ้านที่ติดแนวชายแดน จำนวน 6 หมู่บ้าน

1. บ้านผาปก	หมู่ที่ 3	ตำบลสวนผึ้ง
2. บ้านห้วยผาก	หมู่ที่ 7	ตำบลสวนผึ้ง
3. บ้านตะโกกลาง	หมู่ที่ 8	ตำบลสวนผึ้ง
4. บ้านห้วยม่วง	หมู่ที่ 3	ตำบลตะนาวศรี
5. บ้านบ่อหวี	หมู่ที่ 4	ตำบลตะนาวศรี
6. บ้านห้วยน้ำหนัก	หมู่ที่ 6	ตำบลตะนาวศรี

มีช่องทางออกตามแนวชายแดนทั้งหมด 11 ช่องทาง คือ

1. ช่องทางตะโกบน (กะลาโ้)	พิกัด NR 183124	อยู่ที่บ้านตะโกล่าง	หมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง
2. ช่องทางตะโกเปิดทอง (ท่ามะพร้าว)	พิกัด NR 183113	อยู่ที่บ้านตะโกล่าง	หมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง
3. ช่องทางตะโกล่าง	พิกัด NR 188084	อยู่ที่บ้านตะโกล่าง	หมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง
4. ช่องทางห้วยสุด	พิกัด NR 187075	อยู่ที่บ้านตะโกล่าง	หมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง
5. ช่องทางเขากระโจม	พิกัด NR 190010	อยู่ที่บ้านผาปก	หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง
6. ช่องทางห้วยมิ	พิกัด NQ 192991	อยู่ที่บ้านผาปก	หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง
7. ช่องทางบ่อหวี	พิกัด NQ 221893	อยู่ที่บ้านบ่อหวี	หมู่ที่ 4 ตำบลตะนาวศรี
8. ช่องทางห้วยโง่ท่า	พิกัด NQ 227879	อยู่ที่บ้านบ่อหวี	หมู่ที่ 4 ตำบลตะนาวศรี
9. ช่องทางห้วยคอกหมู	พิกัด NQ 221848	อยู่ที่บ้านบ่อหวี	หมู่ที่ 4 ตำบลตะนาวศรี
10. ช่องทางโป่งแห้ง	พิกัด NQ 227788	อยู่ที่บ้านห้วยม่วง	หมู่ที่ 3 ตำบลตะนาวศรี
11. ช่องทางพระกำ	พิกัด NQ 219732	อยู่ที่บ้านห้วยน้ำหนัก	หมู่ที่ 6 ตำบลตะนาวศรี

การควบคุมผู้หนีภัยจากการสู้รบ ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

๘๕
ที่ตั้ง

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ตั้งอยู่ที่บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ 5 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พิกัด NR 292143 มีพื้นที่ประมาณ 40 ไร่ ภูมิประเทศทั่วไปเป็นหุบเขา มีภูเขาล้อมรอบ เรียกว่า "หุบกระท้อน" มีลำห้วยน้ำขุนไหลผ่าน ห่างจากชายแดนประมาณ 10 กิโลเมตร

LIRT

ความเป็นมา

ได้มีการสู้รบระหว่างกองกำลังทหารพม่า กับกองกำลังชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยง ตามแนวชายแดน ไทย-พม่า ด้านอำเภอสวนผึ้ง ตั้งแต่ต้นเดือน มีนาคม 2540 ทำให้มีผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวกะเหรี่ยง หนีภัยเข้ามาอยู่ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งเป็นจำนวนมาก อำเภอสวนผึ้งร่วมกับ อ.ร. 29, กองร้อย ตชด. ที่ 137 และ กองร้อย อส. อ. สวนผึ้ง ที่ 5 ได้กำหนดพื้นที่พักพิงชั่วคราวให้กับผู้หนีภัยจากการสู้รบในเบื้องต้น จำนวน 2 แห่ง คือ

1. พื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยสุด หมู่ที่ 3 ตำบลสวนผึ้ง มีผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน 2,684 คน
2. พื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยคอกหมู บ้านปอหี หมู่ที่ 4 ตำบลตะนาวศรี มีผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน 2,116 คน

รวมผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวทั้ง 2 แห่ง จำนวน 4,800 คน

ต่อมากองกำลังสุรสีห์ ได้มีนโยบายเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิงชั่วคราวทั้งสองแห่ง โดยจัดตั้งพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินขึ้น โดยอนุมัติของผู้บัญชาการทหารบก เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2540 และได้เริ่มเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบมายังพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ดังนี้

- 16 พฤษภาคม 2540 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิง ๙ หน่วยคอกหมู
- 20 พฤษภาคม 2540 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิง ๙ หน่วยสุด
- 16 มิถุนายน 2540 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิง ๙ บ้านพุ่มวง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2,402 คน
- 16 กันยายน 2540 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากหน่วยสะตือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 122 คน
- 20 ธันวาคม 2540 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากพื้นที่พักพิง ๙ หน่วยคอกหมู (ครั้งที่ 2) จำนวน 579 คน
- 27 เมษายน 2543 เคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ จากบ้านป่าเต็ง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 120 คน
- 27 ธันวาคม 2544 เคลื่อนย้ายนักศึกษาพม่า (POC), Border Case จากศูนย์ฝึกฝึล้อย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำนวน 393 คน
- 22 มีนาคม - 1 เมษายน 2548 รับ POC จากกระทรวงมหาดไทย และ UNHCR จำนวน 418 คน
- 26 ตุลาคม 2548 ประชุมพิจารณาให้สถานะแก่ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า โดย PAB (Provincial Admission Board) จำนวน 1,030 คน จำนวน 570 ครอบครัว

หลังจากเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบ เข้าสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินแล้ว อำเภอสนมั่ง ได้รับมอบภารกิจในการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน จึงได้เริ่มดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดระเบียบประชากร

1.1 การจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยแยกเป็น ครอบครัว หมู่บ้าน เพศ กลุ่มอายุ เพื่อให้ประโยชน์ในการตรวจสอบ และควบคุมผู้หนีภัยจากการสู้รบ และเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเดินทางกลับประเทศพม่าในอนาคต การดำเนินการจัดทำทะเบียนได้ดำเนินการร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย กับ UNHCR ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา

จัดระบบการอยู่อาศัย โดยแยกเป็นหมู่บ้านตามหมู่บ้านเดิมที่ผู้หนีภัยจากการสู้รบเคยอาศัยอยู่ 47 หมู่บ้าน ปัจจุบันในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินแบ่งเป็น 4 Zone 16 Section ดังนี้

Zone 1 ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยคอกหมู

Zone 2 ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวห้วยสุด

Zone 3 ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านห่มวง

Zone 4 ได้แก่ ผู้ที่เดินทางมาจากศูนย์นักศึกษาพม่านามณีลอย อำเภอปากท่อ และ POC ที่รับใหม่

1.2 คัดเลือกคณะกรรมการบริหารผู้หนีภัยจากการสู้รบ (Camp Committee) เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือชุดควบคุม ฯ ในการจัดระเบียบชุมชน และประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ และองค์กรเอกชน ที่เข้าไปดำเนินการให้ความช่วยเหลือภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน และในปัจจุบันจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการผู้หนีภัยจากการสู้รบ ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

1.3 แต่งตั้งชุดรักษาความปลอดภัยประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน (Beeber) จำนวน 50 คน ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบและเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือชุดควบคุม ฯ

1.4 จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารผู้หนีภัยจากการสู้รบ เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับทราบปัญหาความต้องการต่าง ๆ ภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เพื่อพิจารณาหาทางแก้ไขและช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบ ต่อไป

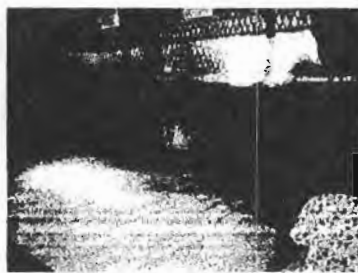
2. การจัดระบบสุขาภิบาล

2.1 จัดทำส้มชืมทุกหลังคาเรือน

2.2 จัดระบบน้ำ ควบคุมการใช้น้ำในลำห้วยน้ำขุน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาโรคติดต่อต่าง ๆ

ร่วมกับองค์กรเอกชน จัดตั้งระบบประปาเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค (ผ่านการฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน) โดยมีสาธารณสุขอำเภอควบคุมดูแล ให้เป็นไปอย่างถูกสุขอนามัย ปริมาณน้ำที่ใช้วันละ 25 ลิตร / คน

2.3 จัดสร้างที่ซักล้าง จำนวน 8 แห่ง เพื่อให้ ผกร. ใช้เป็นที่ซักล้าง อาบน้ำ และมีระบบการกรองน้ำก่อนที่จะลงไปสู่ลำห้วย เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเสียไหลลงสู่ลำห้วย ก่อให้เกิดปัญหาแก่ราษฎรไทยโดยรอบพื้นที่ พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

3. การรักษาพยาบาล

อำเภอสวนผึ้ง ร่วมกับสาธารณสุขอำเภอสวนผึ้ง และองค์กร IRC จัดตั้งโรงพยาบาลสำหรับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ, แพทย์ขององค์กร IRC รวมทั้ง ผกร. ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการรักษาพยาบาล ปฏิบัติหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ฯ หากเกินขีดความสามารถ จะดำเนินการขออนุมัตินำ ผกร. ไปรักษาต่อยังโรงพยาบาลสวนผึ้ง และโรงพยาบาลราชบุรี ตามลำดับ

4. การรักษาความสงบเรียบร้อย

จัดตั้งวงแหวนการรักษาความปลอดภัย เป็น 2 ชั้น คือ

4.1 ชั้นใน อำเภอสวนผึ้งจัดกำลังสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.)

จำนวน 60 นาย เป็นชุดรักษาความปลอดภัย

4.2 ชั้นนอก จก.ทัพพระยาเสือ และ กองร้อย ตชด. ที่ 137 ควบคุมพื้นที่ตามแนวชายแดน

5. การดำเนินงานด้านการศึกษาแก่ผู้หนีภัยจากการสู้รบ

กระทรวงมหาดไทย อนุมัติให้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เมื่อต้นปี 2542 และโรงเรียนได้เปิดทำการสอนในเดือนกรกฎาคม 2543

วิชาที่ทำการสอน

Primary Level	Secondary Level
1. ภาษากะเหรี่ยง	1. ภาษากะเหรี่ยง
2. ภาษาอังกฤษ	2. ภาษาอังกฤษ
3. ภาษาพม่า	3. ภาษาพม่า
4. วิทยาศาสตร์	4. วิทยาศาสตร์
5. คณิตศาสตร์	5. คณิตศาสตร์ 1
6. สังคมศาสตร์	6. คณิตศาสตร์ 2
7. สุขอนามัย	7. สังคมศาสตร์
8. ศิลปะ	8. เกษตรกรรม
9. พลศึกษา	9. พลศึกษา

LIART

6. การนับถือศาสนาของผู้หนีภัยจากการสู้รบ ซึ่งจำแนกได้ 3 ศาสนา คือ

- ศาสนาพุทธ
- ศาสนาอิสลาม
- ศาสนาคริสต์

วัดม่ายเมฆินทิพกึ่งชีวกวางบ้านถ้ำหิน Zone 3
เขมรแดง (เขมรโพธิ์ทางศาสนา)

7. การดำเนินการขององค์กรเอกชน (Non Government Organization)

7.1 Thailand Burmese Border Consortium – TBBC

องค์กร TBBC ดำเนินกิจกรรมตามโครงการแจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย ข้าวสาร, กะปิ, เกลือ, น้ำมันพืช, พริก, เชื้อเพลิงหุงต้ม, ผ่าหม, มุ้ง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างที่พักอาศัย เช่น ฝาต้นท, ไม้ไผ่ ฯลฯ และให้การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินอื่น ๆ สำหรับความต้องการด้านอาหารในรอบ 1 เดือน

ปริมาณแจกจ่ายกำหนดไว้ดังนี้

- ข้าวสาร : ผู้ใหญ่ 16 กิโลกรัม/คน/เดือน : เด็ก 8 กิโลกรัม/คน/เดือน
- ปลาร้าและกะปิ : 1 กิโลกรัม/คน/เดือน
- พริก : 250 กรัม/คน/เดือน
- เกลือ : 1 กิโลกรัม/3 คน/เดือน
- ถั่วเหลือง : ผู้ใหญ่ 1.5 กิโลกรัม/คน/เดือน : เด็ก 750 กรัม/คน/เดือน
- น้ำมันพืช : ผู้ใหญ่ 1 ลิตร/คน/เดือน : เด็ก 0.5 ลิตร/คน/เดือน
- ถ่านสังเคราะห์ : 7 กิโลกรัม/คน/เดือน
- มุ้ง : 1 หลัง/ 3 คน
- ผ่าหม : 1 ผืน / 2 คน

LIRT

7.2 International Rescue Committee – IRC

องค์กร IRC ดำเนินกิจกรรมตามโครงการด้านการแพทย์ โดยมีหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือด้านการสาธารณสุข และสาธารณสุขมูลฐาน ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสวนผึ้ง และโรงพยาบาลสวนผึ้ง ในการดูแลรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และจัดระบบประปา เพื่อให้มีน้ำในการอุปโภคบริโภค รวมทั้งจัดทำระบบกรองน้ำเพื่อให้ถูกสุขอนามัย นอกจากนี้องค์กร IRC ยังดำเนินกิจกรรมตามโครงการรักษาสุขภาพตาเบื้องต้น จัดและสนับสนุนการฝึกอบรมด้านสุขภาพตา สนับสนุนและแจกจ่ายแว่นตา เผยแพร่การป้องกันความบอดมิด โดยการพัฒนาข้อมูล ด้านการศึกษาชุมชนการขาดแคลนวิตามินเอ และการดูแลรักษาความสะอาด เพื่อควบคุมโรคเกี่ยวกับดวงตา

7.3 Aide Medicale Internationale – AMI

องค์กร AMI ดำเนินกิจกรรม ตามโครงการ Health Messenger (Distance Learning Health Magazine) นิตยสารสุขภาพเพื่อการศึกษาทางไกล

7.4 Handicap International – HI

องค์กร HI ดำเนินกิจกรรม ด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ โดยจัดหาสนับสนุนอุปกรณ์ แขน ขาเทียม และให้ความรู้เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากทุ่นระเบิด

7.5 ZOA Refugee Care – ZOA

องค์กรโซอาร์ดำเนินการตามโครงการด้านการศึกษา การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับหลักการสอน การวิเคราะห์และประเมิน พัฒนาสื่อการสอน แนะนำการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา หลักสูตรและคู่มือการสอนและฝึกอบรมวิชาชีพ ได้แก่ งานเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การเย็บผ้า และการทอผ้า

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

7.6 Catholic Office for Emergency Relief and Refugees – COERR

สำนักงานคารอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย ดำเนินกิจกรรมตามโครงการแจกจ่าย อุปกรณ์การศึกษา และการกีฬา มีหน้าที่ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้หนีภัยจากการสู้รบ ดำเนินการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ ผู้สูงอายุ, หญิงหม้าย, ผู้พิการ และเด็กกำพร้า

7.7 Burma Distance Education Project Thailand – Phase II – BDEPT-II

องค์กร BDEPT-II ดำเนินกิจกรรมตามโครงการศึกษาทางไปรษณีย์ ประกอบด้วย หลักสูตรการจัดการชุมชน หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ

7.8 Right To Play

องค์กร Right to Play ดำเนินกิจกรรมตามโครงการฝึกสอนกีฬา เพื่อฝึกสอนกีฬาให้กับเยาวชน ผกร. และเยาวชนไทยบริเวณโดยรอบพื้นที่พักพิงชั่วคราว เพื่อหวังผลด้านสุขภาพพลานามัย และความสัมพันธ์อันดีระหว่างราษฎรไทยกับ ผกร.

7.9 Shanti Volunteer Association – SVA

องค์กร SVA ดำเนินกิจกรรมตามโครงการกิจกรรมห้องสมุด โดยให้การสนับสนุนห้องสมุดในพื้นที่พักพิงชั่วคราว กิจกรรมหลักได้แก่ ก่อสร้างห้องสมุด, แปลหนังสือสำหรับเด็ก ภาษากะเหรี่ยง พม่า และอบรมบรรณารักษ์ เป็นต้น

8. การดำเนินงานร่วมกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ UNHCR (United Nation High Commissioner For Refugees)

UNHCR ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบเมื่อกลางปี พ.ศ. 2541 และได้เข้ามาปฏิบัติงานภาคสนามในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2542 โดยมีการประชุมระหว่างรัฐบาลไทย และ UNHCR ได้กำหนดบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของ UNHCR ไว้ โดยกำหนดให้ UNHCR เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบ เน้นการเป็นองค์กรกลาง เป็นผู้รับรองความโปร่งใส ในการปฏิบัติงานของคนไทยต่อผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยมีความชัดเจนในทางปฏิบัติว่า UNHCR ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยจะเป็นหน่วยหลักในการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ

LIRT

9. สภาพปัญหาของพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

9.1 เนื่องจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน มีเนื้อที่ 40 ไร่เศษ ซึ่งตามมาตรฐานของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (UNHCR) (45 ตร.ม./คน) ควรเป็นพื้นที่ซึ่งใช้สำหรับรองรับผู้หนีภัยจากการสู้รบได้เพียงประมาณ 2,000 คน แต่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินมีผู้หนีภัยจากการสู้รบ พักอาศัยจำนวนมาก ทำให้เกิดสภาพแออัด ก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อระบาดขึ้นในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ซึ่งในห้วงเวลาที่ผ่านมามีพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน ได้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคเท้าช้าง, โรคกาฬหลังแอ่น, โรคไข้เลือดออก, โรคไทฟอยด์ เป็นต้น

9.2 ในการปฏิบัติหน้าที่ของอำเภอสวนผึ้ง ในการควบคุมผู้หนีภัยจากการสู้รบ ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด อำเภอสวนผึ้งต้องเสียกำลังพล ข้าราชการฝ่ายปกครอง รวมถึงสมาชิก อส. ใน การปฏิบัติภารกิจ โดยที่ใช้งบประมาณปกติของทางราชการเช่นเดียวกับอำเภอปกติอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในปัจจุบันมีกำลังสมาชิก อส. อยู่เพียง 60 นาย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจในการควบคุมกำกับดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ

9.3 การลักลอบหลบหนีออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน เพื่อไปหางานทำ

9.4 การคุมกำเนิดยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจาก

- เหตุผลทางศาสนา
- ต้องการเพิ่มจำนวนประชากร

9.5 ผู้ที่อาศัยอยู่ในโซน 4 มีความคาดหวังว่าจะได้เดินทางไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สามโดยเร็ว แต่ต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินเกิน 1 ปี ทำให้เกิดความเครียด

ยอดผู้หนีภัยจากการสู้รบ, POC และ Border Case ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

ประเภท	ชาย	หญิง	เด็กชาย	เด็กหญิง	รวม	ครอบครัว
ผู้หนีภัยจากการสู้รบ	1,135	1,231	1,360	1,353	5,079	1,002
นักศึกษาพม่า (Person of Concern - POC)	0	0	0	0	0	0
กลุ่มบุคคลสัญชาติพม่า (Border Case)	0	0	0	0	0	0
POC รับใหม่	5	2	14	9	30	15
รวมปัจจุบัน	1,140	1,233	1,374	1,362	5,109	1,017

ยอด ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2551

จัดทำโดย

ฝ่ายความมั่นคง

ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี Thailand

นโยบายกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์กรการกุศลเอกชน

1. กิจกรรมแต่ละประเภท ให้มีเจ้าหน้าที่สับเปลี่ยนกันเข้าไปปฏิบัติงานเท่าที่จำเป็น เช่น การแจกจ่ายอาหาร, เสื้อผ้า รวมถึงอุปกรณ์การเรียนการสอน อนุญาตให้มีเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เพียง 1-2 คน เท่านั้น ส่วนการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบต้องดำเนินการเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ NGO อยู่ประจำพื้นที่
2. เจ้าหน้าที่ NGO จะต้องมียุติบัตรประจำตัวที่กระทรวงมหาดไทยออกให้ เพื่อใช้แสดงตัวระหว่างปฏิบัติงานในพื้นที่ และจะต้องติดบัตรขณะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติงานได้เฉพาะบริเวณพื้นที่ที่ได้รับอนุมัติและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตรอนุญาต
3. ก่อนเจ้าหน้าที่ NGO จะเดินทางเข้าพื้นที่จะต้องไปรายงานตัวที่จังหวัดและอำเภอในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบดูแล เพื่อรับทราบนโยบายของทางราชการ อาทิ ห้ามเข้าไปในเขตประเทศพม่า และในพื้นที่ที่ไม่ปลอดภัย รวมถึงให้จังหวัดพิจารณาการขยายเวลาอยู่ในประเทศไทยแก่เจ้าหน้าที่ NGO ที่ปฏิบัติงานประจำในพื้นที่
4. NGO แต่ละองค์กรจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อกระทรวงมหาดไทย โดยผ่านจังหวัด ทุก ๆ 3 เดือน และจังหวัดจะประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กร NGO มายังกระทรวงมหาดไทยด้วย
5. กิจกรรมการจัดส่งยา และเวชภัณฑ์ของ NGO ที่ปฏิบัติงานด้านการแพทย์ และรักษาพยาบาลนั้น ได้แจ้งให้องค์กร NGO นำตัวอย่างยาไปให้หน่วยสาธารณสุขจังหวัดตรวจสอบก่อนทุกครั้ง เพื่อควบคุมจำนวนและคุณภาพผลิตภัณฑ์ก่อนการจัดส่งเข้าพื้นที่
6. สำหรับกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือในโครงการการศึกษากระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเงื่อนไขดังนี้
  - 6.1 ในการสอน จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ NGO เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำครูสอนที่เป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบเท่านั้น และการให้ความช่วยเหลือ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อราษฎรไทยบริเวณรอบพื้นที่พักพิงชั่วคราว
  - 6.2 ไม่อนุญาตให้ทำการสร้างอาคารเรียนถาวร แต่อนุญาตให้สร้างเป็นลักษณะอาคารเรียนชั่วคราวในพื้นที่เท่าที่จำเป็น โดยไม่ให้มีการขยายพื้นที่เพิ่มเติม
  - 6.3 กรณีที่พื้นที่ใดยังไม่มีอาคารเรียนชั่วคราว อนุญาตให้จัดหาพื้นที่เท่าที่จำเป็นภายในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อดำเนินการในเรื่องการศึกษาได้

LIRT

7. การให้ความช่วยเหลือของ NGO จะดำเนินการเฉพาะผู้หนีภัยจากการสู้รบที่เป็นพลเรือนเท่านั้น โดยไม่มีการประชาสัมพันธ์ ไม่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางการเมือง และการปฏิบัติงานจะต้องไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า

8. หากเจ้าหน้าที่ของ NGO ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้จังหวัดดำเนินการตามขั้นตอน คือ การตักเตือน การงดต่อขยายเวลาอยู่ในประเทศไทย และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ แต่หากยังมีการฝ่าฝืนให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง

การดำเนินการต่อนักศึกษาพม่าและกลุ่มบุคคลสัญชาติพม่า ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

ความเป็นมา

จากการที่ประเทศพม่ามีการปกครองในระบอบสังคมนิยมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 และต่อมาได้เกิดปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ มีการคอร์รัปชันในวงราชการอย่างมหาดศาล ประชาชนถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอดจนกระทั่ง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2530 กลุ่มนักศึกษาพม่าและประชาชนทั่วประเทศได้รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตย และรัฐบาลทหารได้ส่งกำลังทหารเข้าล้อมปราบปรามอย่างรุนแรง ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นักศึกษาเหล่านั้นจึงได้หลบหนีเข้าไปอยู่กับกองกำลังชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย-พม่า และบางส่วนได้หลบหนีเข้าลี้ภัยทางการเมืองอยู่ในประเทศไทย

ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล โดย พล.อ. ชอ หม่อง ได้จัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวขึ้น เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2531 และได้ใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามกลุ่มต่อต้านต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาพม่ากับประชาชนหลบหนีเข้าร่วมกับกองกำลังชนกลุ่มน้อย และหลบหนีเข้ามาในเขตประเทศไทยมากขึ้น จากนั้นรัฐบาลทหาร พล.อ. ชอ หม่อง ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 แต่รัฐบาลทหารพม่ากำหนดเงื่อนไขหลายประการที่สื่อให้เห็นว่าจะไม่ยอมมอบโอนอำนาจการบริหารประเทศให้แก่พรรค NATIONAL LEAGUE FOR DEMOCRACY (NLD) ของ นางออง ซาน ซู จี ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนเสียงในการเลือกตั้งมากที่สุด ดังนั้น ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2533 จึงเกิดการชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ของนักศึกษาพม่าและประชาชน พระสงฆ์และนักการเมือง ซึ่งรัฐบาลทหารพม่าได้ใช้กำลังเข้าปราบปรามอย่างเฉียบขาด ยังผลให้นักการเมือง นักศึกษา ครูอาจารย์ ประชาชน พระสงฆ์ ฯลฯ เป็นจำนวนมากต้องหลบหนีเข้ามาลี้ภัยในประเทศไทย

รัฐบาลไทยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้มาโดยตลอด เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงของชาติและภาพพจน์ของประเทศในสายตาประชาชาติ จึงมีการกำหนดมาตรการดำเนินการต่อผู้ลี้ภัยทางการเมืองชาวพม่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ได้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2534 อนุมัติให้จัดตั้งศูนย์นักศึกษาพม่าที่หลบซ่อนอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตาม มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และได้รับนักศึกษาพม่าเข้าพักอาศัยในศูนย์นักศึกษาพม่า ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา จนถึงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2544 รัฐบาลไทยโดยมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้สั่งการให้ปิดศูนย์นักศึกษาพม่าบ้านมณีลอย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และเคลื่อนย้ายนักศึกษาพม่า (POC) และกลุ่ม Border Case มาอยู่ ณ พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน อำเภอสงวนเฝ้า เพื่อดำเนินการตามวิธีการส่งตัวไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สามต่อไป

จัดเตรียมพื้นที่รองรับ

ปรับปรุงพื้นที่ซึ่งเคยเป็นสนามกีฬาและลานจอดรถเฮลิคอปเตอร์ เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ จัดตั้งเป็น Zone 4 ((Zone 1-3 เป็นที่อยู่อาศัยของผู้หนีภัยจากการสู้รบ) พร้อมทั้งจัดสร้างอาคารที่พัก จำนวน 10 หลัง เพื่อรองรับนักศึกษาพม่าและกลุ่มบุคคลสัญชาติพม่า

การเคลื่อนย้ายนักศึกษาพม่า

ดำเนินการเคลื่อนย้ายนักศึกษาพม่าและกลุ่มบุคคลสัญชาติพม่าจากศูนย์นักศึกษาพม่าบ้านมณีลอยมายังพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2544 โดยการสนธิกำลังระหว่างฝ่ายปกครอง หน่วยทหาร ตำรวจ ดชด. ในพื้นที่ จำนวนนักศึกษาพม่าและกลุ่มบุคคลสัญชาติพม่าที่เคลื่อนย้ายมา จำนวน 393 คน 153 คน

การเคลื่อนย้าย POC

การดำเนินการเคลื่อนย้าย POC จากกระทรวงมหาดไทย ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม - 1 เมษายน พ.ศ. 2548 มายังพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน จำนวน 418 คน 151 ครอบครัว สิทธิในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน

มีการให้ความช่วยเหลือโดยการแจกจ่ายเสบียงอาหารตามปกติของพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน การติดต่อสื่อสารสามารถทำได้โดยผ่านทางไปรษณีย์ ซึ่งมีตู้ไปรษณีย์ที่อำเภอสวนผึ้งจัดให้เท่านั้น ไม่นอนุญาตให้ติดต่อสื่อสารทางอื่นโดยเฉพาะโทรศัพท์อย่างเด็ดขาด

สรุปข้อมูล

พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้พลัดถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
(สำหรับผู้บริหาร)

กลุ่มงานความมั่นคง
งานกิจการชายแดนผู้พลัดถิ่น
ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
โทร. 0-5361-1327

สรุปข้อมูล

พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้พลัดถิ่นการสู้รบจากพม่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

*****

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีจำนวนประชากร 252,215 คน มีอำเภอต่างๆ 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอแม่สะเรียง อำเภอขุนยวม อำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสบเมย และอำเภอปางมะผ้า มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าเป็นระยะทางยาว 483 กิโลเมตร

สถานการณ์บริเวณชายแดนไทย - พม่า นับตั้งแต่ปี 2527 ได้มีการสู้รบกันบ่อยครั้งระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อยในบริเวณชายแดน เป็นเหตุให้มีผู้พลัดถิ่นการสู้รบเดินทางเข้ามาในเขตพื้นที่ประเทศไทยตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น โดยรัฐบาลไทยได้อนุญาตให้ผู้พลัดถิ่นการสู้รบอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนไทย - พม่า ตามหลักมนุษยธรรม ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน 4 แห่ง มีผู้พลัดถิ่นการสู้รบอาศัยอยู่ รวม 54,240 คน ดังนี้

1. พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในตอย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2538 อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านในตอย หมู่ที่ 4 ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ พิกัด LB 775443 อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 40 กิโลเมตร มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน 40 นาย มีผู้พลัดถิ่นการสู้รบอาศัยอยู่รวมทั้งสิ้น 19,509 คน เป็นชาย 4,164 คน , หญิง 3,982 คน , เด็กชาย 5,315 คน , เด็กหญิง 5,121 คน และมีผู้พลัดถิ่นที่ยังไม่ได้รับสถานภาพ (PAB) จำนวน 715 คน นักเรียน 91 คน , รอสังกลับ 121 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2551)

2. พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านห้วยฟาน พิกัด LB 776038 หมู่ที่ 5 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ 90 กิโลเมตร มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน 36 นาย มีผู้พลัดถิ่นการสู้รบอาศัยอยู่ทั้งสิ้น 3,948 คน เป็นชาย 944 คน , หญิง 854 คน เด็กชาย 827 คน , เด็กหญิง 805 คน และมีผู้พลัดถิ่นที่ยังไม่ได้รับสถานภาพ (PAB) จำนวน 453 คน , นักเรียน 65 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2551)

3. พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่ลามาทอง อำเภอสบเมย

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2538 อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านแม่ลามาทอง พิกัด LB 745665 หมู่ที่ 7 ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 200 กิโลเมตร มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน 40 นาย มีผู้พลัดถิ่นการสู้รบอาศัยอยู่จำนวน 15,182 คน เป็นชาย 3,924 คน , หญิง 3,845 คน เด็กชาย 2,295 คน , เด็กหญิง 2,228 คน และมีผู้พลัดถิ่นที่ยังไม่ได้รับสถานภาพ (PAB) จำนวน 2,980 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2551)

4. พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่ละดอน อำเภอสบเมย

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2546 อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านแม่คอกะ พิกัด LB 715665 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 210 กิโลเมตร มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน 40 นาย มีผู้อพยพหนีภัยการสู้รบอาศัยอยู่จำนวน 15,041 คน เป็นชาย 5,076 คน , หญิง 4,773 คน , เด็กชาย 2,258 คน , เด็กหญิง 2,094 คน และมีผู้หลบหนีภัยที่ยังไม่ได้รับสถานภาพ (PAB) จำนวน 840 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2551)

5. การตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่ 3

เดิมทีทางการไทยไม่อนุญาตให้ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่ 3 แต่ปัจจุบันพิจารณาเห็นว่าเพื่อเป็นการเปิดโอกาสที่ดีแก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า และเพื่อมนุษยธรรม จึงอนุญาตให้เดินทางไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่ 3 ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าที่ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ตั้งแต่ เดือนมกราคม - ธันวาคม 2551 จำนวน 837 คน แยกประเทศและพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ได้ดังนี้

ประเทศ	พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในดอย	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแคว้น	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแม่ลาฆาหลวง	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแม่ละดอน	รวม
ออสเตรเลีย	-	59	19	36	114
แคนาดา	1	-	406	300	707
นอร์เวย์	1	-	-	-	1
ฟินแลนด์	4	-	-	-	4
สหรัฐอเมริกา	4	-	-	-	4
นิวซีแลนด์	7	-	-	-	7
รวม	17	59	425	336	837

6. การเดินทางไปตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่ 3 ประจำเดือนมกราคม 2552 มีดังนี้

ประเทศ	พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในดอย	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแคว้น	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแม่ลาฆาหลวง	พื้นที่พักพิงฯ บ้านแม่ละดอน	รวม
ออสเตรเลีย	-	3	33	13	49
รวม	-	3	33	13	49

7. สรุปรายชื่อองค์กรที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปี 2552

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน/องค์กร	งานที่ดำเนินการ	งบประมาณ
1.	IRC	ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านกฎหมายและการส่งละเมียด ทางเพศ	50,000,000 บาท 33,000,000 บาท (จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก และ ราชบุรี)
2.	AMI	ด้านสาธารณสุขและนิตยสาร เกี่ยวกับสุขภาพ	8,950,000 บาท
3.	COERR	ด้านสาธารณสุข และ สังคม สงเคราะห์	86,800,000 บาท (4 จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก , กาญจนบุรี และ ราชบุรี)
4.	HI	ด้านสังคมสงเคราะห์ อวัยวะเทียม	20,000,000 บาท (4 จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน, กาญจนบุรี ,ตาก และ ราชบุรี)
5.	มูลนิธิศูนย์รวมมิตร	ด้านสังคมสงเคราะห์	5,924,000 บาท
6.	JRS	ด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ และ สร้างรายได้	31,500,500 บาท
7.	NCA	ด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ และ สร้างรายได้	1,665,200 บาท
8.	SVA	ด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ และ สร้างรายได้	10,061,518 บาท
9.	WEAVE	ด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ และ สร้างรายได้	5,167,000 บาท
7.	World Education/ Consortium	ด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ และ สร้างรายได้	14,751,089 บาท
8.	ZOA	ด้านการศึกษา	3,832,823 บาท
9.	TBBC	ด้านอุปโภคและบริโภค	1,320,669,290 บาท(4 จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน, กาญจนบุรี,ตาก และ ราชบุรี)
10.	ARC	ด้านสาธารณสุขและสังคม สงเคราะห์	27,489,340 บาท
รวมทั้งหมด			1,619,810,760 บาท

หมายเหตุ จำนวนงบประมาณรวมทั้งหมดมีบางส่วนที่คิดรวมกับจังหวัดอื่นที่มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ

8. ปัญหาที่เกิดจากพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ

- 8.1 ปัญหารัฐบาลพม่าหาควาระแวงประเทศไทยให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้าน
รัฐบาลพม่า
- 8.2 ปัญหาราษฎรไทยรอบบริเวณพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่ได้รับผลกระทบจาก
ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าและเกิดทัศนคติที่ไม่ดี ต่อทางราชการที่เห็นว่าผู้หนีภัยฯ ได้รับการช่วยเหลือและดูแล
ดีกว่าราษฎรไทย
- 8.3 ปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าที่ลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เพื่อ
หางานทำ
- 8.4 ปัญหาการทำลายทรัพย์สินธรรมชาติและสิ่งแวดลอมโดยผู้หนีภัยการสู้รบที่
อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิง
- 8.5 ปัญหาทางการไทยต้องสิ้นเปลืองงบฯ ในการควบคุมดูแลผู้หนีภัยการสู้รบ
จากพม่า

9. ปัญหาอุปสรรคในพื้นที่

1. ปัญหาการควบคุมการเข้า – ออก ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ในทางปฏิบัติทำได้ค่อนข้าง
ยาก เนื่องจากที่ตั้งของพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ทั้ง 4 แห่ง เป็นเชิงเขาบริเวณชายแดน มีเส้นทางเข้า – ออก
ด้านชายแดนไทย – พม่าได้หลายช่องทาง จึงยากต่อการที่จะควบคุมดูแลพื้นที่ได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงได้ทั้ง
หมด
2. ผู้ปฏิบัติงานควบคุมดูแลพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ยังขาดยานพาหนะที่เหมาะสมกับสภาพ
พื้นที่ทุรกันดารในการเดินทางเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งขาดเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงที่ใช้ใน
การติดต่อประสานงานกับทางอำเภอ
3. มีผู้หลบหนีภัยการสู้รบที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาให้สถานะ (PAB) อีกจำนวนหนึ่ง จึง
ทำให้ไม่สามารถจัดทำทะเบียนประวัติที่ชัดเจนได้

LIRT

บรรยายสรุป

พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ(ผภร.)

บ้านใหม่ในสอย ม.4 ต.ปางหมู

อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน

BAN MAI NAI SOI TEMPORARY SHELTER

ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ฝ่ายกฎหมาย

โทร. 053-611466

ข้อมูลพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ (ผถร.)

บ้านใหม่ในสอย หมู่ที่ 4 ตำบลปางหมู

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่ตั้งพื้นที่พักพิงชั่วคราวในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ จำนวน 1 พื้นที่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่บ้านในสอย หมู่ที่ 4 ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยพื้นที่ภายใน 2 ส่วน ได้แก่ บ้านปางควาย และ บ้านปางแทรกเตอร์ รวมกันเรียกได้อีกชื่อว่า SITE 1 (บ้านใหม่ในสอย) มีระยะทางห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 40 กิโลเมตร การเดินทางเข้าสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราว จากเมืองแม่ฮ่องสอนโดยทางรถยนต์ ใช้ระยะเวลาการเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 15 นาที

ความเป็นมาของพื้นที่พักพิงชั่วคราว บ้านใหม่ในสอย (SITE 1)

ปีพุทธศักราช 2534 – 2535

เกิดการสู้รบในฝั่งพม่า เป็นสาเหตุให้มีผู้หนีภัยการสู้รบอพยพจากฝั่งพม่าเข้ามาอยู่อาศัยบริเวณบ้านใหม่ปางผึ่งในเขตดินแดนไทย

เดือนมิถุนายน 2538

เริ่มเกิดเหตุการณ์สู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า ทำให้ผู้หนีภัยการสู้รบกลุ่มข้างต้น อพยพเคลื่อนย้ายมาอยู่ที่บริเวณบ้านใหม่ในสอย (นาปางแย)

วันที่ 20 - 24 มีนาคม 2539

จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยการสู้รบที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านห้วยบุก หมู่ที่ 9 ตำบลปางหมู มาจัดตั้งพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านปางควาย ปางแทรกเตอร์

วันที่ 27 มีนาคม 2541

เกิดเหตุการณ์สู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า ทำให้มีผู้หนีภัยการสู้รบเพิ่มเติม ประกอบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เคลื่อนย้าย ผถร.ที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านปางโยน ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน มารวมอยู่ที่พื้นที่พักพิงบ้านใหม่ในสอย

ระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน 2545

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เคลื่อนย้าย ผถร.ที่พักอาศัยชั่วคราวที่บ้านนาปางแย มารวมอยู่ที่พื้นที่พักพิง ณ บ้านใหม่ในสอย

LIRT

ข้อมูลประชากรในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในซอย

ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2551) พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในซอย มีจำนวนประชากรทั้งที่ได้รับการพิจารณาให้สถานะผู้หนีภัยการสู้รบ และที่ยังมิได้รับการพิจารณาให้สถานะผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ จำนวน 4,568 ครอบครัว มีจำนวนทั้งสิ้น 19,509 คน มีรายละเอียด ดังนี้

ยอดรวมจำนวนประชากรที่ได้รับการพิจารณาสถานะเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ

รายการ	ครอบครัว	ชาย	หญิง	เด็กชาย	เด็กหญิง	รวม
จำนวน	4,218	4,164	3,982	5,315	5,121	18,582

■ ชาย ■ หญิง

■ เด็กชาย □ เด็กหญิง

ยอดรวมจำนวนประชากรที่ยังมิได้รับการพิจารณาให้สถานะผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ (PAB)

รายการ	ครอบครัว	ชาย	หญิง	เด็กชาย	เด็กหญิง	รวม
จำนวน	194	126	69	286	234	715

■ ชาย ■ หญิง

■ เด็กชาย □ เด็กหญิง

ยอดรวมผู้ที่ไม่ผ่านการพิจารณาให้สถานะผู้หลบหนีภัยการสู้รบ แต่อนุโลมให้อยู่ได้แก่

1. สถานะนักเรียน จำนวน 77 ครอบครัว 91 คน
2. สถานะรอส่งกลับ จำนวน 79 ครอบครัว 121 คน

LIRT

ชาวกะเหรี่ยงแดง (คะยา)	ร้อยละ 80.5	นับถือความเชื่อตามประเพณีดั้งเดิม	ร้อยละ 51
ชาวกะเหรี่ยง	ร้อยละ 10	นับถือศาสนาคริสต์นิกายแคทอลิก	ร้อยละ 33
ชาวไทยใหญ่	ร้อยละ 5	นับถือศาสนาคริสต์นิกายคริสเตียน	ร้อยละ 9
ชนกลุ่มน้อยเผ่าต่างๆ	ร้อยละ 4.5	นับถือศาสนาพุทธ	ร้อยละ 7

 การดำเนินการของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนในการควบคุมดูแล ผกร. ตามแนวนโยบาย กระทรวงมหาดไทย และ คำสั่งศูนย์ราชการชายแดน ไทย - พม่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน 1.ด้านการจัดทำทะเบียน ผกร.

การดำเนินการจัดทำทะเบียนเป็นการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทย กับ UNHCR ตั้งปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา โดยได้ร่วมกันจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยการสู้รบ โดยระบุ รายละเอียด ชื่อ ผกร. สมาชิกในครอบครัว เพศ อายุ ศาสนา บ้านเลขที่ ป๊อก และ หมู่บ้านที่เป็น ภูมิลำเนาเดิมเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบและควบคุม ผกร. ดำเนินการปรับปรุงทะเบียนให้เป็น ปัจจุบันเป็นประจำทุกเดือนในช่วงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน เช่น รับแจ้งเกิด, ตาย, ย้ายที่อยู่, เปลี่ยนแปลงแก้ไข, แยกครอบครัว และรายงานให้จังหวัดทราบภายในวันที่ 25 เป็นประจำทุกเดือน อีกทั้งเพื่อเป็นหลักฐาน สำหรับประกอบการตรวจสอบบุคคลไปประเทศที่สามตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ตรวจสอบ และการพิจารณาส่งกลับภูมิลำเนาเดิมในอนาคต

สำหรับทารกที่คลอดใหม่ภายในพื้นที่พักพิงฯ อนุญาตให้แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขขององค์กรการกุศลระหว่างประเทศ ที่กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้เข้าไปช่วยเหลือด้าน การรักษาพยาบาล (IRC) ในพื้นที่พักพิงฯ สามารถเป็นผู้รับรองในฐานะผู้ทำคลอดในแบบพิมพ์ ท.ร.1/1 แล้วรวบรวมเสนอให้อำเภอสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อออกหนังสือรับรองการเกิดให้แก่บุตรผู้หนีภัยการสู้รบ ที่อยู่อาศัยในพื้นที่พักพิงฯ ต่อไป ซึ่งบุตรผู้หนีภัยการสู้รบ จะมีได้รับสัญชาติไทยตามหลักดินแดน ด้วยมีบิดา และมารดาเป็นคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง) เดือนกุมภาพันธ์ 2550 เริ่มมีการผลิตบัตร ประจำตัวผู้หนีภัยการสู้รบ แจกให้กับ ผกร. ที่อาศัยอยู่ใน พื้นที่พักพิงฯ ตามทะเบียน เพื่ออำนวยความสะดวก ตรวจสอบ และเมื่อ ผกร. ติดต่อกับทางราชการจะต้องนำบัตรประจำตัวผู้หนีภัย และทะเบียน MOI-UNHCR มาแสดงประกอบด้วยทุกครั้ง

2. ด้านการควบคุมการเดินทางเข้า – ออกพื้นที่พักพิงชั่วคราว ผกร.

2.1 กรณีเป็นผู้หนีภัยการสู้รบ

ห้ามผู้หนีภัยการสู้รบ ออกจากพื้นที่พักพิงชั่วคราว ผกร. ที่ตนเองอาศัยและมีชื่อในทะเบียนควบคุมผกร. ยกเว้นกรณีเจ็บป่วยหนัก ทั้งนี้ให้มีการรับรองและนำส่งจากแพทย์ภายในพื้นที่พักพิงฯ เป็นผู้นำไปปรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลนอกพื้นที่พักพิงฯ ครั้งละ 7 วัน ไม่เกิน 15 วัน หากมีความจำเป็นต้องรักษาต่อ ให้แพทย์ที่ทำการรักษาออกใบรับรองเพื่อแสดงให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงฯ หรือผู้ได้รับมอบหมายทราบ และกรณีที่อยู่นอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ เพื่อการฝึกอบรม และการศึกษา ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุญาตกรณีออกนอกเขตจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดอนุญาตกรณีออกนอกเขตอำเภอ

การออกจากพื้นที่พักพิงฯ ของ ผกร. โดยการถาวร หากเป็นกรณีที่ ผกร. ประสงค์จะกลับภูมิลำเนาเดิม ให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงฯ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้เดินทางกลับในช่องทางที่ปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกส่งกลับภูมิลำเนาอย่างสมเกียรติ หากเป็นกรณีไปตั้งถิ่นฐาน ณ ประเทศที่สาม กระทรวงมหาดไทยและสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา

2.2 กรณีเป็นเจ้าของที่องค์กรเอกชน (NGOs)

เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน (NGOs) จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) แสดงบัตรปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงฯ (CAMP PASS) ที่กระทรวงมหาดไทยออกให้ต่อชุดปฏิบัติการควบคุมที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณเข้า – ออก พื้นที่พักพิงฯ ทุกครั้ง
- 2) ไม่ให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน(NGOs)อยู่ประจำในพื้นที่ที่อยู่อาศัยของหนีภัยการสู้รบ
- 3) ให้ช่วยเหลือ ผกร.หรืออื่นๆ ภายในเขตพื้นที่พักพิงฯ ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ยกเว้นการร้องขอจากจังหวัดหรือหัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงฯ
- 4) การขนส่งเครื่องอุปโภค – บริโภค หรือเวชภัณฑ์ต่างๆ ที่นำเข้าไปช่วยเหลือ ผกร. ในพื้นที่พักพิงฯ จะต้องมียกหนังสืออนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย ก่อนทุกครั้ง
- 5) ห้ามมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางการเมือง และการปฏิบัติจะต้องไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 6) หากเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน (NGOs) ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้หัวหน้าศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงฯ ดำเนินการตามขั้นตอน คือ ดักเตือน ดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติและรายงานให้จังหวัดทราบเพื่อจะได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมืองต่อไป

2.3 กรณีเป็นผู้แทนองค์กรหรือเจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) สมาคมยุโรป (EU) สถานทูต/กงสุล ของประเทศต่างๆ เป็นต้น หากประสงค์จะเข้าเยี่ยมชมสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่พักพิงฯ จะต้องมียกหนังสืออนุญาตเข้าเยี่ยมชมพื้นที่ฯ จากกระทรวงมหาดไทย ก่อนทุกครั้ง และอำเภอจะจัดเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลให้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

3. ด้านการควบคุมดูแลความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่พักพิงฯ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจัดระบบการปกครองเป็น 2 ระดับ กล่าวคือ การปกครองระดับบังคับบัญชา และการปกครองภายใน โดยให้ ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และ องค์กรเอกชน (NGOs) ที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงฯ รวมถึง ผกร. มีส่วนร่วมโดยเฉพาะ การปกครองภายใน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจะเน้นให้ ผกร. มีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และ เสริมศักยภาพ ผกร. ในการบริหารจัดการชุมชนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ผกร. (Camp Committee) ภายในพื้นที่พักพิงฯ

เพื่อทำหน้าที่จัดการกิจการภายในทุกด้าน ตลอดจนประสานงานกับส่วนราชการและองค์กร การกุศลเอกชนต่างๆ ที่เข้ามาดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือ

3.2 จัดระบบการควบคุม โดยให้จัดแบ่งพื้นที่พักพิงฯ ออกเป็น 20 ป๊อค ให้แต่ละป๊อค

มีหัวหน้าป๊อค 1 คนเป็นผู้ดูแล สำหรับในแต่ละป๊อค ให้แบ่งย่อยออกเป็นกลุ่มบ้าน กล่าวคือ ทุกๆ 10 หลังคาเรือน ถือเป็น 1 กลุ่มบ้าน และกำหนดให้มีหัวหน้ากลุ่มบ้าน 1 คน เป็นผู้ดูแล ควบคุมสมาชิกในกลุ่มบ้านของตน

องค์กรการกุศลเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย ดังนี้

1. THAI BURMESE BORDER CONSORTIUM - TBBC

องค์กร TBBC ดำเนินกิจกรรม ตามโครงการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค - บริโภค ประกอบด้วย ข้าวสาร, เกลือ, น้ำมันพืช, พริก, ถั่วเน่าแผ่น, น้ำตาลทราย, เชื้อเพลิงหุงต้ม รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในการสร้าง ที่ พักอาศัย , ผ้าห่ม , มุ้ง , สบู่ , ผงซักฟอก และให้การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน อื่นๆ

สำหรับสัดส่วนการแจกจ่ายอาหารในรอบ 1 เดือน ประกอบด้วย

ปริมาณการแจกจ่ายกำหนดไว้ดังนี้

- ข้าวสาร : ผู้ใหญ่ 15 กก./คน/เดือน : เด็ก 7.5 กก./คน/เดือน
- พริก : 125 กรัม /คน/เดือน
- เกลือ: 550 กรัม / คน/เดือน
- ถั่วเขียวซีก : ผู้ใหญ่ 1 กก./เดือน : เด็ก 500 กรัม/เดือน
- น้ำมันพืช : ผู้ใหญ่ 1 ลิตร: เด็ก 0.5 ลิตร/เดือน
- อาหารเสริม 1 กิโลกรัม/คน/เดือน
- ถ่านสังเคราะห์ 7.9 กก./คน/เดือน
- มุ้ง : 1 หลัง/3 คน/1 ปี
- ผ้าห่ม : 1 ผืน/2 คน /1 ปี

- ตรวจสอบและควบคุมการจัดส่ง และแจกจ่ายเครื่องอุปโภค - บริโภค
- ช่วยเหลือโครงการเกษตรชุมชนและโภชนาการ (CAN) โดยใช้วิธีการเสริมอาหารที่ได้รับแจกจ่ายจาก TBBC และแก้ปัญหาการขาดสารอาหาร
- สนับสนุนโครงการทอผ้าไหม ที่จัดทำโดยองค์กรสตรี TBBC จัดหาเส้นด้าย และค่าแรงให้แก่กลุ่มสตรีที่ทอไหม โดยโครงการที่ได้เหล่านี้ทางองค์การจะทำการแจกจ่ายแก่ผู้พหุที่มีอายุมากกว่า 12 ปีขึ้นไป ในอัตรา 1 ผืน / 1 คน สลับกันระหว่างหญิงชาย

2. INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE - IRC

มีภารกิจหลักในการให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพและการสาธารณสุขเบื้องต้น IRC มีสถานพยาบาลเบื้องต้น จำนวน 2 แห่ง (กลุ่มบ้านละ 1 แห่ง) มีอาสาสมัคร โครงการที่ดำเนินงานในพื้นที่พักพิงฯ ดังนี้

- โครงการด้านสาธารณสุข ได้แก่ ด้านการรักษา งานอนามัยแม่และเด็ก
- งานสาธารณสุขชุมชน
- โครงการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- โครงการสร้างเสริมศักยภาพให้แก่ชุมชน
- โครงการลดความรุนแรงและการล่วงละเมิดทางเพศแก่สตรีและเด็ก
- โครงการงานผลิตสื่อ
- โครงการการดูแลสุขภาพตาในชุมชนผู้พลัดถิ่นจากประเทศพม่า
- โครงการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย LAC อยู่ภายใต้การควบคุมของอำเภอ

3. JESUIT REFUGEE SERVICE - JRS

องค์กร JRS ดำเนินกิจกรรมด้านการสนับสนุนด้านการศึกษา การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับหลักการสอน การวิเคราะห์และประเมิน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนแนะนำการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการสอน การจัดการเรียนภาษาไทยร่วมกับ กศน. และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ ผศร. ได้มีงานทำ และเมื่อกลับประเทศสามารถประกอบอาชีพได้

มีโรงเรียนทั้งหมด 16 แห่ง แบ่งเป็น

1.ระดับประถม (Primary)	8 แห่ง	มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด	3,358 คน	ครู	209 คน
2.ระดับมัธยม (Middle)	7 แห่ง	มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด	2,112 คน	ครู	69 คน
3. ระดับ High School	1 แห่ง	มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด	395 คน	ครู	17 คน

- การศึกษาพิเศษ ดำเนินการเกี่ยวกับเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ นักเรียนพิเศษได้รับการพัฒนาจนสามารถเข้าเรียนร่วมชั้นปกติตามความเป็นไปได้ของนักเรียนแต่ละคน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยเฉพาะเด็กตาบอด และมีความพิการซ้ำซ้อน อบรมผู้ช่วยการศึกษาพิเศษ ฝึกภาษามือเพื่อทำงานกับผู้พิการทางหู หรือมีปัญหาในการฟัง

- สนับสนุนด้านบุคลากรผู้สอน การพัฒนาระบบการศึกษาโดยผ่านทางการศึกษาให้ครู การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ช่วยเพิ่มพูนศักยภาพ ติดตามผลการบริหารจัดการและ สนับสนุนด้านกีฬา การศึกษาพิเศษ การอบรมทักษะพื้นฐานอาชีพ และการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยผ่านทางโปรแกรม ผู้ประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน และช่วยเหลือสนับสนุนระบบการศึกษาของ KnED
- โครงการการทำงานพื้นฐานอาชีพ หลักสูตรนอกโรงเรียน (VT-NFE) อบรมภาษาพม่า เกษตร โภชนาการ การทำขนม อาหารว่าง การทำมุ้ง การทำเทียน การทอผ้า การตัดผม

4. WOMEN'S EDUCATION FOR ADVANCEMENT AND EMPOWERMENT -WEAVE

มีภารกิจหลักในการให้การสนับสนุนการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 15 แห่ง มีเด็กในโครงการศูนย์พัฒนาเด็กทั้งหมด จำนวน 1,793 คน และมีอาสาสมัคร ผอ. ขององค์กร 133 คน และโครงการสตรีศึกษา เพื่ออบรมให้แก่กลุ่มสตรี เรื่องจิตสังคม และเรื่องทักษะพื้นฐานในการให้คำปรึกษา

5. CATHOLIC OFFICE FOR EMERGENCY RELIEF AND REFUGEES - COERR

สำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย ดำเนินกิจการตามโครงการแจกจ่าย อุปกรณ์ การศึกษาและกีฬา มีหน้าที่ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้หนีภัยการสู้รบ และดำเนินการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ โดยเน้นที่คนพิการ และ ผู้ด้อยโอกาส

- โครงการฝึกอบรมด้านการเกษตร และผลผลิต
- โครงการป้องกันรักษาสุขภาพแวดล้อม โดยปลูกต้นไม้เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำ แจกต้นไม้กินได้
- โครงการบริการชุมชนแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส (EVI) และกิจกรรมการพึ่งพาตนเอง ได้แก่ ทำเทียน ทำสบู่ แชมพู ตัดเย็บเสื้อผ้า ผลิตและซ่อมแซมเครื่องมือทางการเกษตร การติดตามให้ความช่วยเหลือเด็กที่พลัดพราก (SC)
- โครงการบำบัดความทรงจำนำสู่ความสันติ (HOM)
- โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- โครงการการช่วยเหลือเด็กด้านจิตสังคม
- กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งสิ้น 2,238 คน

6. HANDICAP INTERNATIONAL - HI

องค์กร HI ดำเนินกิจกรรม ด้านให้ความช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ โดยจัดหาสนับสนุน อุปกรณ์แขน ขาเทียม และให้ความรู้ภัยจากทุ่นระเบิด

- โครงการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ได้แก่ กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการ ป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดแบบบ้านต่อบ้าน กิจกรรมละครเวทีเรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด กิจกรรมรณรงค์โดยใช้สื่อต่างๆ
- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ ได้แก่ การทำกายภาพบำบัด การให้บริการขาเทียม และอุปกรณ์

ประเภทความพิการ	ชาย	หญิง	รวม
เด็กสมองพิการ	12	18	30
พัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ช้า	3	3	6
อัมพาตครึ่งซีก	7	4	11
อัมพาตครึ่งท่อน	6	0	6
ตาบอดและกลุ่มที่มีปัญหาในการได้ยิน	17	15	32
หูหนวกและกลุ่มที่มีปัญหาในการได้ยิน	25	15	40
ปัญหาด้านการสื่อสาร	22	17	39
ผู้พิการแขนขาจากกับระเบิด	90	5	95
รวม	182	77	259

7. ZOA REFUGEE CARE

องค์กร ZOA ดำเนินกิจกรรมให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนแก่เด็กนักเรียนทั้งหมดในพื้นที่พักพิงฯ

ปัญหาขององค์กร NGOs ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย

1. NGOs มุ่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้หนีภัยการสู้รบ โดยให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือชุมชนราษฎรไทยรอบข้างน้อยเกินไป
2. แต่ละ NGOs ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้ผู้หนีภัยการสู้รบเห็นถึงความสำคัญขององค์กรตนเอง โดยมิได้สร้างความตระหนักถึงเมตตาธรรมของประเทศไทยที่เอื้อให้ผู้หนีภัยการสู้รบอยู่ในแผ่นดิน
3. บาง NGOs มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเคลื่อนไหวของชุมชนกลุ่มน้อยซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน
4. บาง NGOs ไม่เคารพและปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
5. บาง NGOs ใช้ประโยชน์การอนุญาตให้ปฏิบัติงานในประเทศไทยเป็นช่องทางในการนำคนต่างด้าวเข้ามาพำนักและเคลื่อนไหวในประเทศไทย
6. ทุก NGOs ควรปฏิบัติงานโดยมุ่งส่งเสริมความตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้หนีภัยการสู้รบกับประชาชนไทย

LIRT

ปัญหา และ อุปสรรค

1. ด้านการทะเบียน

1.1 อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ในฐานะศูนย์ควบคุมพื้นที่พักพิงฯ มิได้รับมอบ โปรแกรมฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของ ผกร. ที่อาศัยในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย จาก UNHCR จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงมิสามารถดำเนินการปรับปรุงการทะเบียน ผกร. ให้เป็นปัจจุบัน ได้ด้วยตนเอง

1.2 ทะเบียนผู้หนีการสู้รบ ระบบออนไลน์ไม่มีความเป็นปัจจุบัน ทำให้การตรวจสอบ ไม่เป็นปัจจุบัน

1.3 คู่มือปฏิบัติการกระบวนการพิจารณาให้สถานภาพผู้หลบหนีภัยสัญชาติพม่าเพื่อเข้าพื้นที่พักพิงฯ ขาดวิธีการดำเนินการส่งกลับผู้ไม่ผ่านการพิจารณาให้สถานะ ผกร. เป็นเหตุให้ต้องชะลอการส่งกลับไปโดยไม่มีกำหนด

2. ด้านการควบคุม

2.2 การควบคุมให้ ผกร. อยู่ในพื้นที่พักพิงฯ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ด้วยเหตุว่า พื้นที่พักพิงฯ มีขนาดกว้างใหญ่ และมีภูมิประเทศเป็นป่าเขา ที่ไม่อาจสร้างรั้วรอบเพื่อการควบคุมได้อย่างชัดเจน ประกอบกับ ผกร. อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ มาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี จึงเป็นธรรมดาที่ ผกร. จะดิ้นรนออกไปรับจ้างทำงานเล็กๆ น้อยๆ รอบพื้นที่พักพิงฯ เพื่อนำเงินมาซื้อหาอาหาร และปัจจัยการดำรงชีพที่หลากหลายไปจากที่ได้รับจากการบริจาค การนำญาติหรือคนรู้จักมาพักอาศัยในพื้นที่พักพิงฯ ซึ่งยากต่อการตรวจสอบและผลักดัน

2.3 ปัญหาการควบคุมวัยรุ่นในพื้นที่พักพิงฯ ด้วยเหตุว่า มีวัยรุ่นเป็นจำนวนมากในพื้นที่พักพิงฯ ซึ่งจบการศึกษาแล้ว ไม่มีกิจกรรมอื่นรองรับ และมักเสพแอลกอฮอล์จนครองสติไม่ได้ จึงมักก่อเหตุวิวาทในพื้นที่พักพิงฯ

3. ด้านความเป็นอยู่ของ ผกร.

3.1 อาหารที่ ผกร. ได้รับการแบ่งส่วนเพื่อยังชีพมีคุณภาพไม่ดี ไม่มีความหลากหลาย และปัจจุบันได้รับการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค-บริโภคไม่เพียงพออันเนื่องมาจาก งบประมาณที่จำกัดขององค์กร NGOs เป็นเหตุให้ ผกร. มักลักลอบออกนอก พื้นที่พักพิงฯ เพื่อหาพืชผักอาหารจากป่า หรือจากไร่สวนของชาวบ้านใกล้เคียง

3.2 การวางแผนครอบครัวยังไม่ประสบความสำเร็จ เป็นเหตุให้อัตราการเพิ่มประชากรมีสัดส่วนที่สูงมาก

3.3 ผกร. ยังได้รับการให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ-ดำรงชีพในระดับต่ำ เป็นเหตุให้ขาดความหวังสำหรับอนาคตเมื่อกลับไปสู่ภูมิลำเนา

3.4 ผกร. อาสาสมัครวิชาชีพครูได้รับค่าตอบแทน เป็นเหตุให้ขาดแคลนผู้ปฏิบัติงาน ด้วย ผกร. ไม่ประสงค์จะเป็นครู และผู้ปฏิบัติงานอยู่เดิมก็รวมตัวเรียกร้องให้เพิ่มค่าตอบแทน ในขณะที่เด็กรุ่นก่อนๆ JRS ก็มีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่จะช่วยเหลือ

3.5 มีผู้หนีภัยการสู้รบจำนวนมากประสงค์ที่จะเดินทางไปประเทศที่สามเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรมีจำนวนน้อยลง และอาจทำให้การฝึกเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

4. ด้านการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่

- 4.1 อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิง และเบี้ยเลี้ยงแก่สมาชิก อส. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ผกร.
- 4.2 เจ้าหน้าที่และสมาชิก อส. บางส่วนไม่สามารถพูดสื่อสารภาษาพม่า หรือภาษากะเหรี่ยงแดงได้
- 4.3 เจ้าหน้าที่และสมาชิก อส. ภายในพื้นที่พักพิงฯขาดอุปกรณ์การสื่อสารที่เหมาะสมที่จะสื่อสารโดยตรงเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับ ผกร.
- 4.4 เจ้าหน้าที่ไม่มียานพาหนะสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่พักพิงฯ

5. ด้านผลกระทบต่อคนไทย และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง

- 5.1 การที่ ผกร. ได้รับการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค - บริโภคอยู่เสมอ ขณะที่คนไทยที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงไม่ได้รับ สร้างผลกระทบทางจิตวิทยาให้คนไทยเกิดความรู้สึกไม่พอใจ ผกร.
- 5.2 ผกร. บางส่วนลักลอบตัดไม้ทำลายป่าบริเวณพื้นที่พักพิงฯ และชุมชนรอบข้างทำให้ป่าไม้ถูกทำลายเป็นจำนวนมากโดยเห็นได้จากภาพถ่ายทางอากาศที่แสดงพื้นที่ป่าที่ถูกทำลายรอบพื้นที่พักพิงฯ และเมื่อสมาชิกอส. เข้มงวดปราบปรามผู้กระทำผิดก็มักนำไปสู่ความตึงเครียดระหว่าง ผกร. กับ เจ้าหน้าที่
- 5.3 สาเหตุจากการอยู่อาศัยของ ผกร. จำนวนนับ 20,000 คนมาตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านมลภาวะทั้งน้ำเสียจากการอุปโภค-บริโภค และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ด่วนที่สุด

ที่ มส 0117/009

ที่ว่าการอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
ถนนปางลือนาคม มส 58000

3 มกราคม 2551

เรื่อง แผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

- อ้างถึง
1. หนังสืออำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส 0117/2628 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2550
  2. หนังสืออำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส 0117/2669 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2550
  3. หนังสืออำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส 0117/2670 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2550
  4. หนังสืออำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส 0117/2736 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย
(Peace Restoration Plan) จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้เกิดเหตุความไม่สงบในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2550 และต่อมาเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2550 รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (นายวันชัย สุทธิวรชัย) เดินทางเข้าตรวจเยี่ยมสถานการณ์ในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย และสั่งการให้อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ปฏิบัติการจิตวิทยามวลชนสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่กลุ่มเยาวชน และชุมชน ผกร. เพื่อนำความสงบและความร่วมมืออันดีระหว่าง ผกร. กับสมาชิก อส. กลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย และป้องกันการเกิดเหตุจะไม่สงบในอนาคต นั้น

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนได้มอบหมายให้ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) จัดการประชุมกับผู้นำและผู้แทนของชุมชน ผกร. ชาวกะเหรี่ยงแดง ระหว่างวันที่ 26-28 ธันวาคม 2550 เพื่อกำหนดแผนการทำงานร่วมกันในการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย บัดนี้แผนดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนพิจารณาเห็นว่า แผนดังกล่าวมีความสำคัญ และมีสาระสมควรแจ้งให้กรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย หรือหน่วยงาน / องค์กร ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อพิจารณาสนับสนุน หรือแสดงความเห็นเพิ่มเติม เพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์และสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น จึงขอส่งแผนดังกล่าวมา ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ ไชยสถาน)

นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ที่ทำการปกครองอำเภอ

ฝ่ายความมั่นคง โทร.0-5361-1466

Legislative Institutional Repository of Thailand

2 มค 51

แผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย
(Peace Restoration Plan)

หลักการและเหตุผล

ด้วยเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2550 เกิดเหตุความไม่สงบในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย เริ่มจากสมาชิก อส. ตรวจพบ ผกร. พกมิด โบว์วีไปร่วมงานเลี้ยง จึงควบคุมตัวไว้ และต่อมากลุ่มวัยรุ่นจากงานเลี้ยง ได้ข่มขู่และบุกทำลายรั้วเข้าไปในฐานสมาชิก อส. จึงเกิดการปะทะขึ้นส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย และทรัพย์สินของทางราชการและเอกชนถูกกลุ่มผู้ข่มขู่ทำลายมูลค่าประมาณ 6,134,100 บาท ปัจจุบันการกระทำที่เสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางแพ่งและอาญา ได้รับการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายเพื่อประกันความยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดจังหวัดแม่ฮ่องสอน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ผู้บังคับการภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน และรองผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 17 ได้เดินทางเข้าพื้นที่พักพิงฯ เพื่อมอบนโยบายการแก้ไขปัญหามาเป็นลำดับ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2550 ผู้บังคับกองร้อยบังคับการและบริการอาสาสมัครดินแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดสรรกำลังพลสมาชิก อส. ชุดใหม่ รวม 12 นาย ให้อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนส่งใช้เข้าไปประจำด่านตรวจ และออกปฏิบัติงานจิตวิทย์ยามพลชน โดยมีกำลังทหารจาก ผก.ร. 17 ให้คำแนะนำและถ่ายทอดประสบการณ์จากการปฏิบัติงานสร้างความเข้าใจกับพลชนในสามจังหวัดภาคใต้มาปรับใช้ และเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 ได้จัดสรรกำลังพลสมาชิก อส. ชุดใหม่อีก 24 นาย เข้าปฏิบัติภารกิจรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยภายในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย รวมปัจจุบันมีสมาชิก อส. อยู่รวมทั้งสิ้น 36 นาย

รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (นายวันชัย สุทธิวรชัย) มีดำริให้ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) ปฏิบัติการจิตวิทย์ยามพลชนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่กลุ่มเยาวชน เพื่อนำความสงบและความร่วมมืออันดีระหว่าง ผกร. และสมาชิก อส. กลับสู่พื้นที่พักพิงฯ และป้องกันการเกิดเหตุความไม่สงบในอนาคต ดังนั้น ระหว่างวันที่ 26-28 ธันวาคม 2550 นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจึงมอบให้ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) เข้าไปประชุมกับผู้แทนชุมชน ผกร. เพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือในการปฏิบัติให้เกิดความสงบสุขในพื้นที่พักพิงฯ การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นที่หอประชุมสำนักงานคณะกรรมการ ผกร. มีผู้นำสำคัญของชุมชน, คณะกรรมการ ผกร., ชาวกะเหรี่ยงแดง, ผู้แทนกลุ่ม CBO, ผู้แทนครู, ผู้แทนกลุ่มเยาวชน และผู้แทน UNHCR เข้าร่วมประชุมรวมประมาณ 40 คน บรรยายภาพของการประชุมมีลักษณะถาม-ตอบข้อซักข้อใจ และอภิปรายอย่างกว้างขวางถึงสาเหตุของการเกิดเหตุความไม่สงบในครั้งนี้ รวมทั้งบรรลุข้อตกลงที่จะร่วมมือกันในการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย

สาระของการประชุมมีความสำคัญและนำพิจารณาอย่างยิ่งในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุของปัญหาความไม่สงบและข้อคับข้องใจของ ผกร. และคำชี้แจงของปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย)

1.1 ผู้แทน ผกร. อภิปรายว่าสาเหตุของเหตุความไม่สงบในครั้งนี้เกิดจากความไม่พอใจที่สะสมมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางการไทย (Thai Authority) สรุปได้ดังนี้

1) มีระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการควบคุมที่สมาชิก อส. บังคับให้ ผกร. ต้องปฏิบัติตามมากเกินไป และไม่เป็นประโยชน์กับชุมชนกลับเป็นการกดดัน ผกร. ฝ่ายเดียว จึงทำให้ ผกร. ต่อด้าน คังนั้ันควรเคารพสิทธิ และให้เกียรติแก่ ผกร. ด้วยการผ่อนปรนระเบียบเหล่านี้ลง และใช้กฎของ ผกร. แทน รวมทั้งให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ผกร. และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. ในการควบคุมชุมชนของตนเองมากขึ้น ตัวอย่างระเบียบต่างๆที่ ผกร. รู้สึกคับข้องใจได้แก่

➤ การเข้มงวดควบคุมมิให้ ผกร. ออกนอกพื้นที่พักพิงฯ ทั้งๆที่ด้วยเหตุผลเพื่อความอยู่รอดแล้ว ผกร. มีความจำเป็นต้องออกไปรับจ้างทำงาน และซื้อของกินของใช้ที่ไม่มีองค์กรใดแจกจ่ายให้

➤ การเข้มงวดควบคุมการเข้าพื้นที่พักพิงฯ ของชาวต่างประเทศซึ่งเป็นผู้บริจาคโดยตรงแก่องค์กรหรือโรงเรียนของ ผกร. หรือบางรายเป็นครูอาจารย์ของ ผกร.

➤ การอนุญาตให้ ผกร. ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามมีความเข้มงวดมากเกินไป

➤ การดำเนินการพิจารณาให้สถานภาพ ผกร. แก่ผู้เข้ามาอยู่ใหม่ที่มีสถานะ PAB มีความล่าช้า และเข้มงวดมาก

➤ การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อเป็นเรื่องขององค์กรด้านการแพทย์ ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับหรือเป็นเหตุผลให้ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตของ ผกร. ด้วยการห้ามเลี้ยงสัตว์ในบริเวณบ้านเรือน

➤ การกำหนดมิให้ ผกร. มีและใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นการจำกัดสิทธิในการติดต่อสื่อสารกับภายนอกของ ผกร.

➤ ทางการไทยควรมีความเข้าใจและอนุญาตให้ ผกร. ปฏิบัติตามธรรมเนียมและประเพณีของ ผกร. และมีควรรห้ามการจ้งงานเลี้ยงในเวลากลางคืน

2) มีสมาชิก อส. บางคนที่มีพฤติกรรมไม่ดี บางครั้งพูดจาข่มขู่ หรือใช้ความรุนแรงหรือใช้อาวุธละเมิดสิทธิมนุษยชนของ ผกร. หรือแม้แต่กับเยาวชนที่ใช้เพียงก้อนหินและหน้าไม้หนังยางเป็นอาวุธรวมทั้งมักยุ่งเกี่ยวมีความสัมพันธ์กับ ผกร. ที่เป็นสตรี ซึ่ง ผกร. มีความหวาดกลัวที่จะรายงานเพราะยังต้องพบสมาชิก อส. ผู้นั้นในพื้นที่พักพิงฯ หรือไม่ทราบชื่อของสมาชิก อส. ผู้นั้น

3) ผกร. เป็นมนุษย์ซึ่งเกิดมา มีเสรีภาพ และมีสิทธิต่างๆ ตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล แต่กลับถูกปฏิบัติเหมือนถูกคุมขัง และได้แต่ร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆ ขณะที่ UNHCR เป็นผู้ดูแลให้ ผกร. มีสิทธิพื้นฐานตามปฏิญญาสากล แต่ระเบียบทางการไทยกลับจำกัดมิให้ ได้สิทธิตามนั้น จึงขอให้ ผกร. ได้ใช้สิทธิในฐานะเป็นมนุษย์ในการออกนอกพื้นที่พักพิงฯ เพื่อทำงานหรือเพื่อการศึกษา

- 1.2 ปลัดอำเภอ หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย ชี้แจงข้อดับข้อใจของ ผกร. ดังนี้
- 1) ระเบียบทั้งหมดที่สมาชิก อส. ใช้ในการควบคุม ผกร. นั้น เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และข้อตกลงที่มีเพื่อประโยชน์ของ ผกร. รวมทั้ง เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ผกร. ทราบเหตุผลและรายละเอียดทั้งหมดจาก การประชุมประจำเดือนมาโดยตลอด แต่ไม่ได้สื่อสารข้อมูลเหล่านี้สู่ชุมชน ผกร. ยกตัวอย่างตามกรณีได้ดังนี้
    - การควบคุมมิให้ ผกร. ออกนอกพื้นที่พักพิงฯ เป็นไปตามข้อตกลงระหว่าง กระทรวงมหาดไทย กับ UNHCR รวมทั้งตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง การออกนอกพื้นที่ พักพิงฯ จะเป็นเหตุให้ผกร. ถูกจับดำเนินคดี และผลักดันออกนอกประเทศ
    - การควบคุมการเข้าพื้นที่พักพิงฯ เป็นการรักษาความปลอดภัยตามระเบียบของ กระทรวงมหาดไทยที่กำหนดให้ จะต้อง ได้รับ หนังสืออนุญาตจาก กระทรวงมหาดไทยก่อนจึงสามารถเข้าพื้นที่พักพิงฯ ได้ เพื่อป้องกันมิให้มี ผู้ไม่ประสงค์ดีลักลอบปะปนเข้ามาทำอันตรายแก่ ผกร. ในพื้นที่พักพิงฯ
    - การไปตั้งถิ่นฐานใหม่ เป็นการดำเนินการฝ่ายเดียวโดย UNHCR อำเภอเพียง ตรวจสอบหนังสือสั่งการว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้หนีภัยการสู้รบหรือไม่ และอาศัย อยู่ในพื้นที่พักพิงฯ หรือไม่เท่านั้น เฉพาะกรณีที่ตรวจพบว่าเป็นผู้ที่มีได้อาศัยอยู่ใน พื้นที่พักพิงฯ อำเภอก็จำเป็นต้องรายงานกระทรวงมหาดไทยตามข้อเท็จจริง เพื่อปกป้องสิทธิ และให้ความเป็นธรรมในการเดินทางไปตั้งถิ่นฐานใหม่แก่ ผกร. เกือบ 20,000 คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ ตามระเบียบทางราชการ
    - การให้สถานภาพ ผกร. แก่ผู้มีสถานะ PAB ในระดับชุดปฏิบัติการสอบสวน มีผู้แทน UNHCR และผู้แทนทหารร่วมสอบสวนด้วย และด้วยพบว่ามีคนจำนวน มากที่มีผู้ชักชวนเข้ามาโดยมิได้หนีภัยจากการสู้รบ จึงไม่ผ่านการพิจารณา และ คณะกรรมการระดับจังหวัดจัดประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ดังนั้น จึงต้องให้สิทธิพื้นที่ พักพิงฯ อีก 3 แห่ง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน หมุนเวียนกันนำกรณีที่สอบสวนเสร็จสิ้น เข้าสู่การพิจารณาเช่นกัน
    - การห้ามเลี้ยงสัตว์ในบริเวณบ้านเรือนนั้น มีสาเหตุจากการเกิดโรคระบาด อย่างต่อเนื่อง เช่น โรคฉี่หนู ที่ตรวจพบผู้ต้องสงสัยกว่า 200 ราย และเมื่อผู้เชี่ยวชาญ จากสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน เข้ามาสืบสวนหาสาเหตุของโรค ก็ให้คำแนะนำ ว่าไม่ควรให้เลี้ยงสัตว์ หรือควรแยกการเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะ ไก่ และสุกร ออกจาก พื้นที่อยู่อาศัยของ ผกร. ดังนั้น อำเภอพิจารณาถึงวิถีชีวิตและประโยชน์ของสัตว์ ในฐานะเป็นแหล่งโปรตีนของ ผกร. จึงทำโครงการถึง UNHCR เพื่อขอให้จัดสรร งบประมาณสำหรับให้คณะกรรมการ ผกร. จัดตั้งสหกรณ์ฟาร์มปศุสัตว์ เพื่อแยกการ เลี้ยงปศุสัตว์ออกจากที่พักอาศัย แต่ยังไม่ทราบผลการพิจารณาของ UNHCR

- การห้ามมิและใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเหตุผลด้านความมั่นคง ส่วนการจัดงานตามประเพณี หรืองานในเวทากลางคืน ก็เป็นสิ่งที่สมาชิก อส. ผ่อนผันให้มาโดยตลอด อย่างไรก็ตามทั้งสองกรณีดังกล่าว สามารถนำเข้าหารือที่ประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนคำริให้จัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
- 2) กรณีสมาชิก อส. บางรายมีความประพฤติไม่ดีนั้น เป็นสิ่งที่ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย) พยายามสืบหาข้อมูลและอบรมแก้ไขมาโดยตลอด ดังเห็นได้จากทำเนียบรายชื่อสมาชิก อส. ที่มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ เพราะเมื่อได้รับข้อมูลที่ชัดเจนจากฝ่ายต่างๆ ก็จะย้ายสมาชิก อส. ผู้นั้นออกจากพื้นที่พักพิงฯ และเคยส่งตัวสมาชิก อส. กลับคืนกองร้อย บก.บร.อส. เพื่อให้ปลดออกจากราชการแล้วถึง 3 นาย อย่างไรก็ตามอุปสรรคอยู่ที่การได้มาซึ่งข่าวสารที่ชัดเจน เพื่อลงโทษผู้กระทำผิดอย่างถูกต้องโดยให้โอกาสผู้นั้นได้ชี้แจงก่อน เพราะการลงโทษผิดคนหรือการกล่าวหาโดยไม่มีมูลความจริงย่อมกระทบต่อขวัญกำลังใจพลในการปฏิบัติภารกิจความระเบียบกฎหมาย ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดการปะทะ หรือความไม่พอใจจากผู้ได้รับผลกระทบสูง และหากพบว่าสมาชิก อส. กระทำการ โดยชอบตามหน้าที่ เช่นจับกุม ผกร. ที่ตัดไม้ทำลายป่า หรือมีอาวุธปืน แม้จะสร้างความไม่พอใจให้ ผกร. ก็ไม่อาจดำเนินหรือลงโทษสมาชิก อส. นั้นได้ แต่หากสมาชิก อส. ละเมิดกฎหมายเสียเอง ในฐานะผู้บังคับบัญชาย่อมต้องการทราบเพื่อลงโทษสมาชิก อส. ผู้นั้นเพื่อให้เป็นเยี่ยงอย่างและรักษาวินัยของคนहु่ม่มาก อย่างไรก็ตาม การที่ ผกร. ยืนยันว่ายังมีสมาชิก อส. ที่มีความประพฤติไม่ดีอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ นั้น แสดงถึงความบกพร่องของระบบการติดตามข่าวสารข้อมูลของปลัดอำเภอ(ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ) ที่วางอยู่บนฐานความเชื่อมั่นว่า การประชุมประจำเดือนกับคณะกรรมการ ผกร. การพบปะเป็นการส่วนตัวกับผู้นำชุมชน ผกร. และหน่วยการข่าวต่างๆ การเข้าพื้นที่พักพิงฯ ด้วยการโดยสารรถไปกับเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนเพื่อสอบถามข้อมูล การตรวจสอบยอดกำลังพล และผลการปฏิบัติงานประจำวันในเวลา 08.00 น. และ 20.00 น. รวมทั้งการสุ่มเข้าไปพักอาศัยภายในพื้นที่พักพิงฯ โดยไม่ให้สมาชิก อส. รู้ล่วงหน้าของปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย) จะช่วยให้ได้รับข้อมูลเพียงพอสำหรับการคัดกรองผู้มีความประพฤติไม่ดีออกจากพื้นที่พักพิงฯ ดังนั้น จึงขอเสนอให้มีการดำเนินการตาม Conflict Management Process (ซึ่งมีรายละเอียดจะกล่าวในลำดับต่อไป) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3) สำหรับสิทธิของ ผกร. นั้น ขอให้เข้าใจถึงหลักการพื้นฐานสามประการ

ประการแรกประเทศเป็นสมาชิกภาคีสหประชาชาติ และให้การรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและมีระบบกฎหมายที่ประกันสิทธิเสรีภาพของคนทุกคนที่อยู่ในแผ่นดินไทยซึ่งครอบคลุมปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์ หากผู้ใดกระทำการอันละเมิดต่อกฎหมาย ข่มขู่ต้องถูกดำเนินคดี

ประการที่สอง ประเทศไทยมีเหตุผลของตนที่มีได้ให้การรับรองสนธิสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย 1951 ดังนั้นจึงไม่มีพันธกรณีที่จะต้องรับผู้ลี้ภัยหรือให้สิทธิต่างๆ ตามสนธิสัญญาผู้ลี้ภัย 1951

ประการที่สาม ประเทศไทยมีอธิปไตยเหนือดินแดนโดยสมบูรณ์ ผู้ที่อยู่ในราชอาณาจักรต้องขอมตนอยู่ภายใต้กฎหมายไทย ซึ่งตาม พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 แล้วทางการไทยสามารถผลักดันผู้เข้าเมืองมิชอบด้วยกฎหมายออกนอกราชอาณาจักรได้ แต่ด้วย UNHCR และประชาคมนานาชาติขอร้องให้ประเทศไทยอนุญาตให้ผู้หนีภัยการสู้รบ อาศัยอยู่ชั่วคราว ภายในพื้นที่พักพิงที่กำหนด จึงมีการจัดตั้งพื้นที่พักพิงฯ ขึ้น โดย ผกร. มีสิทธิและหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด จากเหตุผลทั้งสามประการ ผกร. จึงมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กฎหมายและระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด และหากคิดว่ายังไม่มสิทธิตามที่ปรารถนาก็ต้องไปอยู่ในรัฐอื่นหรือเป็นหน้าที่ของ UNHCR ที่จะร้องขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาให้สิทธิเพิ่มเติมแก่ ผกร.

2. ข้อตกลงในการประชุมเพื่อนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย จากการอภิปรายสาเหตุของปัญหาข้อค้นข้องใจของ ผกร. รวมทั้งการรับฟังคำชี้แจงของ ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) ผู้เข้าประชุมมีความเข้าใจถึงเหตุผลของแต่ละฝ่าย และร่วมกันเสนอแนวทางในการแก้ไข และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงเห็นพ้องที่จะร่วมมือดำเนินการตามแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย ซึ่งจะเปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนเสนอแนวทางการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามขอเสนอการดำเนินการเบื้องต้นซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบมีหัวข้อและวัตถุประสงค์ ดังนี้
- 21 การประชุมสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ผกร. เพื่อให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของทั้ง ผกร. และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอส. รวมทั้งรู้จักกลไกสำหรับแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง ผกร. และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

LIRT

- 2.2 จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความขัดแย้งโดยจัดให้มีระบบตรวจสอบ และส่งผ่านข้อมูลรวมทั้งจัดตั้ง Conflict Mediation Committee (คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้ง) เมื่อเกิดเหตุความขัดแย้งระหว่าง ผกร. กับสมาชิก อส. เพื่อตรวจสอบความขัดแย้งและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขความขัดแย้งนั้น
- 2.3 ใช้กลไกคณะกรรมการระดับอำเภอที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีคำริให้จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นช่องทางสำหรับ ผกร. ในการเสนอระเบียบและมาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่พักพิงฯ ซึ่งต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทย
- 2.4 กำหนดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิก อส. กับกลุ่มเยาวชน และกับอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. รวมทั้งให้สมาชิก อส. เข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีต่างๆ ของ ผกร. เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์
- 2.5 กำหนดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก อส. อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความตระหนักและประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองแก่ ผกร. ตามหลักมนุษยธรรมและกฎหมายไทย
- 2.6 กำหนดให้หลังจากคณะกรรมการ ผกร. จัดประชุมประจำเดือนกับหัวหน้าป๊อกแล้ว หัวหน้าป๊อกต้องเรียกประชุมประชากร ผกร. ในป๊อกของตน เพื่อส่งผ่านข้อมูลลงสู่ชุมชนระดับราหญา

วิธีการดำเนินงาน

1. การประชุมสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ผกร. เพื่อให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของทั้ง ผกร. และบทบาทหน้าที่ของสมาชิก อส. รวมทั้งรู้จักกลไกสำหรับแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง ผกร. และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
  - 1.1 กำหนดให้เนื้อหาการประชุม ประกอบด้วย การชี้แจงหน้าที่และวินัยของสมาชิก อส. สิทธิและหน้าที่ที่ต้องเคารพกฎหมายของ ผกร. ตอบคำถามไขข้อข้องใจต่างๆ และอภิปรายกลไก Conflict Mediation Committee และระบบการส่งผ่านข้อมูลเพื่อแก้ไขและป้องกันเหตุขัดแย้งคุกคามในอนาคต
  - 1.2 ผู้เข้าชี้แจงในการประชุม ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) สมาชิก อส. ผู้แทนคณะกรรมการ ผกร. ผู้แทนอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. และ ทหารไทย เพื่อให้ผู้เข้าประชุมได้รับข้อมูลอย่างกระจ่างชัดเจน
  - 1.3 ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย) จะจัดทำเอกสารประกอบการประชุม และมอบให้คณะกรรมการด้านการศึกษา (KsED) แปลเป็นภาษาพม่า และทำสำเนาสำหรับแจกแก่ผู้เข้าประชุม

1.4 กำหนดระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2551 เป็นต้นไป โดยคณะกรรมการ ผกร. จะเป็นผู้เตรียมสถานที่และเตรียมผู้เข้าประชุม โดยเริ่มจาก

- 1) โรงเรียน High School
- 2) โรงเรียน Middle School 4 แห่ง
- 3) โรงเรียน Post Ten
- 4) ศูนย์ฝึกอบรมความเป็นผู้นำ (Leadership Training Centre)
- 5) ศูนย์ฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาสังคม (Social Development Centre)
- 6) ศูนย์ฝึกอบรมครู (Karenni Teacher Training Centre)
- 7) ศูนย์โครงการฝึกอบรมสตรี (Women Study Program)
- 8) กลุ่ม CBO ทุกกลุ่ม
- 9) ผกร. ในแต่ละป๊อกตั้งแต่ป๊อก 1 ถึง ป๊อก 20

2. กระบวนการตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Management Process) ประกอบด้วย

2.1 ระบบการตรวจสอบและส่งผ่านข้อมูลเมื่อมีความขัดแย้งระหว่างสมาชิก อส. กับ ผกร.

- 1) เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสและช่วยให้ ผกร. สามารถตรวจสอบ และส่งผ่านข้อมูลรายชื่อสมาชิก อส. ที่มีความขัดแย้งกับ ผกร. ได้ชัดเจน ข้าเถอกจะจัดส่งทำเนียบนามและภาพถ่ายสมาชิก อส. ใหม่ทั้ง 36 นาย ให้แก่คณะกรรมการ ผกร.
- 2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (นายวันชัย สุทธิธรรม) มีคำริเห็นชอบตามที่ UNHCR เสนอขอให้สมาชิก อส. ที่ปฏิบัติงานภายในพื้นที่พักพิงฯ ดัดชื่อเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น เมื่อ UNHCR จัดทำแถบผ้าปักชื่อภาษาอังกฤษเสร็จสิ้นสมาชิก อส. จะดำเนินการตามคำริของรองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 3) มอบหมายให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก อส. กับ ผกร. หากพบว่ามีความขัดแย้งเกิดขึ้นให้รีบแจ้งแก่คณะกรรมการ ผกร. บุคคลดังกล่าวประกอบด้วย

ก) หัวหน้าป๊อก

ข) ครู

ค) ผกร. ที่ปฏิบัติงานในองค์กรในชุมชน (Community Based Organization : CBO)

ง) พนักงาน UNHCR

จ) พนักงานองค์กรเอกชน (NGOs)

ฉ) อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. (Camp Security)

ช) ผู้เฝ้าระวังความขัดแย้ง (Conflict Watcher) ประจำป๊อก ซึ่งไม่ต้องเปิดเผยรายชื่อ

- 4) เมื่อคณะกรรมการ ผกร. ได้รับข้อมูลจากบุคคลตามข้อ 3) จะนำมาแจ้งปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย) เพื่อเรียกประชุมคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้ง

2.2 คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Mediation Committee)

องค์ประกอบ

- 1) ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย)
- 2) ประธานคณะกรรมการ ผกร.
- 3) ผู้แทน UNHCR
- 4) คณะกรรมการ ผกร. ด้านความยุติธรรม
- 5) ผู้นำทางวัฒนธรรมและประเพณี
- 6) หัวหน้าป๊อก
- 7) ทหารไทย (รอการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา)
- 8) ผู้แทนองค์กร / หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ตามสมควร

หน้าที่

- 1) รับฟังข้อมูล จากคู่กรณีให้ได้ข้อเท็จจริงชัดเจน
- 2) พิจารณาข้อเท็จจริงว่าความขัดแย้งนั้นมีฝ่ายใดกระทำผิดระเบียบหรือกฎหมายหรือไม่หากเป็นการกระทำผิดกฎหมายให้ส่งดำเนินคดี แต่หากไม่ผิดกฎหมายแต่ผิดประเพณีให้แก้ไขตามประเพณี
- 3) บังคับให้คู่กรณีปฏิบัติตามคำตัดสินของคณะกรรมการ

การสื่อสารกับชุมชน

- เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้งมีมติตัดสินความขัดแย้งนั้นแล้วให้นำ

เรื่องดังกล่าวเผยแพร่สู่ชุมชน ผกร. โดย

- 1) เผยแพร่ทางจดหมายข่าวภายในพื้นที่พักพิงฯ
- 2) ให้คณะกรรมการ ผกร. แจ้งแก่หัวหน้าป๊อกและกลุ่ม CBO ทุกกลุ่มเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อให้สมาชิกในกลุ่มของตนทราบ
- 3) ให้หัวหน้าป๊อกแจ้งแก่ประชากร ผกร. ในป๊อกผ่านการประชุมป๊อกประจำเดือน

LIART

3. กลไกคณะกรรมการระดับอำเภอตามคำริของผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อพิจารณา
ระเบียบและมาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่พักพิงฯ
ภายใต้กฎหมายไทย

องค์ประกอบ

1. นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองแม่ฮ่องสอน	รองประธานฯ
3. ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	รองประธานฯ
4. ผู้แทนหน่วยเฉพาะกิจกรรมทหารราบที่ 17	กรรมการ
5. กำนันตำบลปางหมู	กรรมการ
6. ผู้ใหญ่บ้านในสอย	กรรมการ
7. ประธานคณะกรรมการ ผกร. ในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย	กรรมการ
8. ประธานคณะกรรมการ ผกร. ชาวกะเหรี่ยงแดง (KnRC)	กรรมการ
9. หัวหน้าอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยของ ผกร.(Camp Security)	กรรมการ
10. ผู้แทนครูในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย	กรรมการ
11. ผู้แทนองค์กรในชุมชน (Community Based Organization)	กรรมการ
12. ผู้แทนองค์กรนักศึกษาในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย	กรรมการ
13. นาย Yushiya ผู้นำชุมชนชาวกะเหรี่ยงแดง	กรรมการ
14. นาย Bosco Oo Reh ผู้นำชุมชนกะเหรี่ยงแดง	กรรมการ
15. หัวหน้าป้อมบ้านทั้ง 20 ป้อม	กรรมการ
16. ผู้ประสานงานภาคสนามสำนักงานข้าหลวงใหญ่ ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน (UNHCR)	กรรมการ
17. ผู้แทนองค์กรเอกชน(NCOs)ที่ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่พักพิงบ้านใหม่ในสอย	กรรมการ
18. ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	กรรมการและเลขานุการ
19. ปลัดอำเภอ(ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ให้คณะกรรมการมีหน้าที่นำเสนอข้อมูล เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการที่เหมาะสม
ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน การติดตามการปฏิบัติงานของสมาชิก อส. รวมถึงการร่างระเบียบ
ปฏิบัติของคุ้มบ้านที่สอดคล้องกับประเพณีของชาวกะเหรี่ยงแดงและไม่ขัดต่อกฎหมายไทย
- 2) ให้จัดการประชุมเป็นประจำทุกเดือน หรือตามความเหมาะสมของสถานการณ์
- 3) รายงานผลการปฏิบัติงานให้จังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาดำเนินการในลำดับต่อไป

4. กำหนดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิก อส. กับกลุ่มเยาวชน และกับอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. รวมทั้งให้สมาชิก อส. เข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีต่างๆ ของ ผกร. เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์
  - 4.1 ให้สมาชิก อส. จัดทีมร่วมแข่งขันกีฬากับเยาวชน โดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอลซึ่งจะจัดขึ้นโดยการฝึกอบรมและการสนับสนุนจาก Norwegian Church Aid (NCA)
  - 4.2 ให้สมาชิก อส. ส่งผู้แทนเข้าประชุมกลุ่ม Protection Working Group ด้วยทุกครั้ง
  - 4.3 จัดการประชุมระหว่างสมาชิก อส. และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร. เป็นประจำในสัปดาห์สุดท้ายของเดือน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละเดือน และกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกันในเดือนถัดไป
  - 4.4 จัดการฝึกอบรมเพิ่มสมรรถภาพทางร่างกายและเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก อส. กับอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของ ผกร.
  - 4.5 ให้สมาชิก อส. เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและศาสนา ไปโบสถ์ หรือขึ้นวัดในวันสำคัญทางศาสนา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความศรัทธาและความสมัครใจของแต่ละคน
  - 4.6 จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างเยาวชน ผกร. กับสมาชิก อส. (Youth Exchange Workshop)
  - 4.7 จัดให้มีอุปกรณ์กระจายเสียงตามสายเพื่อให้สมาชิก อส. และกลุ่มเยาวชน ผกร. ร่วมกันจัดรายการที่เป็นประโยชน์ประจำวัน(จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณ)
5. กำหนดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก อส. อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้และประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองแก่ ผกร. ตามหลักมนุษยธรรมและกฎหมายไทย
  - อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจะจัดส่งสมาชิก อส. เข้ารับการอบรมเพื่อทบทวนระเบียบวินัยและเพิ่มเติมความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่ง UNHCR สนับสนุนให้กรมการปกครองดำเนินการตามวงรอบเป็นประจำทุกปี

งบประมาณ

จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณ หรือ ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมจากกระทรวงมหาดไทย UNHCR และ องค์กรเอกชน / หน่วยงาน ที่มีการกิจและ งบประมาณเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม เช่น การจัดประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิก อส. กับกลุ่มเยาวชน หากมีงบประมาณสนับสนุนก็จะสามารถเลี้ยงอาหารผู้เข้าประชุม หรือ หากออกไปจัดนอกสถานที่ได้ก็จะเพิ่มบรรยากาศให้การสร้างความสัมพันธ์มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น หรือ กรณีการจัดรายการร่วมของสมาชิก อส. และกลุ่มเยาวชน ผกร. ผ่านเสียงตามสายซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์กระจายเสียง จึงจะสามารถดำเนินการได้

ผลคาดว่าจะได้รับ

1. ยุติการใช้ความรุนแรงและป้องกันเหตุความไม่สงบอันอาจเกิดขึ้นในอนาคต
2. ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของ ผกร. ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย
3. การยอมรับและความร่วมมือของ ผกร. ในการปฏิบัติตนตามกฎหมายไทย
4. ความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิก อส. กับ ผกร.
5. สามารถสร้างบรรยากาศของความร่วมมือในการทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมของ ผกร. ในการกลับคืนสู่มาตุภูมิต่อไป

ผู้เสนอแผน

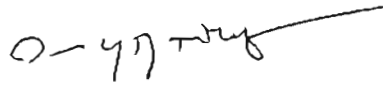

(นายวิชาญ ไซศิริสรณ์)

ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย)

ผู้เห็นชอบแผน

- ๑๖ ๑๖๗

(นายวรญาณ บุญนราช)

ปลัดอำเภอ (จพง.ปลค. 8ว) หัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ผู้อนุมัติแผน

๑๖๗๗๗

(นายประเสริฐ โอสถาพันธุ์)

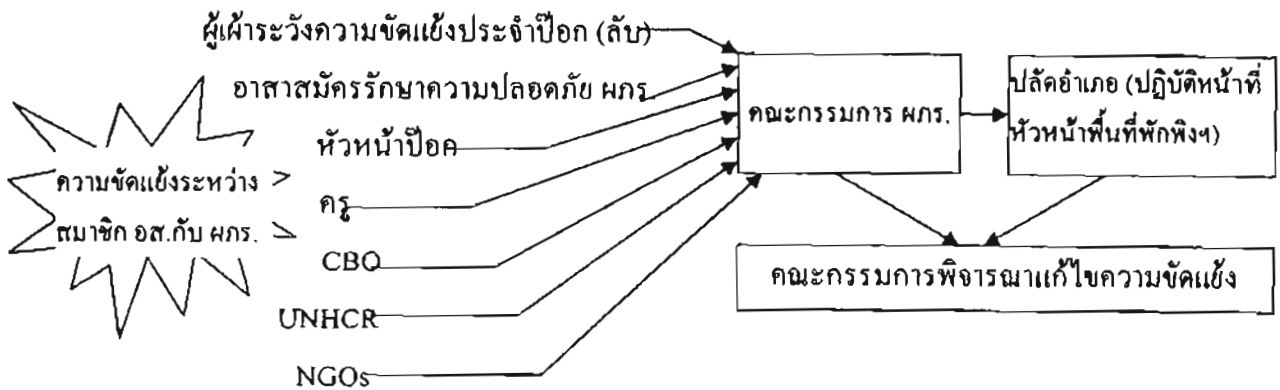
นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

LIRT

ผังกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Management Process)

ระบบการตรวจสอบและส่งผ่านข้อมูล

องค์ประกอบ

- 1) ปลัดอำเภอ (ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพื้นที่พักพิงฯบ้านใหม่ในสอย)
- 2) ประธานคณะกรรมการ ผกร.
- 3) ผู้แทน UNHCR
- 4) คณะกรรมการ ผกร. ด้านความยุติธรรม
- 5) ผู้นำทางวัฒนธรรมและประเพณี
- 6) หัวหน้าป๊อ
- 7) ทหารไทย (รอการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา)
- 8) ผู้แทนองค์กร / หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกัน เหตุการณ์ตามสมควร

หน้าที่

- 1) รับฟังข้อมูล จากคูกรณีให้ได้ข้อเท็จจริงชัดเจน
- 2) พิจารณาข้อเท็จจริงว่าความขัดแย้งนั้นมีฝ่ายใดกระทำผิดระเบียบหรือกฎหมายหรือไม่หากเป็นการกระทำผิดกฎหมายให้ส่งดำเนินคดี แต่หากไม่ผิดกฎหมายแต่ผิดประเพณีให้แก้ไขตามประเพณี
- 3) บังคับให้คูกรณีปฏิบัติตามคำตัดสินของคณะกรรมการ

การสื่อสารกับชุมชน

- เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้งมีมติตัดสินความขัดแย้งนั้นแล้วให้นำเรื่องดังกล่าวเผยแพร่สู่ชุมชน ผกร. โดย
  - 1) เผยแพร่ทางจดหมายข่าวภายในพื้นที่พักพิงฯ
  - 2) ให้คณะกรรมการ ผกร. แจ้งแก่หัวหน้าป๊อและกลุ่ม CBO ทุกกลุ่มเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อ
  - 3) ให้หัวหน้าป๊อแจ้งแก่สมาชิกในป๊อผ่านการประชุมป๊อประจำเดือน

ที่ มส 0117/๒3๘

ที่ว่าการอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
ถนนปางล่อนิคม มส 58000

๓1 มกราคม 2551

เรื่อง ภาคผนวกแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

อ้างถึง หนังสืออำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ค่วนที่สุค มส 0117/009 ลงวันที่ 3 มกราคม 2551

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาคผนวก ก และภาคผนวก ข ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามแผนการ
นำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย จำนวน 1 ชุด

ตามที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนส่งแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัย
การสู้รบบ้านใหม่ในสอย ให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนพิจารณาความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่อ้างถึง นั้น

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการตามแผนดังกล่าวมาระยะหนึ่งเป็นเหตุให้ได้รับข้อมูล
ข่าวสารเพิ่มเติมจากการประชุมกับชุมชน จึงจัดทำเป็นภาคผนวก ก และภาคผนวก ข ประกอบการพิจารณา
ดำเนินการตามแผนดังกล่าว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ โอสถาพันธุ์)
นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ที่ทำการปกครองอำเภอ

ฝ่ายความมั่นคง

โทร 0-5361-1466

LIBR
(นายวรญาณ บุญราช)
ปลัดอำเภอ (เจ้าหน้าที่งานปกครอง 87)

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก

ประกอบการศึกษาการดำเนินการตามแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราว

ผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย

ข้อสังเกตและข้อพิจารณาประกอบการดำเนินการตามแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาว

ข้อสังเกตที่ 1 การชุมนุมและก่อเหตุความวุ่นวายในวันที่ 15 ธันวาคม 2550 น่าจะเป็นปฏิกิริยาจากผลของการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม ผกธ. ที่เข้มงวดขึ้นของสมาชิก อส. กล่าวคือ

1.1 ระหว่างวันที่ 12-14 พฤศจิกายน 2550 สมาชิก อส. ตรวจสอบการนำเข้า และแจกจ่ายข้าวสารอย่างละเอียด เป็นเหตุให้พบข้อมูลอย่างชัดเจนว่าจากจำนวนข้าวสารประจำเดือนพฤศจิกายน 2550 ที่องค์กร TBBC ขอส่งเข้าพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย จำนวนทั้งสิ้น 5,832 กระสอบ นั้นมีการลักลอบนำไปใช้ในกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งแจกจ่ายผู้ลักลอบติดตามญาติพี่น้องมาอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ โดยไม่ผ่านกระบวนการแรกรับ

1.2 ระหว่างเดือนสิงหาคม 2550 ถึง เดือนตุลาคม 2550 เกิดโรคฉี่หนูระบาด และตรวจพบผู้ต้องสงสัยติดเชื้อจำนวนกว่า 200 ราย และในเดือนพฤศจิกายน 2550 ตรวจพบผู้ติดเชื้อหัดเยอรมัน จำนวน 63 ราย เป็นเหตุให้ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2550 สมาชิก อส. ต้องย้ายด่านตรวจ อส. เข้าไปชิดพื้นที่พักพิงฯ และเข้มงวดมิให้มีการลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย เพื่อควบคุมโรคระบาดมิให้แพร่ออกมาสู่ชุมชนไทยรอบข้าง

1.3 ผลจากการสังเกตพบว่า มี ผกธ. จำนวนมากลักลอบใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดต่อกับบุคคลนอกพื้นที่พักพิงฯ เป็นเหตุให้อำเภอนำเรื่องเข้าที่ประชุมประจำเดือนพฤศจิกายน 2550 และกำหนดว่าตั้งแต่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไปหากพบผู้ลักลอบใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้สมาชิก อส. ตรวจยึดลงรายการไว้

1.4 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2550 สมาชิก อส. จับกุมนายเปรมแพระ อดีตทหาร KNPP และนำส่งสถานีตำรวจภูธรเมืองแม่ฮ่องสอนเพื่อดำเนินคดีข้อหาใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองรวมทั้งมีและใช้ซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อพิจารณา : ผลจากการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมที่เข้มงวดขึ้นของสมาชิกอส. ย่อมส่งผลให้เกิดความรู้สึกอคติต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหมู่ ผกธ. ประกอบกับการที่ ผกธ. พักพิงในราชอาณาจักรมากกว่า 10 ปี เป็นเหตุให้ปัญหาสะสมและพัฒนาไปสู่ทิศทางที่เป็นภัยต่อความมั่นคงมากยิ่งขึ้นเมื่อสมาชิก อส. ต้องดำเนินการควบคุมตามระเบียบกฎหมายย่อมสร้างความไม่พอใจแก่ ผกธ. และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ ดังนั้นเห็นควรกำหนดเป้าหมายระยะเวลาที่จะผลักดัน ผกธ. กลับประเทศต้นทางหรือกำหนดเป้าหมายระยะเวลาให้ UNHCR นำ ผกธ. ทั้งชุมชนโดยไม่คัดเลือเฉพาะผู้มีทักษะหรือการศึกษาสูงไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อป้องกันภัยด้านความมั่นคงในอนาคต

ข้อสังเกตที่ 2 ผู้เข้าร่วมการประชุมและก่อเหตุจลาจลเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยในพื้นที่พักพิงฯ ส่วนหนึ่งของแกนนำการก่อเหตุความไม่สงบเป็นครู อาจารย์ ซึ่งมีโอกาสได้รับการศึกษาสมัยใหม่ จึงสามารถถ่ายทอดและปลูกฝังเยาวชนอายุประมาณ 15-25 ปี ให้ออกมาร่วมชุมนุมได้อย่างเป็นระบบ และสามารถปิดล้อมฐานสมาชิก อส. ทั้ง 2 แห่ง ได้พร้อมกันในเวลาอันรวดเร็ว ในการประชุม ผู้นำครูชื่อ Richard ซึ่งกล่าวเริ่มต้นการพูดโดยยกประโยชน์จากงานเขียนเรื่องสัญญาประชาคมของ ฌอง ฌาคส์ รูสโซ ซึ่งมีอิทธิพลมากต่อการปฏิวัติฝรั่งเศส ที่ว่า “มนุษย์เกิดมาเสรี...” และเรียกร้องให้แก้ไขระเบียบต่างๆ ที่ควบคุม ผกร. รวมทั้งเป็นผู้จัดลำดับและกระตุ้นให้เยาวชนตามคำถามวิพากษ์เจ้าหน้าที่รัฐตลอดการประชุม

ข้อพิจารณา ครูผู้เป็นแกนนำการประชุมเหล่านี้ น่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการศึกษาและได้รับอิทธิพลทางความคิดจาก NGOs และ UNHCR ที่ปฏิบัติงานให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนมาตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี ดังนั้น เห็นควรต้องควบคุมการทำงานของ NGOs โดยเฉพาะเรื่องการถ่ายทอดความคิดเรื่องสิทธิต่างๆ ให้ความรู้ไปกับหน้าที่ต้องปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายไทย โดยเฉพาะหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ภายในพื้นที่พักพิงฯ ควรจะมีการตรวจสอบมิให้มีเนื้อหาที่อาจสร้างผลกระทบกับการยอมรับกฎหมายไทยหรือความสัมพันธ์ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม เห็นควรให้มีการทบทวนระเบียบการควบคุม ผกร. บางประการที่สมควรเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากสภาพเมื่อแรกเริ่มจัดตั้งพื้นที่พักพิงฯ โดยให้มีผู้แทนครู และผู้แทนกลุ่มพ้องต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้มีช่องทางแสดงออกโดยไม่ใช้ความรุนแรง และอยู่ในกรอบระเบียบกฎหมายของไทยอีกทั้งเป็นการฝึกหัดแนวคิดประชาธิปไตยให้แก่ชุมชน ผกร. เพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่มาตุภูมิในอนาคต

ข้อสังเกตที่ 3 หลังจาก ผกร. จัดตั้งชุมชนอยู่อาศัยมากกว่า 10 ปี ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ชุมชน (Ownership) ได้เกิดขึ้นในมิติที่ไม่ต้องการให้เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นคนต่างเชื้อชาติและวัฒนธรรมเข้ามาควบคุมโดยตรง ดังนั้น จึงพยายามปฏิเสธระเบียบและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งนำเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำมาขยายผลเพื่อนำไปสู่การใช้ความรุนแรงและเรียกร้องให้ตัวแทนของรัฐออกไปจากพื้นที่พักพิงฯ

ข้อพิจารณา เห็นควรจัดทำป้ายสัญลักษณ์และหลักแนวเขตเพื่อบ่งชี้ขอบเขตพื้นที่พักพิงฯ ให้ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงเขตพื้นที่ที่ ผกร. ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้อยู่อาศัยชั่วคราว และเป็นพื้นที่ควบคุมที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของทางราชการไทยอีกทั้งมีความจำเป็นต้องแทรกความรู้เกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยของรัฐไทย และการปฏิบัติตามกฎหมายไทยในระบบการศึกษาของ ผกร. รวมถึงปิดจุดอ่อนที่อาจมีเจ้าหน้าที่รัฐที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอยู่ในกลุ่มโดยการใช้กระบวนการจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Process) ตามที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนเสนอ

ข้อสังเกตที่ 4 ชุมชน ผกร. บ้านใหม่ในสอยมีขนาดประชากรเกือบ 20,000 คน และมาจากต่างเชื้อสายต่างหมู่บ้าน และต่างระดับความรู้ ดังนั้น จึงมิได้เป็นเนื้อเดียวกัน และมีใ้ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ผกร. โดยสมบูรณ์เป็นเหตุให้การสื่อสารมีความผิดพลาด และเมื่อเกิดเหตุความไม่สงบทางคณะกรรมการ ผกร. ก็ไม่สามารถควบคุมหรือเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุมได้

ข้อพิจารณา เห็นควรให้มีช่องทางการสื่อสารโดยตรงจากเจ้าหน้าที่รัฐไทยสู่ชุมชนระดับรากหญ้าของ ผกร. เช่นการประชุมระดับป้อมหรือโครงการเสียงตามสายและให้โอกาส ผกร. หลากหลายกลุ่มมีช่องทางนำเสนอปัญหาของตน และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นกรรมการระดับอำเภอเพื่อพิจารณาระเบียบและมาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย

ข้อสังเกตที่ 5 แม้ในชุมชน ผกร. จะมีความแตกต่างหลายประการแต่โดยภาพรวมแล้ว ผกร. กว่าร้อยละ 80 มีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกัน อีกทั้งยังมีความอนุรักษ์นิยมสูง คู่ขนานกับการดำรงวิถีชีวิตแบบเดิม และยึดติดกับแนวคิดการปกครองโดยผู้นำบารมี (Charismatic Leader) ดังนั้น ผนวกชุมชนพื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย ด้วยแนวคิดให้คณะกรรมการ ผกร. ดำเนินการเหมือนกรรมการหมู่บ้านของไทยที่ให้คนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วม และการส่งสมาชิก อส. จำนวนมากเข้าไปอยู่ในชุมชน เพื่อตรวจตรา และจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด จึงประสบปัญหาแม้จะเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชนในระยะยาวก็ตาม

ข้อพิจารณา เห็นควรปรับใช้แนวคิดสันติวิธีโดยการให้โอกาสชุมชนบริหารจัดการตนเองตามความเชื่อและปรับบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสมาชิก อส. ผู้ลักษณะเป็นกองกำลังรักษาสันติภาพที่ให้ความสำคัญกับภารกิจการรักษาความปลอดภัย และให้ความรู้พร้อมไปกับการควบคุมด้วยการเฝ้าระวังให้อยู่ในกรอบกฎหมายไทย หากปรากฏการกระทำความผิดจึงให้สมาชิก อส. นำตัวผู้กระทำความผิดดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม โดยมี UNHCR และองค์กรเอกชนมีส่วนร่วม และเป็นประจักษ์พยานการดำเนินการตามกฎหมายของสมาชิก อส.

*****

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ข

ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามแผนการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราว
ผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย

ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก อส. เพื่อดำเนินการตามแผนการนำสันติสุข
กลับคืนสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย

*****

การเยียวยาความเสียหายเพื่อนำไปสู่การคืนดี

1. การดำเนินการและการให้ความช่วยเหลือความเสียหายทั้งทางแพ่งอาญา
  - 1.1 เห็นควรดำเนินการตามคำริขของผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้วยการนำกรณีที่เกิดขึ้นเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การตัดสินเป็นที่ยุติและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
  - 1.2 UNHCR และองค์กรระหว่างประเทศ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ ผกร. ดังนั้น สำหรับสมาชิก อส. ในฐานะที่ผู้เสียหายสามารถช่วยเหลือรัฐปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงอันตรายทั้งต่อสุขภาพ และอันตรายต่อภัยความมั่นคงของรัฐ จึงเห็นควรขอความกรุณา บก.อส. จัดเจ้าหน้าที่นิติกร สำหรับให้คำปรึกษาและแนะนำข้อกฎหมายรวมทั้งประสานงานกับพนักงานสอบสวนตลอดจนติดตามผลการดำเนินคดี ทั้งในส่วนของสมาชิก อส. ที่กระทำวิสามัญฆาตกรรมเพื่อป้องกันภัยต่อตนเองและทรัพย์สินของทางราชการ และสมาชิก อส. ที่ถูกทำลายหรือถูกลักขโมยทรัพย์สินส่วนบุคคล
2. การชดเชยความเสียหายและความต้องการเร่งด่วนเฉพาะหน้า
  - 2.1 เพื่อบรรเทาความเสียหายของสมาชิก อส. ที่ถูกลักขโมยทรัพย์สินหรือยังคงผ่อนชำระแต่ต้องสูญเสียบัตรประชาชนที่มีมูลค่า เช่น รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ เห็นควรหาแนวทางที่จะช่วยเหลือค่าชดเชยบางส่วนให้แก่สมาชิก อส. โดยหากไม่สามารถไล่เบียดกับ ผกร. ผู้ทำให้เสียทรัพย์สิน หรือลักทรัพย์ได้ ทาง UNHCR ในฐานะผู้แทน ผกร. สมควรรับผิดชอบบางส่วนต่อความเสียหายที่ ผกร. ก่อขึ้น ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาความรู้สึกโกรธแค้นและเปิดโอกาสสู่การคืนดีระหว่าง ผกร. สมาชิก อส. และราษฎรไทยที่รับทราบข่าวความไม่สงบในพื้นที่พักพิงฯ
  - 2.2 ผลจากการถอนกำลังสมาชิก อส. อย่างเร่งด่วน เพื่อหลีกเลี่ยงการปะทะอย่างรุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุม เป็นผลให้เครื่องใช้ส่วนตัวทั้งหมดของสมาชิก อส. ถูกทำลายโดยกลุ่มผู้ชุมนุม โดยเฉพาะเครื่องแบบสมาชิก อส. ดังนั้น จึงขอความกรุณาจาก บก.อส. จัดสรรเครื่องแบบลายพรางทะเลทราย และลายพรางเขียว ชนิดละ 2 ชุด ให้แก่สมาชิก อส. โดยเร่งด่วนด้วย

การปรับปรุงยุทธศาสตร์การทำงานของสมาชิก อส. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม ผกร. ในอนาคต

ด้วยพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบ บ้านใหม่ในสอย มีพื้นที่ที่ปกติเหมือนหมู่บ้านไทยทั่วไป แต่เป็นชุมชนขนาดประชากร 20,000 คน ที่มีความหลากหลายแตกต่างทั้งทางความคิด และความเชื่อ อีกทั้งยังมีอุปสรรคด้านภาษาและวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดเส้นแบ่งทางอัตลักษณ์ (Identity) ระหว่างชุมชน ผกร. ที่ถูกควบคุมกับสมาชิก อส. ผู้บังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้ ยังซับซ้อนด้วยทัศนคติ และการยึดถือแนวคิดแบบตะวันตกของ UNHCR และองค์กรให้ความช่วยเหลือนานาชาติที่เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่พักพิงฯ ดังนั้น การใช้ยุทธศาสตร์การทำงานของสมาชิก อส. ในลักษณะเป็นกองกำลังเพื่อบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Force) จึงไม่ประสบความสำเร็จและเผชิญกับการต่อต้านอำนาจรัฐของคนต่างวัฒนธรรม การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก อส. ในพื้นที่พิเศษเช่นนี้สมควรได้รับการปรับปรุงยุทธศาสตร์การทำงานให้มีลักษณะเป็นกองกำลังเพื่อรักษาสันติภาพ (Peace Keeping Force) และเสริมแรงจูงใจให้แก่สมาชิก อส. ที่เสียดสละเข้าปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ทุรกันดารเสี่ยงภัยกับทั้งจากโรคภัยไข้เจ็บ และภัยด้านความมั่นคงของชาติ ด้วยสวัสดิการพิเศษ และการฝึกอบรมเพิ่มขีดความสามารถที่สร้างศักยภาพของสมาชิก อส. ให้สมศักดิ์ศรีการเป็นตัวแทนของราชการไทย

ยุทธศาสตร์การปรับกำลังสมาชิก อส. ผู้ลักษณะกองกำลังรักษาสันติภาพ

1. สร้างลักษณะเป็นกองกำลังรักษาสันติภาพ (Peace Keeping Force)
  - 1.1 อบรมให้ความรู้เพิ่มเติมทั้งด้านกฎหมายไทย และปฏิญญาสากลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right) หรือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Child Right Convention) เป็นต้น
  - 1.2 อบรมทักษะด้านภาษาเพื่อให้สมาชิก อส. สามารถสื่อสารกับ ผกร. ได้ โดยเฉพาะภาษาพม่า หรือคัดเลือกสมาชิก อส. ใหม่ที่สามารถสื่อสารภาษาพม่าได้เข้ามาปฏิบัติงานเพื่อลดช่องว่างด้านการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐไทยกับ ผกร.
  - 1.3 อบรมทักษะเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานในภาวะกดดันทั้งจากทัศนคติความแตกต่างทางภาษาวัฒนธรรม การขู่ข่มของกลุ่มวัยรุ่น และความคาดหวังขององค์กรนานาชาติ
  - 1.4 จัดทำระเบียบวินัยเฉพาะสำหรับสมาชิก อส. ที่ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่พักพิงฯ เช่น ห้ามดื่มสุราเด็ดขาด หรือห้ามมีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับ ผกร. ด้วยพฤติกรรมเหล่านี้ แม้จะไม่ผิดกฎหมายหรือวินัยปกติของสมาชิก อส. แต่เป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องดีตนในสายตาดังกล่าวด้านสิทธิมนุษยชน และอาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผกร.
  - 1.5 เห็นควรจัดสรรเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในภาวะปกติและในภาวะที่ต้องควบคุมฝูงชน เช่น วิทยุสื่อสาร โล่ กระสุนยาง พลุส่องสว่าง แก๊สน้ำตา เป็นต้น เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเกิดความสูญเสียจากการใช้อาวุธปืนประจำกายป้องกันตนเอง หรือควบคุมฝูงชน

1.6 เห็นควรจัดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับให้สมาชิก อส. ใช้ภายในพื้นที่พักพิงฯ และใช้สำหรับรับ - ส่งสมาชิก อส. เข้า - ออกพื้นที่พักพิงฯ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามวงรอบ เพื่อมิให้เป็นภาระค่าใช้จ่าย และมีให้เกิดความเสี่ยงแก่สมาชิก อส. ที่ต้องนำยานพาหนะส่วนบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ในพื้นที่พักพิงฯ

1.7 เห็นควรจัดเบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการพิเศษเพิ่มเติมให้แก่สมาชิก อส. เพื่อเป็นแรงจูงใจให้พัฒนาตนเอง และเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ปฏิบัติภารกิจ เพื่อชื่อเสียงของประเทศชาติ ให้ดียิ่งขึ้นไป

2. การปรับยุทธศาสตร์ภารกิจสู่ลักษณะกองกำลังรักษาสันติภาพ แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 เน้นงานมวลชนสัมพันธ์กับ ผกร.

เริ่มต้นสร้างพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผกร. ด้วยการออกแนะนำตัวกับชุมชน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา และวัฒนธรรม เข้าร่วมการประชุมในระดับต่างๆ จัดการแข่งขันกีฬา และกิจกรรมที่สร้างสรรค์กับเยาวชน และมวลชนกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่พักพิงฯ ให้สามารถเข้าถึงมวลชนระดับรากหญ้า (Grass root) ในทุกชุมชนของ ผกร. และธำรงการติดต่อสัมพันธ์ นั้นไว้อยู่เสมอ พร้อมๆกับการเผยแพร่ข้อมูล และสร้างความเข้าใจกับ ผกร. ถึงบทบาทภารกิจของสมาชิก อส. ในการให้ความคุ้มครอง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในพื้นที่พักพิงฯ รวมทั้งสิทธิและหน้าที่ของ ผกร. ที่มีตามระเบียบกฎหมายของ ประเทศไทย

ระยะที่ 2 เน้นการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย ภายในพื้นที่พักพิงฯ

เมื่อชุมชน ผกร. เกิดความคุ้นเคยและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิก อส. และตระหนักถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตนตามระเบียบกฎหมายของประเทศไทย สมาชิก อส. จะปรับบทบาทสู่การเป็นกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยให้แก่ ผกร. เน้นการให้ความรู้เพื่อป้องปรามมิให้ ผกร. กระทำผิดกฎหมาย และดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อมีผู้ฝ่าฝืน เพื่อสร้างความยอมรับของ ผกร. ที่จะต้องปฏิบัติตนภายใต้การบังคับของ กฎหมายไทย

*****

LIRT

คณะผู้รับผิดชอบ
ในการจัดทำรายงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาชนกลุ่มน้อย
และกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
ในคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
นางจิรวภา ทรัพย์सार ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ

นายพิระพจน์ รัตนมาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ
นายเฉลิมชัย ศรีจันทร์	นิติกร ๕
นางกัญจน์กมล พิธีรัตน์	วิทยากร ๕
ว่าที่ร้อยตรี บุญทัศน์ แป้นจำรัส	นิติกร ๔
สิบเอก เทอดภูมิ งามธุระ	นิติกร ๓
นางสาวมาณริกา จันทาโก	วิทยากร ๓
นางอ้อมเดือน รุติเสถียรธรรม	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๕
นางสาวชุตติมา สิทธิฤทธิ	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

จัดพิมพ์โดย

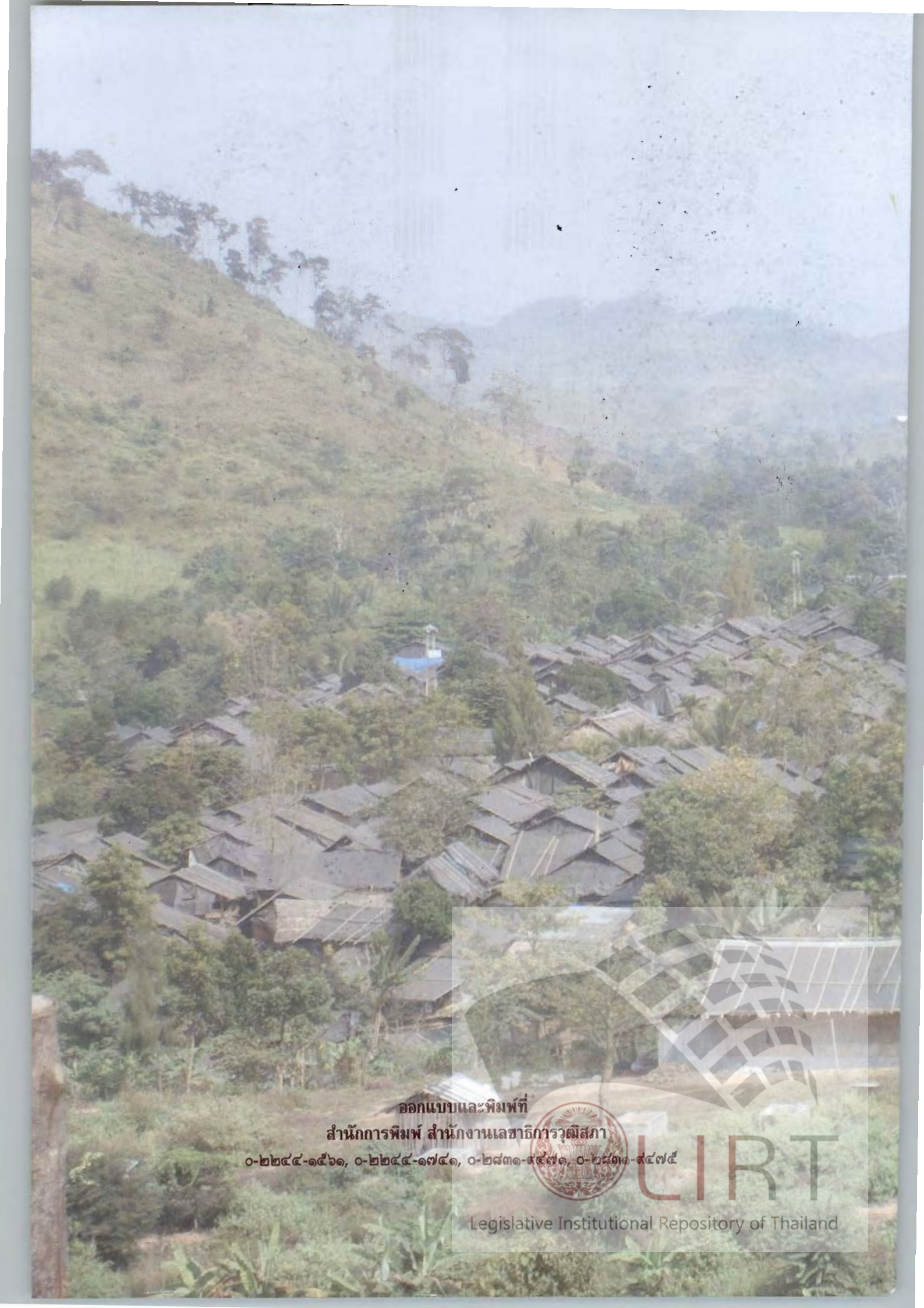
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

* สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๒ โทร.๐ ๒๕๓๑ ๕๑๗๖-๗ โทรสาร๐ ๒๕๓๑ ๕๑๗๕ *

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ออกแบบและพิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐-๒๒๔๔-๑๕๖๑, ๐-๒๒๔๔-๑๗๔๑, ๐-๒๘๓๑-๘๕๗๑, ๐-๒๘๓๑-๘๕๗๕

L I R T

Legislative Institutional Repository of Thailand